

NACIONALNA ALIJANSA ZA LOKALNI EKONOMSKI RAZVOJ

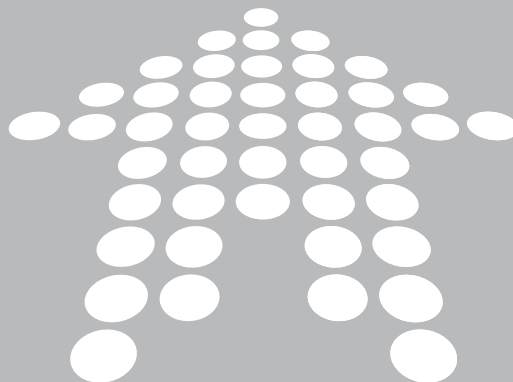

NALED

NATIONAL ALLIANCE FOR LOCAL ECONOMIC DEVELOPMENT

NALED SIVA KNJIGA 8

*Preporuke za uklanjanje administrativnih
prepreka za poslovanje u Srbiji 2015/16*

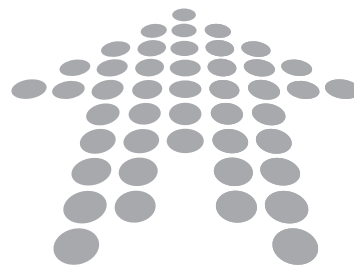
NACIONALNA ALIJANSA ZA LOKALNI EKONOMSKI RAZVOJ

NATIONAL ALLIANCE FOR LOCAL ECONOMIC DEVELOPMENT

NALED SIVA KNJIGA 8

*Preporuke za uklanjanje administrativnih
prepreka za poslovanje u Srbiji 2015/2016*

NACIONALNA ALIJANSA ZA LOKALNI EKONOMSKI RAZVOJ

NATIONAL ALLIANCE FOR LOCAL ECONOMIC DEVELOPMENT

OBAVEŠTENJE O AUTORSKOM PRAVU

© 2016 Nacionalna alijansa za lokalni ekonomski razvoj (NALED)

Makedonska 30/VII, 11000 Beograd, Srbija

www.naled.rs

Ovaj dokument je proizvod Izvršne kancelarije Nacionalne alijanse za lokalni ekonomski razvoj. Analize, tumačenja i zaključci izneti u ovom dokumentu ne moraju nužno reflektovati stavove članova Upravnog odbora ili drugih rukovodećih tela NALED-a. Svi naponi su učinjeni kako bi se osigurala pouzdanost, tačnost i ažurnost informacija iznetih u ovom dokumentu. NALED ne prihvata bilo kakav oblik odgovornosti za eventualne greške sadržane u dokumentu ili nastalu štetu, finansijsku ili bilo koju drugu, proisteklu iz ili u vezi sa korišćenjem ovog dokumenta.

Ovim se daje dozvola za korišćenje, kopiranje i distribuciju sadržaja ovog dokumenta isključivo u neprofitne svrhe i uz odgovarajuće naznačenje imena, odnosno priznavanje autorskih prava NALED-a.

SADRŽAJ

POZDRAVNA REČ	8
UVOD	9
1. MINISTARSTVO FINANSIJA	
1.1 OMOGUĆITI DOBIJANJE POTVRDA O IZVRŠENOJ PORESKOJ OBAVEZI ELEKTRONSKIM PUTEM	15
1.2 PROPISATI DA ŽALBA ODLAŽE IZVRŠENJE DO KONAČNOSTI PORESKO-UPRAVNOG AKTA	16
1.3 PROPISATI U KOJIM SLUČAJEVIMA ZA RADNO ANGAŽOVANE PENZIONERE TREBA DA SE OBRAČUNAVAJU I PLAĆAJU POREZI I DOPRINOSI	17
1.4 PROPISATI DA SE OBRAČUN PDV-A VRŠI NA DAN KADA SU POTRAŽIVANJA OD KUPACA NAPLAĆENA	18
1.5 UJEDNACITI KAZNENU POLITIKU U VEZI SA EVIDENCIJAMA POREZA NA DODATU VREDNOST	19
1.6 IZMENITI PRAVILNIK O OBLIKU, SADRŽINI I NAČINU VOĐENJA EVIDENCIJE O PDV, TAKO DA SE POJEDNOSTAVI VOĐENJE PDV EVIDENCIJA	20
1.7 UKINUTI OBAVEZU EVIDENTIRANJA BEZGOTOVINSKE NAPLATE USLUGA PREKO FISKALNE KASE	21
1.9 UKIDANJE OBAVEZE ŠTAMPANJA KONTROLNE TRAKE ZA FISKALNE ISEČKE I SKRAĆENJE ROKA ČUVANJA ZA OSTALA FISKALNA DOKUMENTA	22
1.10 UKINUTI OBAVEZU CERTIFIKACIJE SOFTVERA ZA RAD SA FISKALNIM UREĐAJIMA	22
1.11 PROMENITI NAČIN OBRAČUNA UMANJENJA PDV-A PO OSNOVU RASHODA (KALO, RASTUR, KVAR I LOM)	23
1.12 IZMENITI ZAKON O PDV-U TAKO DA SE SMANJENA STOPA PDV-A PRIMENJUJE I NA REPRODUKCIJU LEKOVA	24
1.13 PROPISATI KRAĆI ROK ZA POVRAĆAJ VIŠE PLAĆENOG PDV-A PORESKOM OBEZNIKU KOJI PRETEŽNO VRŠI PROMET DOBARA U INOSTRANSTVO	24
1.14 UKINUTI OBAVEZU OBAVEŠTAVANJA IZ ČLANA 51A STAV 2. ZAKONA O PDV-U ILI OMOGUĆITI SLANJE TOG OBAVEŠTENJA U ELEKTRONSKOJ FORMI	25
1.15 OMOGUĆITI 100% KORIŠĆENJE PORESKOG KREDITA PO OSNOVU ULAGANJA U OSNOVNA SREDSTVA I PROŠIRITI LISTU ULAGANJA NA KOJA SE ODNOSI OVA OLAKŠICA	26
1.16 OMOGUĆITI KORIŠĆENJE PORESKOG KREDITA PO OSNOVU ULAGANJA U OSNOVNA SREDSTVA BEZ VREMENSKOG OGRANIČENJA	27
1.17 POJEDNOSTAVITI POVRAĆAJ VIŠE PLAĆENOG POREZA NA DOBIT PREDUZEĆA	28
1.18 PRECIZIRATI SMISLENE KRITERIJUME ZA ODREĐIVANJE VISINE IZNOSA POREZA I DOPRINOSA KOJE PLAĆAJU OBEZNICI PO PAUŠALNOM PRINCIPU OBRAČUNA	29
1.19 OMOGUĆITI PRIZNANJA NA TERET RASHODA TAKO DA BUDU U SKLADU SA MEĐUNARODNIM RAČUNOVODSTVENIM STANDARDIMA	30
1.20 NEIZBALANSIRANA KAZNENA POLITIKA PO ZAKONU O RAČUNOVODSTVU	31
1.21 FORMIRATI KOMORU RAČUNOVOĐA	32
1.22 OBEZBEDITI SOFTVERSKO EVIDENTIRANJE UPLATA POREZA I DOPRINOSA NA ZARADE, KOJE ISKLJUČUJE PREDAJU OBRAZACA NA ŠALTERIMA PORESKE UPRAVE	33
1.23 DODATNO UNAPREDITI USLOVE ZA OTPOČINJANJE POSLOVANJA	34
1.24 SMANJITI DOPRINOSE I POREZE NA ZARADU	35
1.25 POJEDNOSTAVITI POSTUPAK EKSPROPRIJACIJE	36
1.26 OMOGUĆITI KONTROLU USKLAĐENOSTI TAKSI I NAKNADA SA METODOLOGIJOM UTVRĐIVANJA TROŠKOVA PRUŽANJA JAVNE USLUGE	37
1.27 USVOJITI ZAKON O NAKNADAMA ZA KORIŠĆENJE JAVNIH DOBARA	38
1.28 SPREČITI FREKVENTNA POVEĆANJA VISINE LOKALNE KOMUNALNE TAKSE ZA ISTICANJE FIRME NA POSLOVNOM PROSTORU	39
1.29 UKINUTI REPUBLIČKU ADMINISTRATIVNU TAKSU ZA PODNOŠENJE ZAHTEVA U POSTUPCIMA PRED KATASTROM NEPOKRETNOSTI	40
1.30 POJEDNOSTAVITI PRIVREMENI UVOZ	41
1.31 OMOGUĆITI REALIZACIJU HIPOTEKE U VANSUDSKOM POSTUPKU	42
1.32 POJEDNOSTAVITI PROCEDURE ZA EKSPRESNE POŠILJKE	43
1.33 OMOGUĆITI POSTUPAK BRISANJA PRIVREDNIH SUBJEKATA IZ REGISTRA APR-A	44
1.34 OBJAVLJIVANJE SPISKOVA PORESKIH DUŽNIKA	45
1.35 PRECIZNIJE PROPISATI KRITERIJUME ZA PRIJAVU KONCENTRACIJE	46
2. MINISTARSTVO PRIVREDE	
2.1. BRISANJE REGISTRACIJE PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI I NAKON PROTEKA ROKA OD 6 MESECI	47
2.2. UKIDANJE OBAVEZNOG ČLANSTVA U PRIVREDNOJ KOMORI	48
3. MINISTARSTVO ZDRAVLJA	
3.1 UKINUTI ZDRAVSTVENE KARTICE - KNJIŽICE	49
3.2 OBEZBEDITI REALIZACIJU PRAVA IZ ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA	50
3.3 IZJEDNACITI USLOVE FINANSIRANJA BOLOVANJA ZBOG POVREDE NA RADU I PROFESIONALNE REHABILITACIJE SA FINANSIRANJEM BOLOVANJA IZ DRUGIH RAZLOGA	51

SADRŽAJ

3.4 POJEDNOSTAVITI PROCEDURU ZA OSTVARIVANJE NADOKNADE ZARADE ZA VREME BOLOVANJA	52
3.5 IZJEDNAČITI PRIVATNE I DRŽAVNE PRUŽAOCE ZDRAVSTVENIH USLUGA	53
3.6 OMOGUĆITI UTVRĐIVANJE PRIVREMENE NESPOSOBNOSTI ZA RAD (ODREĐIVANJA BOLOVANJA) OD STRANE ZDRAVSTVENE USTANOVE OSNOVANE PRIVATNIM KAPITALOM	53
3.7 OBEZBEDITI USPOSTAVLJANJE INSTITUCIONALNIH KAPACITETA KOJI BI SE BAVILI PITANJIMA BEZBEDNOSTI HRANE, U CILJU OLAKŠANJA UVOZA I IZVOZA POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA	54
3.8 JASNO PROPISATI KLASI I KATEGORIJE MEDICINSKIH SREDSTAVA	55
3.9 REDUKOVATI NEODREĐENU ZAKONSKU OBAVEZU SNABDEVANJA LEKOVIMA OD STRANE VELEDROGERIJA	56
3.10 PRECIZNO PROPISATI USLOVE U POGLEDU STRUČNOG KADRA ZA OBAVLJANJE DELATNOSTI TRGOVINE NA VELIKO FARMACEUTSKIM PROIZVODIMA	57
3.11 IZMENITI PRAVILNIK O USLOVIMA ZA PROMET NA VELIKO LEKOVA I MEDICINSKIH SREDSTAVA U POGLEDU PROSTORIJA	58
3.12 OMOGUĆITI PREVOZ MEDICINSKIH SREDSTAVA ANGAŽOVANJEM PREDUZEĆA SPECIJALIZOVANIH ZA PREVOZ	59
3.13 UTVRĐIVANJE "MINIMUMA KLINIČKOG PROTOKOLA" ZA LEKARE KOJI VRŠE PREGLED PACIJENATA SA POVREDAMA PROUZROKOVANIM UJEDIMA PASA	60
3.14 UBACITI TERMIN "ZDRAVSTVENA NEGA" U ZAKON O ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI U SKLADU SA SAVREMENOM PRAKSOM	61
 4. MINISTARSTVO ZA RAD, ZAPOSŁJAVANJE, BORAČKA I SOCIJALNA PITANJA	
4.1 UKINUTI RADNU KNJIŽICU	62
4.2 POJEDNOSTAVITI OSTVARIVANJE PRAVA NA PORODILJSKU NADOKNADU	63
4.3 UKINUTI OBAVEZU PREDAJE FONDU PIO OBRAZACA ZA UPIS STAŽA	64
4.4 UVOĐENJE VAUČERA U OBLASTI UGOVARANJA SEZONSKIH POSLOVA	65
4.5 PROPISATI DA POSLODAVAC MOŽE ZAPOSLENOM OTKAZATI UGOVOR O RADU ZBOG OZBIJNO NARUŠENIH ODNOSA	66
4.6 USVOJITI NOV IMODERAN ZAKON O ZAŠTITI GRAĐANA REPUBLIKE SRBIJE NA RADU U INOSTRANSTVU	67
4.7 IZMENITI PRAVILNIK O ORGANIZACIJI I SISTEMATIZACIJI POSLOVA	68
 5. MINISTARSTVO GRAĐEVINARSTVA, SAOBRAĆAJA I INFRASTRUKTURE	
5.1 UBRZATI I POJEFTINITI PROCEDURU PRIBAVLJANJA GRAĐEVINSKE DOZVOLE	69
5.2 PRIBAVLJANJE GRAĐEVINSKE DOZVOLE UVOĐENJEM JEDINSTVENOG, CENTRALIZOVANOG ONLINE SISTEMA ZA IZDAVANJE DOZVOLA	70
5.3 PROPISATI ROK ZA UPIS PRAVA SVOJINE U KATASTAR NEPOKRETNOSTI	71
5.4 OMOGUĆITI UPIS PRAVA PREČE KUPOVINE U KATASTAR NEPOKRETNOSTI	72
5.5 OMOGUĆITI ZAKUPCU DA U KATASTAR UPIŠE UGOVOR O KRATKOROČNOM ZAKUPU	73
5.6 NAPRAVITI RAZLIKU U REDOSLEDU REŠAVANJA ZAHTEVA KOJI SE ODOSE NA OBJEKAT I NA ZEMLJIŠTE PRI REPUBLIČKOM GEODETSKOM ZAVODU	74
5.7 UKINUTI OBAVEZU PLAĆANJA NAKNADE ZA KORIŠĆENJE GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA I KOMUNALNE NAKNADE	75
5.8 UBRZATI PROCEDURU LEGALIZACIJE OBJEKATA	76
5.9 OGRANIČENJE U VLASNIŠTVU VOZILA TAKSI PREVOZNIKA ZA OBAVLJANJE DELATNOSTI TAKSI PREVOZA	77
5.10 OBAVEZA PEČATIRANJA SVAKOG RAČUNA KOJI SE MORA IZDATI KORISNIKU PREVOZA	78
 6. MINISTARSTVO TRGOVINE, TURIZMA I TELEKOMUNIKACIJA	
6.1 UKINUTI OBAVEZU VOĐENJA KEPU KNJIGE ZA PRAVNA LICA KOJA VODE POSLOVNE KNJIGE PO SISTEMU DVOJNOG KNJIGOVODSTVA	79
6.2 UKINUTI OBAVEZU OGŁAŠIVAČA NA INTERNET PORTALU DA DOSTAVLJA DEKLARACIJU SA PODACIMA	80
 7. MINISTARSTVO DRŽAVNE UPRAVE I LOKALNE SAMOUPRAVE	
7.1 SPROVESTI REFORMU INSPEKCIJA	81
 8. MINISTARSTVO RUDARSTVA I ENERGETIKE	
8.1 UKINUTI OBAVEZU INVESTITORA DA UZ ZAHTEV ZA IZDAVANJE ENERGETSKE DOZVOLE DOSTAVLJAJU BANKARSKU GARANCIJU U IZNOSU OD 2% OD VREDNOSTI INVESTICIJE	82
8.2 IZMENITI VAŽEĆI UGOVOR O OTKUPU ELEKTRIČNE ENERGIJE (PPA) ZA PROJEKTE PREKO 5 MW	83
 9. MINISTARSTVO PRAVDE	
9.1 UČINITI SUDSKU ZAŠTITU DOSTUPNOM UKIDANJEM NEKIH SUDSKIH TAKSI	84
9.2 UKINUTI TAKSU NA OPOMENU ZA PLAĆANJE SUDSKE TAKSE	85
9.3 PROMENITI OBRAZAC APOSTILLE TAKO DA BUDE VIŠEJEZIČAN	85

SADRŽAJ

9.4 UKINUTI OBAVEZU PODNOŠENJA ZAHTEVA ZA UVID I FOTOKOPIRANJE SPISA PREDMETA U KOJIMA JE PODNOSILAC STRANKA U POSTUPKU ILI NJEN PUNOMOĆNIK, ODNOSNO ZASTUPNIK	86
10. MINISTARSTVO KULTURE I INFORMISANJA	
10.1 OMOGUĆITI PRIVREDNIM SUBJEKTIMA ČUVANJE REGISTRATURSKOG MATERIJALA ISKLJUČIVO U ELEKTRONSKOM OBLIKU	87
11. MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE I ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE	
11.1 OBEZBEDITI MEHANIZAM ZA IZDAVANJE SERTIFIKACIONIH - EVIDENCIONIH MARKICA ZA PROIZVODE SA GEOGRAFSKIM POREKLOM	88
11.2 UKINUTI OBAVEZU NAKNADE ZA UVERENJA O ZDRAVSTVENOM STANJU PČELINJE ZAJEDNICE	89
11.3 OBEZBEDITI UJEDNAČENU POLITIKU PRAVA NA PODSTICAJE POLJOPRIVREDNIH PROIZVOĐAČA - STOČARA	90
11.4 POJEDNOSTAVITI IZVOZ ZAŠTIĆENIH BILJNIH VRSTA	91
11.5 UVOĐENJE INSTITUTA PRODUŽENE ODGOVORNOSTI U UPRAVLJANJU OTPADOM PROIZVODIMA KOJI NAKON UPOTREBE POSTAJU POSEBNI TOKOVI OTPADA	92
12. PROBLEMI U NADLEŽNOSTI VIŠE MINISTARSTAVA	
12.1 PROPISATI DA SE U POSTUPKU INSPEKCIJSKE I PORESKE KONTROLE NE MOGU TRAŽITI REŠENJA I DOKUMENTA IZ KOJIH SU PROISTEKLA NAKNADNA REŠENJA	93
12.2 ELIMINISATI OBAVEZU PRIBAVLJANJA IZVODA IZ JAVNIH REGISTARA I EVIDENCIJA ZA UPOTREBU U ADMINISTRATIVNIM POSTUPCIMA	94
12.3 POJEDNOSTAVITI PROCEDURE UVOZA PROIZVODA	95
12.4 IZMENITI PODZAKONSKA AKTA KOJIMA SE U ADMINISTRATIVNIM PROCEDURAMA TRAŽE IZVODI IZ MATIČNIH KNJIGA I UVERENJA O DRŽAVLJANSTVU	96
12.5 PROPISIVATI PRIMERENE ROKOVE ZA IMPLEMENTACIJU REŠENJA KOJA PODRAZUMEVAJU IZMENU SOFTVERA	97
12.6 PREISPITATI POLITIKU VISOKIH TAKSI KOJE NAPLAĆUJU MINISTARSTVA ZA IZDAVANJE MIŠLJENJA I OBEZBEDITI NJIHOVO IZDAVANJE U PRIMERENOM ROKU	98
12.7 POJEDNOSTAVITI OBRAČUN ZARADA	99
12.8 UVOĐENJE OBRAZOVNOG PROGRAMA "UČENIČKA KOMPANIJA" U SISTEM FORMALNOG OBRAZOVANJA	100
13. SKUPŠTINA RS I SEKRETARIJAT ZA ZAKONODAVSTVO	
13.1 DOZVOLITI OBELEŽAVANJE PARAGRAFA, KAKO BI SE OLAKŠALO ČITANJE PROPISA	101
14. NARODNA BANKA SRBIJE	
14.1 USVOJITI ZAKON O ELEKTRONSKOM NOVCU	102
14.2 UKINUTI OBAVEZU IZVEŠTAVANJA O POSLOVANJU SA INOSTRANSTVOM	103
14.3 UKINUTI OBAVEZNOST UPOTREBE PEČATA NA KARTONU DEPONOVA NIH POTPISA PRILIKOM OTVARANJA RAČUNA ZA PRAVNA LICA	104
14.4 OBAVEŠTAVANJE NARODNE BANKE SRBIJE O NAMERAVANOM USTUPANJU POTRAŽIVANJA	105
14.5 DOSTAVLJANJE PODATAKA O IMOVINSKIM PRAVIMA LICA KOJA STUPAJU NA DUŽNOST ČLANA UPRAVNOG I IZVRŠNOG ODBORA	106
15. ORGANI LOKALNE SAMOUPRAVE	
15.1 POJEDNOSTAVITI PROCEDURU IZDAVANJA DOZVOLE ZA LETNJE BAŠTE U KAFIĆIMA I RESTORANIMA	107
15.2 IZUZIMANJE OSVETLJENOG NAZIVA PREDUZEĆA I LOGOA BRENDI KOJI JE POSTAVLJEN U OKVIR PORTALA POSLOVNOG SEDIŠTA OD PRIJAVE OBAVEZE OGLAŠAVANJA	108
15.3 IZMENA ODLUKE O "BRENDIRANJU" SUNCORBRANA U UGOSTITELJSKIM OBJEKTIMA U GRADU BEOGRADU	109
ANEKS 1: PREPORUKE SIVE KNJIGE 2008-2015.	110
ANEKS 2: MEĐUNARODNE LISTE KONKURENTNOSTI	113
O NALED-u	116
ČLANOVI NALED-a	118

POZDRAVNA REČ

Poštovani članovi i partneri,

Predstavljamo vam osmo godišnje izdanje Sive knjige i 100 birokratskih prepreka uspešnom poslovanju u Srbiji na koje ste vi ukazali. Vladi i resornim institucijama ovim dokumentom nudimo jasne smernice kako da državnu administraciju pretvore u efikasan servis i kreiraju zdravo okruženje za razvoj biznisa.

U 2016. ušli smo s puno optimizma nakon što su u godini za nama pokrenute i realizovane bitne reforme za jačanje konkurentnosti Srbije, na inicijativu članova NALED-a. Na snagu su stupili Zakon o planiranju i izgradnji i Zakon o inspekcijskom nadzoru i usvojen je važan strateški dokument – Nacionalni program za suzbijanje sive ekonomije, a uz podršku Vlade započeli smo sprovođenje Akcionog plana za unapređenje pozicije Srbije na listi Svetske banke. Potvrda da se krećemo u pravom smeru došla je od Svetske banke koja je u svom najnovijem izveštaju o lakoći poslovanja pozicionirala Srbiju na 59. mesto od svih ekonomija sveta, što je najbolji rezultat koji smo ostvarili u poslednjih devet godina sa dobrim izgledima da napredujemo i dalje.

Od prvog januara, Srbija je počela da izdaje elektronske građevinske dozvole. Revolucija u postupanju administracije koju donose e-dozvole, gde više ne postoje papiri i šalteri već samo efikasan, odgovoran i transparentan rad, najbolje će pokazati opravdanost nastojanja da se brže razvijaju elektronski servisi.

Raduje činjenica da je usvojeno 12 važnih preporuka iz prethodnog izdanja Sive knjige, među kojima su reforma inspekcija i omogućavanje inspekciskog nadzora nad neregistrovanim subjektima, ukidanje KEPU knjige, ubrzavanje legalizacije, skraćivanje rokova za upis svojine u katastar i ukidanje radne knjižice. Ipak, ne možemo biti zadovoljni brzinom reformi s obzirom na to da broj preporuka stalno raste – na rešavanje čeka još 73 starih administrativnih problema kojima je u međuvremeno pridruženo 15 novih.

S pravom očekujemo da državni organi, nakon što su na konkretnim rezultatima prepoznali kvalitet inicijativa predloženih u Sivoj knjizi, pojačaju reformski tempo u eliminaciji suvišne birokratije i parafiskalnog opterećenja privrede, smanjenju sive ekonomije i stvaranju uslova za fer i podsticajnu tržišnu utakmicu.

Na kraju želimo da zahvalimo Vladi Srbije koja nas je uključila u radne grupe za izradu zakona, i poverila da rukovodimo radom Zajedničke grupe za Doing business i Stručne grupe za suzbijanje sive ekonomije, kao i svim našim članovima na podršci. Posebno bismo istakli one koji su dali najveći doprinos ovogodišnjem izdanju Sive knjige – kompanijama Farmalogist, Gorenje, Moj Kiosk group, Petite Geneve Petrović i Unicredit bank, gradovima Novom Sadu i Sremskoj Mitrovici, i udruženjima UVRA i ZREPOK. Pohvaljujemo Ministarstvo finansija, Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, PIO fond i Narodnu banku Srbije koji su blagovremeno dostavili komentare na naše predloge doprinevši kvalitetu ovog izdanja Sive knjige.

Jelena Bojović

Direktorka za regulatornu reformu, NALED

Siva knjiga je redovna godišnja publikacija koja identifikuje ključne administrativne prepreke poslovanju u Srbiji i daje konkretne predloge Vladi i nadležnim institucijama za njihovo prevazilaženje. Osmo izdanje sadrži 100 odabranih preporuka članova NALED-a za smanjenje birokratije i unapređenje efikasnosti države i predstavlja osnovni strateški dokument kojim se rukovode institucije u planiranju i sprovođenju regulatornih reformi. Tako je Ministarstvo privrede uvrstilo više od 80% preporuka Sive knjige u Strategiju razvoja preduzetništva i konkurentnosti 2014-2020.

Od ukupno 100 preporuka – 15 se prvi put pojavljuju u ovom izdanju i označene su kao nove. Stare preporuke su i ove godine doradene ili modifikovane u meri u kojoj su to nalogale izmene propisa, sprovedene reforme i zahtevi privrede nakon objavljivanja prethodnog izdanja. Nekoliko rešenih, prevaziđenih ili manje značajnih preporuka je izostavljeno. Od 2008. kada je objavljena prva Siva knjiga do danas doprineli smo ukidanju ili unapređenju čak 76 birokratskih procedura koje su opterećivale privredu. To znači da Vlada Srbije u proseku sprovede oko 10 NALED-ovih preporuka godišnje.

SIVA KNJIGA 8: PRESEK STANJA, JANUAR 2016.

R.br.	Nadležna institucija	Ukupan broj preporuka	Rešeni problemi	Delimično rešeni problemi	Nerešeni problemi	Nove preporuke
1.	Ministarstvo finansija	35	1	7	24	3
2.	Ministarstvo privrede	2	0	0	1	1
3.	Ministarstvo zdravlja	14	0	2	10	2
4.	Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja	7	2	1	3	1
5.	Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture	10	5	1	2	2
6.	Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija	2	1	1	0	0
7.	Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave	1	1	0	0	0
8.	Ministarstvo rudarstva i energetike	2	1	0	1	0
9.	Ministarstvo pravde	4	0	0	4	0
10.	Ministarstvo kulture i informisanja	1	0	0	1	0
11.	Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine	5	0	0	4	1
12.	Više ministarstava	8	0	1	7	0
13.	Skupština RS i sekretarijat za zakonodavstvo	1	0	0	1	0
14.	Narodna banka Srbije	5	1	1	0	3
15.	Lokalna samouprava	3	0	0	1	2
UKUPNO		100	12	14	59	15

PREGLED REFORMI I PRIMENA PREPORUKA SIVE KNJIGE

Godinu za nama obeležila je izuzetno intenzivna regulatorna aktivnost kada je reč o propisima koji uređuju poslovni ambijent u Srbiji. Vlada je tokom 2015. zajedno sa resornim ministarstvima sprovela 12 preporuka Sive knjige 7, od čega 10 u potpunosti a dve delimično, i time ponovila statistiku ali ujedno i nadmašila rezultate iz prethodne godine. Najvažnije reforme sprovedene su u okviru Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, Ministarstva državne uprave i lokalne samouprave, Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja i Ministarstva pravde.

Najveći pomak i ove godine postiglo je **Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture**, koje je u potpunosti sprovelo 5 preporuka koje je privreda dugo očekivala:

- 5.1 Ubrzati i pojeftiniti proceduru pribavljanja građevinske dozvole
- 5.2 Pribavljanje građevinske dozvole uvođenjem jedinstvenog, centralizovanog online sistema za izdavanje dozvola
- 5.3 Propisati rok za upis prava svojine u katastar nepokretnosti
- 5.6 Napraviti razliku u redosledu rešavanja zahteva koji se odnose na objekat i na zemljište pri republičkom geodetskom zavodu
- 5.8 Ubrzati proceduru legalizacije objekata

Prvi kvartal 2015. godine obeležila je reforma procedure izdavanja građevinskih dozvola - usvojene su izmene Zakona o planiranju i izgradnji zajedno sa više od 20 pratećih podzakonskih akata, a u saradnji sa Ekonomskim kokusom i NALED-om sprovedeno je usklađivanje sektorskih zakona u cilju uspešne primene „objedinjene procedure“ za izdavanje građevinskih dozvola. Rezultati ove reforme ogledaju se u porastu broja izdatih građevinskih dozvola za 30% tokom 2015. u odnosu na prosek za prethodnih sedam godina, dok građevinska industrija beleži najveći rast u odnosu na sve druge grane privrede. Značaj ove reforme prepoznat je i od strane Svetske banke, u čijem je izveštaju o lakoći poslovanja (Doing Business) za 2016. u kategoriji izdavanja građevinskih dozvola zabeležen pomak sa 186. na 139. mesto.

U međuvremenu, ovo Ministarstvo je u saradnji sa NALED-om radilo na sprovođenju preporuke 5.2 odnosno daljem unapređenju efikasnosti i transparentnosti procesa izdavanja građevinskih dozvola uvođenjem elektronskog sistema – tzv. Centralne evidencija objedinjene procedure (CEOP) koja je počela sa radom 1. januara 2016. Ova reforma uvodi pravu revoluciju u rad državne uprave jer praktično ukida lični kontakt sa šalterima i službenicima (a samim tim ukida i prostor za korupciju) i nadamo se da će doživeti svoju punu primenu u godini pred nama.

Na ovom mestu bismo hteli da istaknemo još dve velike reforme u nadležnosti Ministarstva građevinarstva saobraćaja i infrastrukture:

- Donošenjem Zakona o pretvaranju prava korišćenja u pravo svojine na građevinskom zemljištu uz naknadu, iz jula 2015, rešeno je poslednje otvoreno pitanje iz Zakona o planiranju i izgradnji - “konverzija uz naknadu”. Pohvalno je što Zakon, imajući u vidu osnov sticanja lica iz ove kategorije, kao i citiranu pravno obavezujuću odluku Ustavnog suda, pravo konverzije propisuje uz naknadu, koja odgovara tržišnoj vrednosti građevinskog zemljišta, ali uz pravo na umanjenje te cene po precizno definisanim osnovima.
- Zakon o izmenama i dopunama zakona o državnom premeru i katastru, iz novembra 2015. stupio je na snagu 4. decembra 2015. Zalaganjem NALED-a, skraćeni su rokovi za postupanje katastra, propisana prekršajna odgovornost službenika katastra za slučaj prekoračenja rokova za postupanje, omogućeni elektronski servisi katastra najkasnije od 1.3.2016. i omogućeni uslovi za nesmetano sprovođenje hipotekarne prodaje.

Kada je reč o podsticanju fer konkurencije na tržištu, najveći pomak je napravilo **Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave**. Nakon opsežne javne rasprave i konsultacija sa privredom, polovinom aprila usvojen je novi Zakon o inspekcijskom nadzoru, čime je sprovedena i

preporuka 7.1 iz Sive knjige koja se odnosi na reformu inspekcija. Novi Zakon stupio je na snagu 29. aprila 2015. godine, a primenjuje se istekom roka od 12 meseci od dana stupanja na snagu, osim pojedinih odredaba kojima se uređuje nadzor nad neregistrovanim subjektima čija je primena, na insistiranje NALED-a, počela u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu (30. jula 2015). Kakvi su rezultati ove reforme govori činjenica da je samo u prvom mesecu primene porastao broj novoregistrovanih privrednih subjekata za više od 50%, dok je broj prijavljenih radnika u prva tri meseca skočio za 10.237. Privreda može da bude zadovoljna s obzirom da ovaj Zakon jasnije propisuje nadzor nad neregistrovanim subjektima, uvodi preventivno delovanje inspektora, propisuje obaveznu analizu rizika pri planiranju nadzora i ograničava određena postupanja inspekcija.

Na ovu reformu naslanja se i usvajanje Nacionalnog programa za suzbijanje sive ekonomije sa dvogodišnjim akcionim planom iz decembra 2015, za čiju je izradu bilo zaduženo Koordinaciono telo Vlade na čelu sa ministarkom Udovički i Stručna grupa kojom je koordinirao NALED. Nacionalni program je prvi strateški dokument koji predviđa set mera za smanjenje nelegalne trgovine i neformalnog zapošljavanja, čiji je cilj smanjenje obima sive zone sa 30,1 na 26,7% BDP-a odnosno za nešto više od milijardu evra do 2020.

Značajne rezultate u sprovođenju preporuka Sive knjige 7 postiglo je i **Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja**, koje je privelo kraju reformu započetu još 2013. i u potpunosti sprovelo predlog za ukidanje radne knjižice, na kojem je NALED insistirao još od 2012. i petog izdanja Sive knjige (preporuka 4.1). Radna knjižica kao javna isprava za dokazivanje staža prestala je da važi 1. januara 2016. Radna knjižica je predstavljala nepotrebno administrativno opterećenje za poslodavce i zaposlene jer je sadržala podatke koji se već nalaze u evidencijama državne uprave. Prema analizi NALED-a, ukidanjem ove obaveze privreda će uštedeti oko 3,6 miliona EUR na godišnjem nivou, a osim ušteda u vremena i novcu, smanjuje se i prostor za korupciju. Podaci o svim zaposlenima u jednom preduzeću sada će biti dostupni u elektronskim bazama podataka poslodavaca, PIO fonda i u Centralnom registru. Međutim, ovo Ministarstvo još uvek nije uspjelo da otkloni dve suvišne birokratske procedure koje su opisane u okviru preporuka 4.2 – Pojednostavljivanje ostvarivanja prava na porodijsku nadoknadu i 4.3 – Ukidanje obaveze predaje fondu PIO obrasca za upis staža.

Ministarstvo pravde znatno je unapredilo sprovođenje sudskih odluka, i pravnu sigurnost privrede i građana novim Zakonom o izvršenju i obezbeđenju koji je usvojen 18. decembra 2015. kako bi se uredio postupak u kojem sudovi i izvršitelji prinudno namiruju potraživanja, kao i da bi se precizirale nadležnosti i odgovornosti javnih izvršitelja. Zakonom se ukida paralelna nadležnost suda i izvršitelja za sprovođenje izvršenja tako da su sudovi sada isključivo nadležni da sprovode izvršenje zajedničkom prodajom nepokretnosti. Usvojeni zakon predviđa da javni izvršitelj deluje u interesu zakonitog izvršenja, da se stara i o interesima dužnika, a ne samo interesima poverioca i pooštrena je njegova disciplinska odgovornost.

Iako se ubedljivo najveći broj preporuka odnosi na **Ministarstvo finansija** (35) ono je, sada već poslovično, dalo skroman doprinos smanjenju administrativnog i parafiskalnog opterećenja privrede pa je uspjelo da u potpunosti sprovede samo jednu preporuku Sive knjige 7 (1.31 Omogućiti realizaciju hipoteke u vansudskom postupku). Na donošenje Zakona o naknadama za korišćenje javnih dobara i uspostavljanje javnog Registra taksi i naknada (preporuka 1.29) čeka se više godina, a malo toga je urađeno da bi se ova reforma sprovela na sveobuhvatan i ispravan način. U međuvremenu privredu guši više od 384 neporeskih i parafiskalnih nameta koje je identifikovao NALED.

U drugoj polovini godine zabeležena je pojačana aktivnost ovog Ministarstva kada je doneto nekoliko važnih zakona koji uređuju platne usluge, javne nabavke, PDV i Republičke Administrativne takse. Usvajanjem Zakona o platnim uslugama omogućeno je uvođenje elektronskog novca, čime elektronska trovina postaje dostupnija i sigurnija. Izmenama Zakona o javnim nabavkama pojednostavljena je procedura javnih nabavki i povećan je broj izuzetaka na koje se Zakon ne primenjuje, a takođe je povećan i limit za javne nabavke male vrednosti sa 3.000.000 na

5.000.000 dinara, te je propisano da objavljivanje od strane naručioca na Portalu javnih nabavki predstavlja način dostavljanja određenih odluka ponuđačima. Izmene Zakona o republičkim administrativnim taksama donele su ukidanje manjeg broja taksi, veći broj taksi se povećava, dok se neke takse uvode po prvi put. Sa žaljenjem konstatujemo da izmene ni ovom prilikom nisu izvršene u cilju usaglašavanja tog zakona sa članom 17. Zakona o budžetskom sistemu. Dodatno, ovde moramo oštro da protestujemo zbog činjenice da se zakoni u resoru Ministarstva finansija, jako često donose po hitnom postupku što nepotrebno ugrožava stabilnost poslovanja privrede u Srbiji.

Ministarstvo privrede je u 2015. donelo dva bitna zakona za poslovni ambijent i oba su izazvala dosta polemike u stručnoj i široj javnosti. Krajem oktobra, Narodna skupština usvojila je Zakon o ulaganjima, koji ima za cilj povećanje pravne sigurnosti investitora i podsticanje ulaganja. Bez zalaženja u opravdanost ukidanja dve postojeće republičke agencije (SIEPA i NARR) i osnivanje jedne nove (RAS), kao principijelno dobro rešenje pozdravljamo institucionalno određivanje subjekata podrške ulaganjima, kao i jasno definisanje principa po kojima ovi subjekti treba da postupaju u cilju poboljšanja investicionog okruženja kako na lokalnom, tako i na republičkom nivou. Kao član radne grupe za izradu Zakona, NALED se zalagao za transparentnost i decentralizaciju odlučivanja o ulaganjima. Našim amandmanima precizirana su prava ulagača i pravila eksproprijacije, omogućeno je efikasnije rešavanje sporova koji proističu iz ulaganja, i osnažena uloga lokalnih samouprava i Kancelarija za LER u privlačenju investicija. Međutim, sa žaljenjem konstatujemo da je propuštena prilika da se po ugledu na zemlje u regionu zakonom sistemski urede vrste i način dodele podsticaja za ulaganja, a da se u već utvrđenom pravnom okviru regulišu opšta pitanja u vezi sa ulaganjima i pravima ulagača.

Uoči Nove godine, po hitnom postupku, usvojen je novi Zakon o privrednim komorama koji od 1. januara 2017. vraća institut obavezne članarine u Privrednoj komori Srbije uprkos brojnim primedbama privrede i drugih poslovnih asocijacija. Ukidanjem principa dobrovoljnosti, obavezna članarina u PKS-u preta da postane jedan od najvećih parafiskalnih nameta u Srbiji. Kao koordinator Zajedničke grupe za unapređenje pozicije Srbije na Doing business listi, NALED je upozorio da će ova reforma imati negativne posledice na rang Srbije. Iako se zakonodavac poziva na primere obaveznog članstva privrede u komorama Nemačke, Austrije, Španije, Italije i Francuske, treba imati u vidu da, s druge strane, obaveza članstva ne postoji u takođe razvijenim ekonomijama kao što su SAD, Kanada, Velika Britanija, Švedska, Danska, Finska i Norveška.

Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija sprovedo je u 2015. jednu od najstarijih preporuka NALED-a koja je objavljena u prvom izdanju Sive knjige iz 2008. godine – preporuku 6.1 koja se odnosi na ukidanje obaveze vođenja KEPU knjige za pravna lica koja vode poslovne knjige po sistemu dvojnog knjigovodstva. Njima podaci iz KEPO knjige praktično nisu služili ničemu, s obzirom da se se u knjigovodstvu podaci o prometu robe u trgovini na veliko iskazuju po nabavnim cenama, a podaci u KEPO knjizi po prodajnim cenama, te ne postoji mogućnost upoređivanja podataka iz ove dve evidencije.

Na kraju, moramo se osvrnuti na inertnost **Ministarstva zdravlja**, koje zauzima drugo mesto po broju registrovanih birokratskih procedura i preporuka (posle Ministarstva finansija) a ne može se pohvaliti ni jednom uspešno sprovedenom reformom iz Sive knjige. Napola sprovedena reforma zdravstvenih knjižica samo je duplirala administraciju i dovela do toga da maltene moramo da overavamo elektronske zdravstvene kartice. RFZO, PIO i Poreska uprava kasne sa umrežavanjem u Centralni registar obaveznog socijalnog osiguranja koji ni dve godine od pokretanja ne radi punim kapacitetom što i dalje otežava overu zdravstvenih knjižica i upis staža u Fondu PIO.

Drugi veliki problem na koji ukazujemo Ministarstvu zdravlja odnosi se na snabdevanje lekovima i održivost zdravstvene zaštite na lokalnu koja je ugrožena enormnim i rastućim dugovanjima zdravstvenih ustanova prema dobavljačima lekova od preko 10 milijardi dinara. Sistemsko rešavanje ovog problema zahteva širi dijalog svih uključenih strana, a kao hitnu meru predlažemo da Ministarstvo zdravlja primeni preporuku 3.9 iz Sive knjige.

10 KLJUČNIH PREPORUKA SIVE KNJIGE 8

Broj preporuke SK	Opis preporuke	Nadležno ministarstvo
1.18	Pojasniti kriterijume za određivanje visine iznosa poreza i doprinosa koje plaćaju obveznici po paušalnom principu obračuna	Ministarstvo finansija
1.24	Smanjiti doprinose i poreze na najniže zarade i uvesti veću progresivnost oporezivanja	Ministarstvo finansija
1.27	Usvojiti Zakon o naknadama za korišćenje javnih dobara i uspostaviti javni Registar taksi i naknada	Ministarstvo finansija
1.33	Omogućiti postupak brisanja privrednih subjekta iz Registra privrednih subjekata u APR-u	Ministarstvo finansija
3.1	Ukinuti zdravstvene kartice - knjižice	Ministarstvo zdravlja
3.14	Utvrdjivanje "minimuma kliničkog protokola" za lekare koji vrše pregled pacijenata sa povredama prouzrokovanim ujedima pasa	Ministarstvo zdravlja
4.2	Pojednostaviti ostvarivanje prava na porodiljsku nadoknadu	Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja
4.4	Uvesti vaučere u oblasti ugovaranja sezonskih poslova	Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja
10.2	Omogućiti privrednim subjektima čuvanje registraturskog materijala u elektronskom obliku	Ministarstvo kulture i informisanja
11.6	Uvesti institut produžene odgovornosti u upravljanju otpadom proizvodima koji nakon upotrebe postaju posebni tokovi otpada	Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.1 OMOGUĆITI DOBIJANJE POTVRDA O IZVRŠENOJ PORESKOJ OBAVEZI ELEKTRONSKIM PUTEM

OPIS PROBLEMA

Kada je poreskom obvezniku potreban tačan podatak o poreskoj obavezi, odnosno potvrda da je izmirio sve poreske obaveze, a radi ostvarenja određenih prava (učestvovanje na tenderu, overa zdravstvenih knjižica, podnošenje zahteva za kredit, podnošenje zahteva za vize i sl.), mora lično da ode u određenu poresku službu (kancelariju), da preuzme obrazac zahteva, da lično popuni taj zahtev, plati određenu naknadu (različito po poreskim upravama), da ukoliko ima određenih obaveza izvrši sravnjenje poreske evidencije, plati razliku dospelih obaveza (ukoliko iste postoje), a onda ponovo ode po "uverenje o izvršenim poreskim obavezama". Problem je u tome da ne postoji mogućnost da se elektronskim putem obavi ovaj posao (kontrolise poreska obaveza, podnese zahtev, preuzme uverenje).

Dodatni problem predstavlja to što se u praksi radnici Poreske uprave pozivaju na rok od 15 dana, propisan članom 161. stav 3. Zakona o opštem upravnom postupku, koji je propisan kao krajnji rok za izdavanje uverenja iz evidencije. Ovo i pored toga što ta odredba izričito propisuje da se takvo uverenje izdaje stranci na usmeni zahtev, po pravilu, istog dana. Primena ovog zakona na poreski postupak propisana je članom 3. stav 2. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji.

Ovakva praksa Poreske uprave u velikoj meri otežava efikasno poslovanje, a stvara i uslove za korupciju, jer je uverenje o izmirenim poreskim obavezama poreskim obveznicima po pravilu hitno potrebno.

PREDLOG REŠENJA

Poreska uprava treba da omogući pribavljanje potvrda o izvršenoj poreskoj obavezi elektronskim putem, bez naplate troškova.

Predlažemo da se do stvaranja uslova za pribavljanje ovog uverenja elektronskim putem, internim aktima Poreske uprave propiše da se potvrda o izvršenoj poreskoj obavezi izdaje poreskom obvezniku na licu mesta odmah po podnetom zahtevu, a s obzirom da se proveru stanja poreskih obaveza može izvršiti jednostavnim uvidom u informacioni sistem Poreske uprave.

Takođe, predlažemo da se iz sadržine potvrde o izmirenju poreskih obaveza izbaci rečenica koja onemogućava poreskom obvezniku da potvrdu koristi u bilo koju svrhu.

PROPISI

· Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", br. 80/02, 84/02, 23/02, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05, 62/06, 63/06, 61/07, 20/09, 72/09, 53/10, 101/11, 2/12, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14 i 112/2015)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.2 PROPISATI DA ŽALBA ODLAŽE IZVRŠENJE DO KONAČNOSTI PORESKO-UPRAVNOG AKTA

OPIS PROBLEMA

Član 147. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji propisuje da žalba ne odlaže izvršenje poreskog upravnog akta. Ova odredba u praksi izaziva probleme poreskim obveznicima, naročito kad se ima u vidu rok u kojem nadležni organi rešavaju žalbe. Iako je propisan rok za rešavanje žalbe 60 dana, u praksi postupci po žalbi traju znatno duže i za to vreme Poreska administracija ima ovlašćenja da u redovnom postupku, naplati obaveze po osnovu javnih prihoda sa računa poreskih obveznika. Čak i kada se rešenje ukine, poreskom obvezniku se novac vraća uz zakašnjenje.

Neosporno je da zbog ovakvog zakonskog rešenja obveznici često dolaze u situaciju blokade računa i otežanog poslovanja, a krajnji rezultat može biti i stečaj. Podnosioci inicijative za ovu preporuku ukazuju da u praksi ovaj problem ne rešava diskreciono pravo Poreske uprave iz člana 147. stav 2. Zakona da odloži izvršenje, ako obveznik dokumentuje da bi plaćanjem poreza pre konačnosti pobijanog akta pretrpeo bitnu ekonomsku štetu.

Od Ministarstva finansija dobili smo komentar da član 147. stav 2. Zakona propisuje mogućnost suspenzivnog delovanja žalbe, ako poreski obveznik dokumentuje da bi plaćanjem poreza ili sporednih poreskih davanja pre konačnosti pobijanog akta pretrpeo bitnu ekonomsku štetu. Iako su ovi navodi tačni, ovde je reč o izuzetku koji zavisi od diskrecione ocene Poreske uprave, što poreskog obveznika ostavlja u stanju pravne nesigurnosti u vezi sa mogućnošću i vremenom povraćaja neosnovano naplaćenog novca.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo izmenu člana 147. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS" br. 80/2002; 84/02, 23/03, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05, 62/06, 61/07, 20/09, 72/09, 53/10, 101/11, 2/12, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14 i 112/2015), tako što će se propisati da žalba odlaže izvršenje do konačnosti poresko-upravnog akta.

Ako Ministarstvo finansija smatra da se usvajanjem ove preporuke može narušiti stanje Budžeta RS, onda predlažemo da se prava poreskih obveznika zaštite tako što će se u članu 147. Zakona, posle stava 4. dodati novi st. 5. i 6. koji glasi:

"Ako drugostepeni organ ne donese odluku u roku iz stava 4. ovog člana, prvostepeni organ je dužan da bez odlaganja donese odluku o reizvršenju i da poreskom obvezniku izvrši povraćaj naplaćenog iznosa, sa kamatom obračunatom u skladu sa članom 75. Zakona.

U slučaju iz stava 5. ovog člana, ako poreski upravni akt naknadno postane pravnosnažan, kamata na osnovni dug se obračunava od dana izvršnosti tog akta".

PROPISI

· Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", br. 80/02, 84/02, 23/02, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05, 62/06, 63/06, 61/07, 20/09, 72/09, 53/10, 101/11, 2/12, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14 i 112/2015)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.3 PROPISATI U KOJIM SLUČAJEVIMA ZA RADNO ANGAŽOVANE PENZIONERE TREBA DA SE OBRAČUNAVAJU I PLAĆAJU POREZI I DOPRINOSI

OPIS PROBLEMA

U praksi postoje različita tumačenja u vezi sa obavezom plaćanja poreza i doprinosa za penzionere, koji ponovo zasnuju radni odnos, kao i kada registruju preduzetničku radnju ili osnuju privredno društvo.

Takođe, po nekim tumačenjima za penzionere ne treba da se plaćaju doprinosi za zdravstveno osiguranje i za osiguranje za slučaj nezaposlenosti, dok se po drugima ovi doprinosi plaćaju.

Navedene dileme je neophodno razrešiti izmenom relevantnih propisa, jer će u suprotnom ova pravna praznina stvarati pravnu nesigurnost u pogledu zakonitog postupanja u ovoj materiji.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje tako da se jasno propiše u kojim slučajevima za penzionere treba da se obračunavaju i plaćaju porezi i doprinosi.

PROPISI

· Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Službeni glasnik RS", br. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 47/13, 108/13, 57/14 i 142/2014)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.4 PROPISATI DA SE OBRAČUN PDV-A VRŠI NA DAN KADA SU POTRAŽIVANJA OD KUPACA NAPLAĆENA

OPIS PROBLEMA

Prema odredbama Zakona o porezu na dodatu vrednost, obaveza obračunavanja i plaćanja PDV-a nastaje najranije dana kada je izvršen promet robe i usluga, bez obzira na činjenicu kada će biti izvršena naplata potraživanja od kupaca. Obaveza obračuna PDV-a koja nastaje danom prometa dobara i usluga dovodi do čestih situacija da poreski obveznik duguje PDV za robu koju ni sam nije naplatio. Sa druge strane, ukoliko je roba plaćena avansno, Zakon nameće obavezu obračunavanja PDV-a danom kada je izvršeno plaćanje. Očigledno je da navedena rešenja nisu uzela u obzir potrebe privrede, odnosno destimulativne efekte primene pravila o nastanku obaveze na obim prometa robe i usluga.

PREDLOG REŠENJA

Razmotriti izmenu odredbe člana 16. Zakona o PDV-u, u smislu da se utvrdi da poreska obaveza nastaje danom kada su potraživanja od kupaca naplaćena, a ne danom kada je promet dobara i usluga izvršen.

Iako smo od Ministarstva finansija dobili komentar da bi prihvatanje ove preporuke bilo u suprotnosti sa pravnim tekovinama EU u oblasti oporezivanja potrošnje odnosno Direktivom Saveta 2006/112/E3, NALED ostaje pri ovoj preporuci s obzirom da Direktiva propisuje mogućnost, a ne i obavezu naplate PDV-a pre naplate potraživanja.

Preporuka da se PDV plaća po naplati potraživanja, a ne po fakturisanju, delimično je sprovedena u septembru 2012. godine

kroz izmene Zakona o porezu na dodatu vrednost i to samo za obveznike PDV-a čiji ukupan promet dobara i usluga u prethodnih 12 meseci nije bio veći od 50.000.000 dinara, pod uslovom da je konkretan obveznik u tom periodu neprekidno bio evidentiran za obavezu plaćanja PDV-a.

Odlaganje plaćanja PDV-a limitirano je na 6 meseci od dana izvršenog prometa. Ovakvim selektivnim pristupom dovedeni su u neravnotežan položaj veći privredni subjekti, koji takođe imaju problem u naplati potraživanja, tj. "kreditiranju" PDV-a, koji je u međuvremenu povećan na 20%.

Nakon septembra 2012. godine nije bilo nikakvih aktivnosti Vlade u skladu sa ovom preporukom.

PROPISI

· Član 16. Zakona o porezu na dodatu vrednost ("Službeni glasnik RS", br. 84/04, 86/04 – ispravka, 61/05, 61/07, 93/12, 108/2013, 6/2014 i 68/2014 – dr. zakon i 83/15)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.5 UJEDNAČITI KAZNENU POLITIKU U VEZI SA EVIDENCIJAMA POREZA NA DODATU VREDNOST

OPIS PROBLEMA

Zakonom o porezu na dodatu vrednost, član 42, propisano je koje podatke mora da sadrži faktura, odnosno drugi dokument koji služi kao faktura, za svaki promet dobara i usluga. Poreska inspekcija, ukoliko utvrdi da faktura nema neki od propisanih podataka, osporava obračunat porez i preduzima propisane sankcije. Kontrolni organ poreskom obvezniku ne ostavlja čak ni rok u kojem bi mogao od dobavljača da pribavi ispravljen račun sa svim potrebnim podacima. U praksi je reč o slučajnim greškama, odnosno propustima koji nemaju negativnog efekta na naplatu poreskih obaveza.

Kod poreskog obveznika koji ima značajan broj faktura dobavljača, i pored prethodne kontrole i ažurnog vođenja poslovnih knjiga, može se desiti, i u praksi se dešava, da se prethodni PDV iskaže na osnovu dokumenta koji nema neki od propisanih podataka.

PREDLOG REŠENJA

Usaglasiti praksu postupanja Poreske tako da se obveznicima plaćanja PDV-a uvek ostavi dodatni rok od pet radnih dana za pribavljanje fakture sa svim podacima ispostavio- ca fakture, u slučajevima kada postoje greške u evidenciji (u smislu da u evidenciji ima neku fakturu/račun bez propisanih podataka na njemu).

Iako je Pravilnik o obliku, sadržini i načinu vođenja evidencije o PDV-u ("Službeni glasnik RS", br. 107/04 i 67/05) stav-

ljen van snage pravilnikom istog naziva, koji je usvojen 28.12.2012. godine, problem nije rešen. Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasniku RS", br. 68/14) prestali su da važe čl. 60. i 60a Zakona o porezu na dodatu vrednost ali problem treba rešiti i u praksi - sprovođenju kontrola od strane PU.

PROPISI

- Član 42, 46. i 60. Zakona o porezu na dodatu vrednost ("Službeni glasnik RS", br. 84/04, 86/04 – ispravka, 61/05, 61/07, 93/12, 108/2013, 6/2014, 68/2014 – dr. zakon i 83/15)
- Pravilnik o obliku, sadržini i načinu vođenja evidencije o PDV-u ("Službeni glasnik RS", br. 120 od 21. decembra 2012).

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.6 IZMENITI PRAVILNIK O OBLIKU, SADRŽINI I NAČINU VOĐENJA EVIDENCIJE O PDV, TAKO DA SE POJEDNOSTAVI VOĐENJE PDV EVIDENCIJA

OPIS PROBLEMA

Usvajanjem novog Pravilnika o obliku, sadržini i načinu vođenja evidencije o PDV, PDV evidencija je značajno iskomplikovana. Osnovni elementi PDV prijave (obračunat PDV, prethodni PDV i iznos za uplatu) su ostali identični, ali se uvođenjem novih pravila znatno otežava knjiženje dokumenata.

Nova poreska prijava omogućuje uvid u čisto statističke podatke koji nisu bitni za obračun PDV, a sa druge strane otežavaju kontrolu i generisanja PDV prijave. Do sada se svaki dokument knjižio samo jednom u knjizi ulaznih faktura ili knjizi izlaznih faktura, na osnovu čega se kasnije pravila poreska prijava, a nakon izmena Pravilnika neki se dokumenti knjiže i po više puta (na primer, uvozna faktura sa prometom u jednom periodu a plaćen PDV u drugom periodu), što potpuno ruši izvorni koncept i jako usložnjava obradu. Priprema obračuna je znatno teža, jer sad treba obraditi i fakture koje nemaju uticaja na PDV i ranije se nisu evidentirale (fakture van sistema PDV i sl). Poseban problem predstavljaju razni dodaci na originalni obračun PDV kao što je "interni obračun PDV" u slučaju sekundarnih sirovina i uvoza softvera koji kviri izvorne principe knjiženja PDV-a.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Pravilnik o obliku, sadržini i načinu vođenja evidencije o PDV ("Sl. glasnik RS", br. 120/12) tako da se pojednostavi vođenje PDV evidencija, na način da to ne bude komplikovanije nego što je to bilo po ranije važećem pravilniku koji je uređivao ovu materiju.

PROPISI

· Pravilnik o obliku, sadržini i načinu vođenja evidencije o PDV ("Sl. glasnik RS", br. 120/12)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.7 UKINUTI OBAVEZU EVIDENTIRANJA BEZGOTOVINSKE NAPLATE USLUGA PREKO FISKALNE KASE

OPIS PROBLEMA

Zakon o fiskalnim kasama propisuje da postoji obaveza evidentiranja svakog pojedinačno ostvarenog prometa preko fiskalne kase i u slučaju kada se usluga pruža fizičkom licu, a naknadu za pružene usluge snosi pravno lice, odnosno preduzetnik, i to nezavisno od načina plaćanja (gotovina, ček, kartica i bezgotovinsko plaćanje).

Ova obaveza nema svrhu jer u knjigovodstvu postoje podaci da je usluga naplaćena (izvodska računa kod poslovne banke), pa nema potrebe da se uplata od fizičkih lica za izvršene usluge evidentira dva puta (putem izvoda iz banke i putem fiskalne kase).

PREDLOG REŠENJA

Brisati odredbu iz člana 3. stav 2. Zakona o fiskalnim kasama jer nema potrebe da se ista uplata dva puta evidentira. Obaveza evidentiranja preko fiskalne kase bi trebalo da postoji samo u slučaju kada se usluga od fizičkih lica naplaćuje u gotovom. Fiskalne kase su i uvedene radi evidentiranja prometa koji se obavlja u gotovom.

PROPISI

· Član 3. stav 2. Zakona o fiskalnim kasama ("Službeni glasnik RS", br. 135/04, 93/12)

1.8 UBRZANJE PROCEDURA FISKALIZACIJE FISKALNE KASE

OPIS PROBLEMA

Po članu 27 i 28 Zakona o fiskalnim kasama propisani su uslovi o fiskalizaciji servisiranju i popravkama fiskalne kase. Na osnovu kog je donet Pravilnik kojim se u članovima 12, 13, i 14 propisuje procedura fiskalizacije fiskalne kase koja je spora i iziskuje velike troškove za privredni subjekt.

PREDLOG REŠENJA

Pojednostavljenje procedura fiskalizacije u Pravilniku kroz skraćivanje rokova propisanih u Pravilniku od strane ovlašćenih serviseri i Poreskog organa.

! NOVO

PROPISI

· Zakon o fiskalnim kasama ("Sl. glasnik RS", br. 135/2004)
· Pravilnik o postupku fiskalizacije, sadržaju evidencije o ovlašćenim servisima i serviserima i izgledu, sadržaju i načina vođenja dosijea i servisne knjižice fiskalne kase ("Službeni glasnik RS" br. 140/04)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.9 UKIDANJE OBAVEZE ŠTAMPANJA KONTROLNE TRAKE ZA FISKALNE ISEČKE I SKRAĆENJE ROKA ČUVANJA ZA OSTALA FISKALNA DOKUMENTA

OPIS PROBLEMA

Po članu 17 Zakona o fiskalnim kasama poreski obveznik je u obavezi da štampanje fiskalnih dokumenata vrši na srpskom jeziku. Štampanje fiskalnih dokumenata iz čl. 12, 13, 14. i 15. ovog zakona, vrši se u jednom primerku.

Istovremeno sa štampanjem fiskalnih dokumenata, njihov kompletan sadržaj se štampa i na kontrolnoj traci fiskalne kase kopirnim putem ili putem dvostrukog štampača.

Odštampani podaci na fiskalnim dokumentima moraju biti identični podacima na kontrolnoj traci. Obveznik je dužan da kontrolnu traku i fiskalna dokumenta iz čl. 13. i 14. ovog zakona čuva najmanje tri godine. Rok se računa od prvog dana naredne godine u odnosu na godinu u kojoj su kontrolna traka i fiskalni dokumenti štampani.

Čuvanje kontrolne trake i štampanje kontrolne trake za fiskalna dokumenta po članu 12 Zakona o fiskalnim kasama (fiskalni isečci) za veliki broj maloprodajnih objekata iziskuje velike troškove za privredni subjekt.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo ukidanje obaveze štampanja kontrolne trake za fiskalne isečke (fiskalnih dokumenta po članu 12 Zakona o fiskalnim kasama) i izmenu roka čuvanja za odštampane kontrolne trake za ostala fiskalna dokumenta na najviše jednu godinu.

PROPISI

· Zakon o fiskalnim kasama ("Sl. glasnik RS", br. 135/2004)

1.10 UKINUTI OBAVEZU SERTIFIKACIJE SOFTVERA ZA RAD SA FISKALNIM UREĐAJIMA

OPIS PROBLEMA

Prema Zakonu o fiskalnim kasama, softver koji se koristi za izdavanje fiskalnih isečaka i druge operacije sa fiskalnim uređajem mora se sertifikovati. Zakon je donet 2004. godine i zbog brojnih problema nikada nije počela primena.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti član 6. Zakona o fiskalnim kasama tako da se ukine obaveza sertifikacije softvera.

PROPISI

· Zakona o fiskalnim kasama ("Službeni glasnik RS", br. 135/04, 93/12)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.11 PROMENITI NAČIN OBRAČUNA UMANJENJA PDV-A PO OSNOVU RASHODA (KALO, RASTUR, KVAR I LOM)

OPIS PROBLEMA

Uredbom o količini rashoda robe (kalo, rastur, kvar i lom) na koji se ne plaća porez na dodatu vrednost, propisano je da se rashod robe na koji se ne plaća PDV izražava u procentu od količine robe koja je u određenom poreskom periodu nabavljena, prerađena, proizvedena ili prodana. Količina rashoda se utvrđuje popisom koji je relativno složen i dugotrajan postupak, naročito za preduzeća i preduzetnike koji imaju širok asortiman dobara, proizvedenih ili prodatih.

Članom 3. stav 1. Uredbe je propisano da obveznik poreza na dodatu vrednost utvrđuje rashod neposredno pošto je nastao, ili redovnim ili vanrednim popisom robe u skladištu, stovarištu, magacinu, prodavnici ili drugom sličnom objektu.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo izmenu člana 3. stav 1. Uredbe o količini rashoda (kalo, rastur, kvar i lom) na koji se ne plaća porez na dodatu vrednost, tako što će se propisati da se rashodi utvrđuju na godišnjem nivou, a na osnovu podataka godišnjeg popisa ako je poreski obveznik želi da taj obračun vrši na godišnjem nivou, o čemu obaveštava Poresku upravu.

Skrećemo pažnju na to da bi korist od predložene izmene imao i Budžet RS jer bi poreski obveznici sve do kraja godine uplaćivali iznos PDV-a i na vrednost neupotrebljive robe, koja bi se otpisala tek na kraju godine (kreditiranje budžeta od strane poreskih obveznika)

Prema nalazima FREN-a obveznici PDV-a u Srbiji trenutno popisuju robu radi izuzimanja od PDV-a manjka na ime kala, rastura, kvara i loma u proseku 2,7 puta godišnje. Ako bi im bilo dozvoljeno da odbiju iznos manjka nastao tokom čitavog perioda od prethodnog popisa, troškovi vezani za obavljanje popisa smanjili bi se za oko 4,45 milijardi dinara (odnosno 43,2 miliona evra), ako bi obveznici PDV-a rešili da popisuju robu jednom godišnje.

PROPISI

- Član 3. stav 1. Uredbe o količini rashoda (kalo, rastur, kvar i lom) na koji se ne plaća porez na dodatu vrednost ("Službeni glasnik RS", br. 124/04)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.12 IZMENITI ZAKON O PDV-U TAKO DA SE SMANJENA STOPA PDV-A PRIMENJUJE I NA REPROMATERIJAL ZA PROIZVODNJU LEKOVA

OPIS PROBLEMA

U skladu sa članom 23. stav 2. tačka 3. Zakona o porezu na dodatu vrednost, smanjena stopa PDV-a od 10 % se između ostalog primenjuje na lekove. Zakon međutim ne predviđa povlašćen tretman repromaterijala koji se koriste u proizvodnji lekova.

Ovakvim propisom su domaći proizvođači lekova oštećeni, budući da se materijali koji su neophodni za proizvodnju lekova oporezuju po opštoj stopi od 20%, što uzrokuje probleme sa likvidnošću domaćih proizvođača.

Nametanjem obaveze plaćanja većeg PDV-a prilikom kupovine materijala i manjeg PDV-a prilikom prodaje gotove robe, poreski obveznik je u situaciji da svaki mesec zahteva povraćaj više plaćenog poreza, što je procedura koja značajno otežava njegovo poslovanje.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo izmenu člana 23. stav 2. Zakona o porezu na dodatu vrednost, tako što će seposle tačke 3) dodati nova tačka 3a) koja glasi:

"3a) repromaterijala za proizvodnju lekova, odnosno sirovinama koje se koriste u procesu proizvodnje lekova;"

Na ovaj značajan problem domaće farmaceutske industrije ukazala je kompanija Hemofarm a.d. Vršac. Iako je od decembra 2013. ovaj zakon menjan tri puta, Ministarstvo finansija nije izašlo u susret ovom opravdanom zahtevu domaćih farmaceutskih kompanija.

PROPISI

· Član 23. stav 2. Zakona o porezu na dodatu vrednost ("Službeni glasnik RS", br. 84/04, 86/04 – ispravka, 61/05, 61/07, 93/12, 108/2013, 6/2014 i 68/2014 – dr. zakon i 83/15)

1.13 PROPISATI KRAĆI ROK ZA POVRAĆAJ VIŠE PLAĆENOG PDV-A PORESKOM OBVEZNIKU KOJI PRETEŽNO VRŠI PROMET DOBARA U INOSTRANSTVO

OPIS PROBLEMA

Članom 52. stav 4. Zakona o porezu na dodatu vrednost, propisano je da se više plaćen PDV, iskazan u poreskoj prijavi, vraća poreskom obvezniku koji pretežno vrši promet dobara u inostranstvo, u roku od 15 dana od dana predaje poreske prijave.

Ovaj rok je nepotrebno dug i utiče na smanjenje likvidnosti preduzeća.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti član 52. stav 4. Zakona o porezu na dodatu vrednost tako da se propiše kraći rok za povraćaj PDV-a obveznicima koji pretežno vrše promet dobara u inostranstvo. Predlažemo da se propiše rok od 5 dana.

Usvajanjem predloženog rešenja bi se poboljšala likvidnost izvoznika i smanjili njihovi rashodi po osnovu kamata na kredite.

PROPISI

· Član 52. stav 4. Zakona o porezu na dodatu vrednost ("Službeni glasnik RS", br. 84/04, 86/04 – ispravka, 61/05, 61/07, 93/12, 108/2013, 6/2014, 68/2014 – dr. zakon i 83/15)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.14 UKINUTI OBAVEZU OBAVEŠTAVANJA IZ ČLANA 51A STAV 2. ZAKONA O PDV-U ILI OMOGUĆITI SLANJE TOG OBAVEŠTENJA U ELEKTRONSKOJ FORMI

OPIS PROBLEMA

Član 51a stav 2. Zakona o porezu na dodatu vrednost propisuje obavezu poreskih obveznika da uz poresku prijavu dostavi nadležnom poreskom organu i obaveštenje o:

1) licu koje nije evidentirano za obavezu plaćanja PDV, a koje mu je od 1. januara do isteka poslednjeg poreskog perioda kalendarske godine izvršilo promet sekundarnih sirovina i usluga koje su neposredno povezane sa tim dobrima, kao i iznosu tog prometa;

2) poljoprivredniku koji nije evidentiran za obavezu plaćanja PDV a koji mu je od 1. januara do isteka poslednjeg poreskog perioda kalendarske godine, odnosno poslednjeg poreskog perioda izvršio promet poljoprivrednih i šumskih proizvoda i poljoprivrednih usluga, kao i iznosu tog prometa.

Navedeno obaveštenje obavezno sadrži podatke o nazivu, odnosno imenu i prezimenu, kao i adresi i PIB-u lica iz stava 2. tačka 1), odnosno poljoprivrednika iz stava 2. tačka 2) ovog člana, kao i o iznosu izvršenog prometa, bez pripadajućih obaveza.

Citirana norma stvara obavezu kompanijama čija je delatnost proizvodnja duvanskih proizvoda da na kraju svakog meseca izvlače podatke o vrednosti otkupljenog duvana od proizvođača duvana koji nisu u sistemu PDV-a za prethodnih 12 meseci i taj izveštaj šalju u Poresku upravu poštom.

1. Dodatni problem stvarno stanje da neki poljoprivredni proizvođači u tih 12 meseci mogu da uđu ili izađu iz sistema PDV-a, u zavisnosti od prometa koji su ostvarili. Gore navedena neopravdana procedura prouzrokuje dodatno angažovanje ljudskih resursa kompanije; dodatno angažovanje ljudskih resursa CVPO, u slučaju da stvarno obrađuju primljene podatke; troškove poštarine; nemogućnost provere predatih podataka.

PREDLOG REŠENJA

Neophodno je preispitati da li je zaista opravdano insistirati na dostavi ovih podataka, odnosno koja je svrha prikupljanja ovih podataka i da li iko u Poreskoj upravi uzima te podatke u obradu ili je reč o pukom ispunjavanju zakonske forme koja stvara nepotrebne troškove poreskim obveznicima.

Ako ova zakonska obaveza nema pozitivne efekte ili su koristi od nje za budžet RS manje od troškova koje sprovođenje ove procedure prouzrokuje poreskim obveznicima, predlažemo da se u članu 51a Zakona stave van snage st. 2, 3. i 4.

Ako analiza efekata ovih odredbipokaže da je ta procedura opravdana, onda insistiramo ili da se član 51a Zakona o porezu na dodatu vrednost izmeni tako što će se propisati da je PU dužna da obaveštenje iz stava 2. prima i u elektronskoj formi ili da se izda uputstvo kojim se nalaže takvo postupanje.

Smatramo da za elektronski prijem ovog obaveštenja nema smetnji, obzirom da je slanje PDV prijave omogućeno svim poreskim obveznicima, iako je poreska prijava, za razliku od obaveštenja, radnja sa pravnim posledicama.

Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrednost ("Službeni glasnik RS", broj 83/15), izmenjen je član 51a stav 2. Zakona o PDV u odnosu na koji je data inicijalna preporuka. Međutim, navedenim izmenama samo je proširen krug lica na koji se obaveza odnosi (nema više novčanog limita od milion dinara).

PROPOSICIJE

· Član 51a Zakona o porezu na dodatu vrednost ("Službeni glasnik RS", br. 84/04, 86/04 – ispravka, 61/05, 61/07, 93/12, 108/2013, 6/2014, 68/2014 – dr. zakon i 83/15)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.15 OMOGUĆITI 100% KORIŠĆENJE PORESKOG KREDITA PO OSNOVU ULAGANJA U OSNOVNA SREDSTVA I PROŠIRITI LISTU ULAGANJA NA KOJA SE ODNOSI OVA OLAKŠICA

OPIS PROBLEMA

Pre izmena iz decembra 2013. godine, članom 48. Zakona o porezu na dobit pravnih lica, bili su propisani slučajevi u kojima poreskom obvezniku može da se umanjiti poreska obaveza (po osnovu ulaganja u osnovna sredstva). Međutim, ova olakšica je bila ograničena jer se poreskom obvezniku priznavalo pravo na poreski kredit u visini od 20% od izvršenog ulaganja, s tim što isti nije mogao biti veći od 50% od obračunatog poreza u godini u kojoj je izvršeno ulaganje. Za malo pravno lice priznavalo se pravo na poreski kredit u visini od 40% od izvršenog ulaganja, s tim što isti nije mogao biti veći od 70% od obračunatog poreza.

Iako smo predlagali da se skine limit sa ove olakšice, tj. da poreski kredit za ulaganja u osnovna sredstva za sva pravna lica i preduzetnike iznosi 100% od izvršenih ulaganja u osnovna sredstva, bez ograničenja u odnosu na poresku obavezu, suprotno našem predlogu izmenama Zakona iz decembra 2013. godine ova olakšica je potpuno ukinuta, a intenzivirani su isključivo brojni postićaji kod novih ulaganja, čime su postojeće kompanije stavljene u neravno pravan položaj sa novoosnovanim kompanijama.

Ovakvo stanje je za većinu privrednih subjekata neizdrživo, jer ne mogu izdržati konkurenciju kako novoosnovanih privrednih subjekata koji za razliku od njih imaju brojne podsticaje, tako ni uvoznika koji robu kupuju od inostanih proizvođača koji uživaju subvencije svojih matičnih država.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo izmenu Zakona o porezu na dobit pravnih lica, tako da se ponovo propišu poreski krediti za ulaganja u osnovna sredstva i to tako da za sva pravna lica i preduzetnike iznosi 100% od izvršenih ulaganja u osnovna sredstva, bez ograničenja u odnosu na poresku obavezu.

Ovakvim rešenjem bi se stimulisali poreski obveznici da vrše značajnija ulaganja u osnovna sredstva i u modernizaciju procesa rada.

Izmenama Zakona iz decembra 2013. godine ukinuti su poreski podsticaji postojećim privrednim subjektima u vidu poreskih kredita na ime ulaganja u osnovna sredstva, a uvedeni su podsticaji za ulaganja većeg obima, čime su domaća pravna lica, koja nemaju mogućnost za veća ulaganja u nova radna mesta, dovedena u neravno pravan položaj, pre svega, u odnosu na nove investitore.

PROPISI

· Brisani član 48. Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni glasnik RS", broj 25/01, 80/02, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/2013, 68/2014 - dr. zakon i 142/14)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.16 OMOGUĆITI KORIŠĆENJE PORESKOG KREDITA PO OSNOVU ULAGANJA U OSNOVNA SREDSTVA BEZ VREMENSKOG OGRANIČENJA

OPIS PROBLEMA

Zakon o porezu na dobit pravnih lica je u ranije važećem članu 48. stav 4, propisivao da poreski obveznik, pri obračunu obaveze za porez na dobit preduzeća, prvo koristi poreski kredit po osnovu ulaganja u osnovna sredstva koji je ostvario u tekućoj godini, a tek onda poreske kredite prenete iz ranijih godina.

U ranijim izdanjima Sive knjige, predlagali smo izmenu člana 48. stav 4. Zakona o porezu na dobit pravnih lica, tako da se propiše da poreski kredit, po osnovu ulaganja u osnovna sredstva iz prethodnih godina, poreski obveznik ima da pravo koristi bez vremenskog ograničenja.

Izmenama Zakona iz decembra 2013. godine pravo na poreski kredit je kao olakšica u potpunosti ukinuta, čime su privredni subjekti u Srbiji, u domenu poreskih olakšica, stavljeni u nepovoljniji položaj nego ranije.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo da se izmeni Zakon o porezu na dobit pravnih lica, tako da se ponovo propiše mogućnost korišćenja poreskog kredita, kao i da poreski kredit po osnovu ulaganja u osnovna sredstva iz prethodnih godina, poreski obveznik ima pravo da koristi bez vremenskog ograničenja, odnosno najkraće u narednom roku od pet godina, što je rok uobičajen u uporedno pravnoj praksi.

Alternativno, predlažemo izmenu navedene odredbe, tako da se propiše da se poreski kredit po osnovu ulaganja u osnovna sredstva koristi redosledom po kome je nastalo pravo na poreski kredit.

PROPISI

· Brisani član 48. stav 4. Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni glasnik RS", broj 25/01, 80/02, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/2013, 68/2014 - dr. zakon i 142/14)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.17 POJEDNOSTAVITI POVRAĆAJ VIŠE PLAĆENOG POREZA NA DOBIT PREDUZEĆA

OPIS PROBLEMA

Kada je u poreskom bilansu za utvrđivanje poreza na dobit iskazana preplata, Poreska uprava vrši povrat više plaćenog poreza tek pošto izvrši prethodnu kontrolu, ali ponekad traži da izvrši kontrolu poslovanja za proteklih pet godina, iako ovo uslovljavanje prava poreskog obveznika da traži povrat preplaćenog poreza na dobit uopšte nisu utvrđena u zakonu. Ovo se od strane poreskih obveznika shvata kao svojevrsan pritisak da odustanu od svog zahteva za povrat više plaćenog poreza.

PREDLOG REŠENJA

Potrebno je ujednačiti praksu postupanja Poreske uprave – kako bi se podnosiocu zahteva uvek na njegov zahtev, bez postavljanja dodatnih uslova, omogućilo da koristi zakonsko pravo na povrat više plaćenog poreza.

Smatramo da je postojeće zakonsko rešenje dobro s obzirom da je jasno predviđeno pravo poreskog obveznika na povrat preplaćenog poreza na dobit uz prethodno podnošenje zahteva Poreskoj upravi. Međutim, imajući u vidu pomenutu praksu prvostepeni organa Poreske uprave, predlažemo donošenje uputstva na nivou Poreske uprave, odnosno pravilnika od strane Ministarstva finansija, kojim bi se jasno obavezali prvostepeni organi Poreske uprave na jednoobrazno postupanje i izričito poštovanje ove norme bez prethodnog ili naknadnog uslovljavanja poreskih obveznika.

PROPISI

· Član 66. stav 3. Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni glasnik RS", broj 25/01, 80/02, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/2013, 68/2014 - dr. zakon i 142/14)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.18 PRECIZIRATI SMISLENE KRITERIJUME ZA ODREĐIVANJE VISINE IZNOSA POREZA I DOPRINOSA KOJE PLAĆAJU OBVEZNICI PO PAUŠALNOM PRINCIPU OBRAČUNA

OPIS PROBLEMA

Propisano je da se za osnovicu obračuna visine poreza i doprinosa uzima prosečna bruto zarada koja se kao podatak preuzima od Zavoda za statistiku i to je sasvim transparentno. Međutim, nakon toga se na osnovicu primenjuju kriterijumi za umanjeње/uvećanje osnovice, a tu dolazi do ogromnog problema zato što svaka filijala Poreske uprave Srbije ove kriterijume tumači i primenjuje različito. Posledica su ogromne razlike i nelogičnosti u finalnim iznosima koje slične radnje plaćaju u različitim gradovima/opštinama.

Naime, nedovoljno su definisani kriterijumi "Ostale okolnosti koje utiču na poslovanje", "tržišni uslovi poslovanja", "poslovna reputacija preduzetnika", "površina lokala" itd. Iz ovog razloga komparacijom poreskih rešenja različitih filijala Poreske uprave može se zaključiti se u pojedinim gradovima višestruko bolje razvijenosti i životnog standarda osnovica često umanjuje dok se ne umanjuje u gradovima/opštinama izuzetno lošeg standarda građana, niže stope zaposlenosti i loše infrastrukture!

Paradoksalno je i da se osnovica oporezivanja uvećava za po 10% za svakog novozaposlenog radnika, a imajući u vidu da preduzetnik ima dodatne troškove oko svakog tog novozaposlenog (plaća zaradu, poreze i doprinose). Nedopustivo je i da kriterijum "poslovna reputacija preduzetnika" rezultira bilo kakvim, a svakako ne trostrukim povećanim oporezivanja, što je propisano članom 6. stav 1. tačkom prvom alineom sporne Uredbe.

Ovakva praksa je destimulativna za zapošljavanje, što je potpuno suprotno proklamovanom cilju Vlade RS, a to je povećanje zaposlenosti.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo da se izmeni Uredbe o bližim uslovima, kriterijumima i elementima za paušalno oporezivanje obveznika poreza na prihode od samostalne delatnosti, tako što će se propisati jasni i smisleni kriterijumi za oporezivanje paušalnih obveznika, a u zavisnosti od njihove realne ekonomske snage.

Alternativno, preciznim uputstvima Poreske uprave je moguće prevazići trenutnu praksu u oporezivanju paušalnih poreskih obveznika koja je više nego apsurdna.

U oba slučaja, kao izvor dobre prakse koju samo treba prilagoditi domaćim propisima preporučujemo Uputstvo Ministarstva finansija, Poreske uprave Republike Hrvatske pod nazivom: "Paušalno oporezivanje samostalnih djelatnosti, obrta, poljoprivrede i šumarstva".

Početkom 2016. godine dobili smo najavu od Ministarstva finansija da će Uredba biti izmenjena.

PROPOS

· Uredba o bližim uslovima, kriterijumima i elementima za paušalno oporezivanje obveznika poreza na prihode od samostalne delatnosti ("Sl. glasnik RS", br. 65/2001, 45/2002, 47/2002, 91/2002, 23/2003, 16/2004, 76/2004, 31/2005, 25/2013, 119/2013 i 135/2014)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.19 OMOGUĆITI PRIZNANJA NA TERET RASHODA TAKO DA BUDU U SKLADU SA MEĐUNARODNIM RAČUNOVODSTVENIM STANDARDIMA

OPIS PROBLEMA

Po Zakonu o porezu na dobit pravnih lica, rezervisanja za nenaplativa potraživanja su rashodi priznati za poreske svrhe samo ukoliko su u kašnjenju više od 60 dana na dan 31. decembar fiskalne godine u kojoj su knjižena. Pitanje je šta se dešava kada se rezervisana potraživanja, koja poreske vlasti smatraju poreski nepriznatim rashodima u tom trenutku, dospeju na plaćanje i ispune sve uslove poreski priznatih rashoda u nekom drugom trenutku. Srpski Zakon o porezu na dobit pravnih lica ne pruža odgovor za takve situacije.

Usled razlika između finansijskog računovodstva koje se primenjuje na međunarodnim finansijskim tržištima i poreskih računovodstvenih propisa u Srbiji, značajne razlike mogu proisteci između knjiženja finansijskog prihoda i oporezivog prihoda. Budući da finansijsko računovodstvo mora prikazivati eksternim investitorima najverodostojniju finansijsku sliku poslovanja, neophodno je da zakon obezbedi priznavanje poreskih olakšica i obaveza koje će nastati u budućim periodima usled računovodstvenih unosa u tekućoj fiskalnoj godini, čak i ako formalni uslovi priznavanja rashoda u poreske svrhe nisu ispunjeni.

Kako član 39 Međunarodnih računovodstvenih standarda navodi: "... rezervisanje za ispravku vrednosti potraživanja je utvrđeno kada postoji objektivni dokaz da kompanija neće biti u mogućnosti da naplati iznose koji dospevaju u skladu sa prvobitnim uslovima potraživanja. Značajne finansijske poteškoće dužnika, verovatnoća da će dužnik pasti u stečaj ili ući u drugu finansijsku reorganizaciju i insolventnost ili za ostalo plaćanje smatraju se pokazateljima da se vrednost potraživanja mora ispraviti".

Iz navedenog je potpuno očigledan konflikt između međunarodnih i srpskih poreskih normi i standarda.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo izmenu Zakona o porezu na dobit pravnih lica, tako da se propiše mehanizam koji omogućuje da ukoliko kompanija izvrši rezervisanja "suviše rano" da bi bila priznata u poreske svrhe u jednoj godini (kako bi investitorima dali najjasniju sliku o solventnosti kompanije i rizicima sa kojima se suočava u ovom pogledu kako propisuju Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja), ta kompanija bude u mogućnosti da odbije rezervisanja koja su prethodno smatrana poreski nepriznatim rashodima kada se ispune pravni uslovi za priznavanje rashoda u poreske svrhe.

Izmene Zakona o porezu na dobit pravnih lica su neophodne kako bi se popunila ova pravna praznina i omogućile korekcije poreskog bilansa kompanije, bez bilo kakvog narušavanja verodostojnosti finansijskog izveštavanja.

U smislu navedenog predlažemo da se član 16. Zakona o porezu na dobit pravnih lica izmeni tako da se dodaju novi stavovi koji glase:

"Kada su rezervisanja za potraživanja izvršena u trenutku kada su ispunjeni zahtevi za priznavanje takve ispravke vrednosti u poreske svrhe koje su propisane Zakonom, otpis takvih potraživanja će biti priznat u poreske svrhe u bilo kojoj sledećoj poslovnoj godini.

Čim prethodno poreski nepriznata rezervisanja dospeju na plaćanje, postaju poreski priznati rashodi i obveznik je dužan da poreski bilans koriguje u skladu s tim.

Sva otpisana, rezervisana i ostala potraživanja koja su smatrana poreski nepriznatim rashodima i koja su kasnije prijavljena u stečajnom postupku mogu biti priznata u poreskom bilansu obveznika odmah nakon otvaranja stečajnog postupka nad njegovim dužnikom."

PROPISI

· Zakon o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni glasnik RS", broj 25/01, 80/02, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/2013, 68/2014 - dr. zakon i 142/14)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.20 NEIZBALANSIRANA KAZNENA POLITIKA PO ZAKONU O RAČUNOVODSTVU

OPIS PROBLEMA

Novčane kazne propisane članom 46. Zakona o računovodstvu i reviziji za pravna lica koja postupaju suprotno odredbama tog zakona su veoma visoke, nezavisno od toga da li se radi o malom, srednjem ili velikom pravnom licu.

Suprotno tome, članom 47. Zakona o računovodstvu, propisane su niže novčane kazne za preduzetnike, koji poslovne knjige vode po odredbama ovog zakona.

Imajući u vidu da je poslovanje malih pravnih lica, po obimu i složenosti, "slično" poslovanju preduzetnika, podnosioci predloga smatraju da bi ih trebalo izjednačiti i po pitanju novčanih kazni za nepostupanje po odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji.

PREDLOG REŠENJA

Kaznenu politiku Zakona o računovodstvu treba prilagoditi stvarnoj ekonomskoj snazi malih pravnih lica i preduzetnika. U tom smislu naročito ukazujemo na visoke maksimalne kazne koji su predviđeni za kažnjavanje u prekršajnim postupcima i postupcima po privrednim prestupima.

Kao meru zaštite malih pravnih lica predlažemo smanjenje minimalnih propisanih kazni (100.000 dinara) i potpuno izjednačavanje visine kazni za mala pravna lica i preduzetnike za period od 5 godina počev od dana osnivanja malog pravnog lica.

Predlog – izmeniti član 46. Zakona o računovodstvu u smislu da se i za mala pravna lica propišu niže novčane kazne, kao i za preduzetnike, kao i člana 47. u kome treba smanjiti minimalne novčane kazne.

I pored toga što je u julu 2013. godine donet potpuno nov Zakon o računovodstvu, taj zakon na potpuno isti način uređuje kaznenu politiku kao što je to činio član 68. i 69. Zakona o računovodstvu i reviziji ("Službeni glasnik RS", br. 46/06, 111/09, 99/11) Dodatno, umesto da se uvaži preporuka i smanji minimalna kazna za mala pravna lica, ista se povećava 20 puta i za preduzetnike. U smislu navedenog ova preporuka nije sprovedena iako je donet potpuno nov zakon koji uređuje računovodstvo.

PROPISI

- Član 46. i 47. Zakona o računovodstvu ("Službeni glasnik RS", br. 62 od 16. jula 2013)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.21 FORMIRATI KOMORU RAČUNOVOĐA

OPIS PROBLEMA

Poslovi računovodstva se obavljaju od strane "nelicenciranih" računovođa, s obzirom da ne postoji zakonska obaveza da fizička lica koja osnivaju agencije za pružanje knjigovodstvenih usluga moraju da poseduju određene kvalifikacije. Ovaj problem je veoma izražen u praksi, naročito nakon izmena Zakona o računovodstvu i reviziji, kojim je ukinuta obaveza polaganja ispita za određena računovodstvena zvanja. Ova izmena je, pored ostalog, dovela i do pojave nestručne primene propisa iz oblasti računovodstva i poreskog sistema. Bilo bi potrebno zakonski urediti ovu oblast, kao što je to učinjeno za revizore.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo da se izvrši dopuna Zakona o računovodstvu ("Sl. glasnik" br. 62/2013) u smislu propisivanja zakonske i profesionalne kontrole i nadzora nad sticanjem profesionalnih zvanja "računovođa, ovlašćeni računovođa i ovlašćeni javni računovođa".

I pored toga što je u julu 2013. godine donet potpuno nov Zakon o računovodstvu, taj zakon nije rešio ovaj problem u skladu sa ovom preporukom, pa ostaje identična preporuka za izmenu zakona kakva se isticala i u odnosu na ranije važeći Zakon o računovodstvu i reviziji ("Službeni glasnik RS", br. 46/06, 111/09, 99/11)

PROPISI

· Zakon o računovodstvu ("Službeni glasnik RS", br. 62 od 16. jula 2013)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.22 OBEZBEDITI SOFTVERSKO EVIDENTIRANJE UPLATA POREZA I DOPRINOSA NA ZARADE, KOJE ISKLJUČUJE PREDAJU OBRAZACA NA ŠALTERIMA PORESKE UPRAVE

OPIS PROBLEMA

Podaci o izvršenom obračunu zarada i plaćenim porezima i doprinosima na zarade, dostavljaju se Poreskoj upravi, posle svake izvršene isplate.

Predaja se vrši na šalteru Poreske uprave, na propisanim obrascima. Često se dešava da radnici Poreske uprave, prilikom unošenja podataka iz dostavljenih obračuna u svoje evidencije, naprave neke greške (knjiženje zaduženja ili uplate na pogrešnog poreskog obveznika i sl). Da bi se ove greške kasnije ispravile, potrebno je dosta posla i vremena (potrebno je podneti zahtev za izlistavanje poreskih kartica, platiti nadoknadu za izlistavanje poreskih kartica, zatim preuzeti kartice, izvršiti upoređenje stanja iz kartica sa evidencijom poreskog obveznika, pa ukoliko su uočena neslaganja potrebno je podneti zahtev za usaglašavanje sa odgovarajućom dokumentacijom).

PREDLOG REŠENJA

Uvođenjem "elektronske uprave" te sačinjavanjem odgovarajućeg softvera na jednostavan način moguće je evidentiranje i spravljanje svih uplata po osnovu uplata poreza i doprinosa za zaposlene, te je na taj način moguće potpuno isključiti predaju obrazaca na šalterima Poreske uprave na ime uplate poreza i doprinosa za zaposlene. Ovo bi za efekat osim smanjenja administracije za poslodavce imalo i daleko efikasniji i ekonomičniji rad same Poreske uprave. Predlažemo da se omogući preduzećima, preduzetnicima i drugim pravnim licima da elektronskim putem, na osnovu svoje "lozinke", mogu u svako vreme, kod Poreske uprave, da provere stanje svojih obaveza po svim osnovama, kako bi isto tako elektronskim putem blagovremeno zahtevali ispravku eventualnih neslaganja. U ovom trenutku, pravna lica su u obavezi da plaćaju taksu i kada traže ispravku stanja zbog greške u knjiženju same Poreske uprave (preknjiženje sa računa na račun, otpis kamata itd.).

Poreska uprava i dalje radi na portalu e-Porezi kako bi on bio u potpunosti funkcionalan. Predviđeno je da portal nudi mogućnost bržeg, jednostavnijeg i lakšeg podnošenja poreskih prijava. Kada portal postane potpuno funkcionalan, poreski obveznici će između ostalog vršiti podnošenje elektronskih prijava preko portala, moći će da štampaju prijave i obaveštenja o podnetim prijavama, moći će da vrše pretragu i pregled prijava podnetih preko portala ili u papirnom obliku na šalteru, i da vrše pregled stanja na računima poreskog obveznika.

PROPISI

· Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", br. 80/02, 84/02, 23/02, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05, 62/06, 61/07, 20/09, 53/10, 101/11, 2/12, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14 i 105/14)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.23 DODATNO UNAPREDITI USLOVE ZA OTPOČINJANJE POSLOVANJA

OPIS PROBLEMA

Iako je u Sivoj knjizi V konstatovano da je sprovedena preporuka da se pojednostavi izdavanje PIB-a, što je između ostalog omogućilo da Srbija u studiji Svetske banke Doing Business 2013. u kategoriji "Otpočinjanje poslovanja" napreduje za 49 pozicija, i dalje ima dosta mesta za napredak u ovoj oblasti. U Doing Business 2014. Srbija je u ovoj kategoriji sa 45. pala na 63. poziciju, a u Doing Business 2015. sa 63. na 66. poziciju, da bi 2016 popravila položaj za samo jednu poziciju - popela se sa 66. na 65. poziciju od ukupno 189 pozicija.

U navedenoj studiji je konstatovano da 6 procedura u vezi sa otpočinjanjem poslovanja u Srbiji traju ukupno 12 dana (overa osnivačkih akata 1 dan; registracija u APR 3 dana; izrada pečata 1 dan; registracija kod Poreske uprave 5 dana; registracija zaposlenih u Fondu PIO 1 dan; uplata taksi 1 dan). Imajući u vidu liberalizaciju otpočinjanja poslovanja propisanu Zakonom o privrednim društvima iz 2011. godine, koja je i omogućila pomenuti napredak Srbije u navedenoj komparativnoj studiji, evidentno je da propisi više nisu problem kada je reč o nepotrebnom komplikovanju otpočinjanja poslovanja.

Problem očigledno stvara praksa Poreske uprave i poslovnih banaka. Naime, član 25. stav 3. Zakona o privrednim društvima propisuje da društvo ne mora upotrebljavati pečat ako zakonom nije drugačije propisano. Dakle, samo društva za koja je to posebnim zakonom propisano moraju imati pečat. Iako Svetska banka u izradi Doing Business studije još od 2013 pravi grešku, kada obračunava 5 radnih dana na ime registracije kod Poreske uprave, obzirom da se PIB izdaje u proceduri registracije kod APR-a, evidentno je da Poreska uprava i dalje nepotrebno komplikuje ovu proceduru. Naime, procedura u APR-u u praksi traje 3 dana, od čega 2 dana koristi Poreska uprava za automatsko generisanje PIB-a.

PREDLOG REŠENJA

Poslovne banke ne treba da otvaranje poslovnog računa privrednom subjektu, kao i dalje poslovanje u vezi sa tim računom, uslovljavaju posedovanjem i upotrebom pečata, obzirom da zakonom nije propisana obaveza upotrebe pečata u takvom poslovanju. Propisivanje takve obaveze podzakonskim aktima NBS ili internim uputstvima, u direktnoj je suprotnosti sa članom 25. stav 3. Zakona o privrednim društvima.

Poslovne banke trebaju da omoguće privrednim subjektima da se opredele da li je upotreba pečata na nalogima za plaćanja uslov za njihovu valjanost. Ovo isključivo u cilju sprovođenja poslovne politike samih privrednih subjekata.

Poslovne banke ne treba da otvaranje poslovnog računa privrednom subjektu uslovljavaju prezentacijom potvrde Poreske uprave o dodeli PIB-a, jer je dovoljan dokaz o toj registraciji rešenje APR-a o registraciji u Registar privrednih subjekata, s obzirom da to rešenje sadrži podatak o izvršenoj registraciji PIB-a.

Poreska uprava treba da izmeni praksu i omogući APR-u preuzimanje potvrda o dodeli PIB-a u formi elektronskog dokumenta tokom celog radnog dana.

PROPISI

- Zakon o privrednim društvima ("Službeni glasnik RS", br. 36/11, 99/11, 83/2014 - dr. zakon i 5/2015)
- Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", br. 80/02, 84/02, 23/02, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05, 62/06, 61/07, 20/09, 53/10, 101/11, 2/12, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14 i 105/14)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.24 SMANJITI DOPRINOSI I POREZE NA ZARADU

OPIS PROBLEMA

Član 44. Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje propisuje visoke stope po kojima se obračunavaju i plaćaju doprinosi na zaradu (za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje - 26%, za obavezno zdravstveno osiguranje - 10,3%, za osiguranje za slučaj ne-zaposlenosti - 1,5%), a član 16. Zakona o porezu na dohodak građana propisuje da se zarada oporezuje po stopi od 10%. Osnovica za obračun je bruto zarada, tako da ona sadrži porez i doprinose koji se plaćaju iz zarade (s obzirom na to da je zarada tako definirana članom 105. stav 2. Zakona o radu), pa ove obaveze u odnosu na neto zaradu koja se isplaćuje zaposlenom realno iznose oko 63%.

Ovako visoke obaveze su za poslodavce prevelik teret, pa u praksi rezultiraju povećanjem sive ekonomije i nekonkurentnošću poslodavaca koji prijavljuju radnike i uplaćuju ove obaveze na pun iznos zarade koju isplaćuju zaposlenima. Takođe je prisutan trend da poslodavci radnike, a naročito menadžment isplaćuju u manjem delu kroz zaradu, a u većem delu kroz isplate koje vrše iz podignute dividende, koja je po Zakonu o porezu na dohodak građana oporezovana po stopi od 15%.

Kako bi se eliminisala siva ekonomija, a poslodavcima, koji uredno izmiruju obaveze po osnovu isplate zarada zaposlenima, omogućilo konkurentno poslovanje, neophodno je da se smanji visina tih obaveza. U suprotnom će se naplata po ovim osnovama kontinuirano smanjivati, jer će deo privrede iz legalnih tokova prilaziti u zonu sive ekonomije, dok će oni privredni subjekti koji uredno izmiruju obaveze po osnovu isplate zarada zbog nekonkurentnosti ili smanjivati obim poslovanja ili gasiti poslovanje.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti član 44. Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje i član 16. Zakona o porezu na dohodak građana tako što će se smanjiti stope po kojima se obračunavaju i plaćaju doprinosi i porezi na zaradu za najmanje 30% u odnosu na sada važeće stope (za najniže zarade) uz uvođenje progresivnog oporezivanja zarade u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak građana.

Usvajanjem ove preporuke, opterećenja na isplatu zarada biće bar donekle usklađena sa uporednom evropskom praksom, što će poslodavcima omogućiti konkurentnost na tržištu EU.

Slično izmenama iz maja 2013. kada su povećani doprinosi na teret zaposlenog za 2%, a smanjene obaveze poslodavca po osnovu poreza na zaradu takođe za 2%, i u maju 2014. takođe su vršene kozmetičke izmene ovih propisa.

Tako su doprinosi za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje povećani sa 24% na 26%, a doprinosi za obavezno zdravstveno osiguranje smanjeni sa 12,3% na 10,3%. Zakonodavac, na dugogodišnje opravdane zahteve privrede da smanji doprinose koje plaćaju na zaposlene reaguje krajnje dosledno. Jedan doprinos smanjuje, a drugi povećava za identičan procenat, što dovodi do toga da poslodavac nakon svake izmene Zakona plaća skoro identičan iznos po ovom osnovu. Iz tog razloga ovu preporuku ne možemo da vodimo ni kao delimično rešenu.

PROPISI

- Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Službeni glasnik RS", br. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 47/13, 108/13, 57/14 i 142/2014)
- Zakon o porezu na dohodak građana ("Službeni glasnik RS", br. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11, 93/12, 114/12, 47/13, 48/13, 108/2013 i 57/2014)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.25 POJEDNOSTAVITI POSTUPAK EKSPROPRIJACIJE

OPIS PROBLEMA

Složena procedura eksproprijacije zemljišta, otežava, a često i u potpunosti blokira "velike građevinske investicije" - izgradnju saobraćajne infrastrukture, energetskih objekata i velikih industrijskih objekata.

Eksproprijacija podrazumeva tri postupka koji se ne mogu voditi uporedno i zbog toga mogu trajati godinama:

- postupak utvrđivanja javnog interesa (član 20. Zakona o eksproprijaciji), koji sprovodi Vlada RS, a protiv koga se može pokrenuti upravni spor;
- postupak eksproprijacije (čl.25-36. Zakona), koji sprovodi opštinska-gradska upravav, a protiv koga se može izjaviti žalba ministarstvu nadležnom za finansije i nakon toga voditi upravni spor;
- postupak za određivanje naknade (čl.56-62. Zakona), koji sprovodi opštinska uprava, odnosno sud ako se visina ne može utvrditi sporazumno.

Eksproprijaciju posebno komplikuje i prolongira član 34. Zakona koji propisuje da korisnik eksproprijacije stiče pravo da stupi u posed ekspropisane nepokretnosti danom pravosnažnosti odluke o naknadi. U praksi to podrazumeva pravosnažnost sudske odluke o visini naknade za eksproprijaciju, koji postupak može trajati izuzetno dugo i stopirati celokupnu investiciju, zbog nerealno postavljenog zahteva od strane vlasnika jedne jedine parcele. Ovakvo rešenje nema opravdanje, naročito imajući u vidu obavezu korisnika eksproprijacije iz člana 28. Zakona, da podnese garanciju banke na iznos dinarskih sredstava potrebnih za obezbeđenje naknade za ekspropisanu nepokretnost.

Zastareli koncept Zakona koji propisuje da se eksproprijacija može vršiti isključivo u korist države, lokalne samouprave, javnih preduzeća, privrednih društava sa većinskom državnim kapitalom i sl. blokira ozbiljne investicije u oblasti infrastrukture i energetike, koje Vlada navodno priželjkuje. Takav koncept u velikom broju slučajeva nameće neustavno rešenje da sa lex specialis-om samo određeni investitori uvode u kategoriju korisnika eksproprijacije, kao i da im uzgred tim istim zakonom dodeljuje i neke druge neuobičajene povlastice.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti član 8. Zakon o eksproprijaciji tako da se proširi krug korisnika eksproprijacije, tj. omogućiti eksproprijaciju u korist svih pravnih lica, jer sva pravna lica, bez obzira na to u čijem su vlasništvu, mogu sprovoditi javni interes. Ovo rešenje je poznato u EU, a Hrvatska je čak priznala ovo pravo i fizičkim licima.

Izmeniti član 34. i 35. Zakona o eksproprijaciji tako da se stupanje u posed ekspropisane nepokretnosti omogućiti korisniku eksproprijacije odmah po konačnosti rešenja o eksproprijaciji.

Omogućiti da se službenost može uspostaviti i u korist pravnih lica, a ne samo države, lokalne samouprave, preduzeća u njihovom vlasništvu i fizičkih lica.

PROPISI

· Zakon o eksproprijaciji ("Sl. glasnik RS", br. 53/95, 23/01, 20/09i 55/2013 – odluka US)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.26 OMOGUĆITI KONTROLU USKLAĐENOSTI TAKSI I NAKNADA SA METODOLOGIJOM UTVRĐIVANJA TROŠKOVA PRUŽANJA JAVNE USLUGE

OPIS PROBLEMA

Pravilnik o metodologiji i načinu utvrđivanja troškova pružanja javne usluge, koji je ministar finansija i privrede usvojio u februaru mesecu 2013. godine, nije proizveo efekte na smanjenje troškova koje privreda i građani plaćaju u postupcima pred republičkim organima.

Propisana metodologija je nepotpuna, jer ne daje dovoljno precizne parametare za utvrđivanje troškova koji mogu učestvovati u formiranju cene javne usluge i jasnu metodologiju kako se ti troškovi raspoređuju na pojedinačne usluge, imajući u vidu njihovu vrstu i složenost. Takođe, Pravilnik ne uvažava ni različitost organizacije poslovanja različitih pružaoća javnih usluga, pa je u praksi nemoguća njegova primena.

Iz navedenih razloga propisana metodologijane daje mogućnost sprovođenja kontrole da li su takse i naknade pravično odmerene.

Podsećamo da član 17. Zakona o budžetskom sistemu, propisuje pravilo da visina takse mora biti primerena troškovima pružanja javne usluge i da ne može biti utvrđena kao procenat od promenljive osnovice, tako da usvojeni pravilnik ne omogućava ostvarenje ovog zakonskog cilja.

PREDLOG REŠENJA

Dopuniti Pravilnik o metodologiji i načinu utvrđivanja troškova pružanja javne usluge tako da se propiše precizna metodologija za utvrđivanje visine taksi i naknada koje za svoje usluge naplaćuju pružaoći javnih usluga, tako da ta metodologija bude primenjiva na sve pružaoce javnih usluga i da se precizno propiše koji troškovi mogu učestvovati u formiranju cene javne usluge i jasna metodologija kako se ti troškovi raspoređuju na pojedinačne usluge, imajući u vidu njihovu vrstu i složenost.

Obezbediti mehanizam za proveru usklađenosti taksi i naknada koje za svoje usluge naplaćuju pružaoći javnih usluga sa Pravilnikom.

PROPIISI

- Pravilnik o metodologiji i načinu utvrđivanja troškova pružanja javne usluge ("Sl. glasnik Republike Srbije" br. 14 od 13. februara 2013, 25/13, 99/13)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.27 USVOJITI ZAKON O NAKNADAMA ZA KORIŠĆENJE JAVNIH DOBARA

OPIS PROBLEMA

Ministarstvo finansija već duže vreme obećava da će okončati izradu Nacrta zakona o naknadama za korišćenje javnih dobara. Proklamovani cilj donošenja ovog zakona je onemogućavanje nekontrolisanog uvođenja parafiskalnih nameta, a taj cilj je trebalo postići normom koja bi bila sastavni deo tog zakona, a koja bi propisivala da sve finansijske obaveze koje nosioci javnih ovlašćenja naplaćuju privredi, a nisu porezi i takse, mogu da budu propisane isključivo tim zakonom.

Od unošenja ove preporuke u Sivu knjigu VI NALED u svojim kvartalnim izveštajima daje pregled aktivnosti Ministarstva finansija u vezi sa radom na Nacrtu zakona o naknadama za korišćenje javnih dobara. Da podsetimo, osnov za rad na ovom zakonu je član 18. Zakona o budžetskom sistemu, a cilj te odredbe je onemogućavanje nekontrolisanog uvođenja parafiskalnih nameta.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo Ministarstvu finansija da intenzivira rad na Nacrtu zakona, s tim da se mora voditi računa o nekoliko ključnih preduslova i principa:

1. Ustanoviti jasne definicije naknada, taksi, zakupa, licenci, dozvola kako bi se osigurala dosledna primena Zakona o budžetskom sistemu i u potpunosti obuhvatile sve naknade Zakonom o naknadama.
 2. Nacrt zakona mora sadržati sve naknade koje se trenutno propisuju ma kojim sektorskim zakonom.
 3. Usvojiti sistemsko rešenje da Vlada RS zaduži Ministarstvo finansija da obezbedi uslove za uspostavljanje elektronskog i javno dostupnog Registra "nameta", tako što bi se izmenama Zakona o budžetu ili usvajanjem Zakona o naknadama za korišćenje javnih dobara propisalo da je uslov za naplatu konkretne nominalne takse, odnosno naknade za javnu uslugu, kako na republičkom, tako i na loklnom nivou, registracija te takse, odnosno naknade u Registar. Tom prilikom bi se kontrolisalo da je taksa uvedena, odnosno odmerena u skladu sa zakonom.
 4. Eliminirati ili revidirati visinu naknada koje su po svojoj prirodi parafiskalni nameti.
- Moguće je da bi sa prihvatanjem rešenja da se Registar "nameta" ustanovi zakonom, moglo odustati od teško sprovedivog rešenja da se sve naknade za korišćenje javnih dobara moraju propisati samo jednim zakonom, jer bi se takvim rešenjem uvođenje naknada i njihova visina stavili pod nadzor ministarstva zaduženog za vođenje tog registra.

PROPISI

· Svi propisi koji uređuju naknade za korišćenje javnih dobara

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.28 SPREČITI FREKVENTNA POVEĆANJA VISINE LOKALNE KOMUNALNE TAKSE ZA ISTICANJE FIRME NA POSLOVNOM PROSTORU

OPIS PROBLEMA

Obaveza plaćanja lokalne komunalne takse za isticanje firme na poslovnom prostoru propisana je Zakonom o finansiranju lokalne samouprave i Odlukom o lokalnim komunalnim taksama za teritoriju grada/opštine. Članom 17. Zakona propisano je da se jedinica lokalne samouprave, prilikom utvrđivanja visine ove takse, rukovodi: vrstom delatnosti pravnog lica, površinom i tehničko-upotrebним karakteristikama objekta i teritorijom, odnosno zonom na kojoj se dati objekat nalazi. Jedinica lokalne samouprave svojim aktom utvrđuje visinu ove takse, olakšice, rokove i način plaćanja.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Zakon o finansiranju lokalne samouprave tako što bi se uveli jasni kriterijumi za utvrđivanje visine ove takse, jer postojeći stvaraju pravnu nesigurnost. Jasni kriterijumi bi povećali pravnu sigurnost privrednih subjekata u pogledu visine ove takse i onemogućili bi frekventne izmene njene visine. Takođe bi ujednačili praksu utvrđivanja visine takse za teritoriju cele Republike Srbije.

Izmenama Zakona o finansiranju lokalne samouprave iz 2012. godine preduzetnici i mala pravna lica su izuzeti od obaveze plaćanja

lokalne komunalne takse za isticanje firme na poslovnom prostoru. U odnosu na privredne subjekte za koje ova taksa nije ukinuta, određeni su precizniji kriterijumi za utvrđivanje njene visine, ali su ti kriterijumi doveli do toga da se u praksi utvrđuju enormne firmarine koje je neophodno smanjiti.

PROPISI

- Zakon o finansiranju lokalne samouprave ("Sl. glasnik RS", br. 62/2006, 47/2011, 93/2012 i 99/2013 - usklađeni din. izn.)
- Odluke o lokalnim komunalnim taksama za teritoriju grada/opštine

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.29 UKINUTI REPUBLIČKU ADMINISTRATIVNU TAKSU ZA PODNOŠENJE ZAHTEVA U POSTUPCIMA PRED KATASTROM NEPOKRETNOSTI

OPIS PROBLEMA

U procedurama koje sprovodi, Služba za katastar nepokretnosti Republičkog geodetskog zavoda Republike Srbije, pored naknada za korišćenje podataka i usluge utvrđene svojom tarifom, insisitira i na plaćanju republičke administrativne takse.

Članom 30. stav 1. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o državnom premeru i katastru ("Sl. glasnik RS", br. 65/2013) propisano je da prestaju da važe odredbe tarifnih br. 216, 217. i 218. Tarife republičkih administrativnih taksi iz Zakona o republičkim administrativnim taksama, čime su troškovi korisnika tih usluga smanjeni.

Pravilnikom o visini takse za pružanje usluga Republičkog geodetskog zavoda ("Sl. glasnik RS", br. 116/2013), naknada za usluge RGZ je terminološki usklađena za Zakonom o budžetskom sistemu, tako što je nazvana "taksom".

Međutim i dalje se u svim postupcima pred RGZ-om, pored taksi propisanih Pravilnikom koji je doneo direktor RGZ-a naplaćuje republička administrativna taksa od 290,00 dinara u skladu sa tarifnim brojem 1. Tarife republičkih administrativnih taksi iz Zakona o republičkim administrativnim taksama.

Dakle, stranke naknadu za istu uslugu plaćaju i RGZ-u i Republici Srbiji u budžet, što je nedopustivo imajući u vidu odredbu člana 17. stav 8. Zakona o budžetskom sistemu (Objavljen u "Sl. glasniku RS", br. 54 od 17. jula 2009, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12), kojom je izričito propisano da se za jednu javnu uslugu može naplaćivati samo jedna taksa.

PREDLOG REŠENJA

U cilju usaglašavanja sa Zakonom o budžetskom sistemu, potrebno je izmeniti TARIFU koja je sastavni deo Zakona o republičkim administrativnim taksama i to tako što će se propisati da se tarifni broj 1 ne naplaćuje u postupcima pred RGZ-om.

Potrebno je aktom nadležnog organa naložiti usklađivanje postupanja Republičkog geodetskog zavoda sa članom 17. stav 8. Zakona o budžetskom sistemu i ukinuti praksu naplate dvostrukih taksi za istu javnu uslugu. Konkretno, RGZ može da naplaćuje taksu u skladu sa članom 174. Zakona o državnom premeru i katastru i time gubi pravo da naplaćuje taksu u skladu sa Zakonom o republičkim administrativnim taksama.

U junu 2013. Ministarstvo finansija je ispravilo propust i obrisalo je celu glavu XXVII Tarife, Zakona o republičkim administrativnim taksama

koja je uređivala administrativne takse za upis u Katastar.

Međutim, u postupcima pred RGZ-om i dalje se naplaćuje republička administrativna taksa od 290 dinara u skladu sa tarifnim brojem 1. Tarife.

PROPISI

· Zakon o republičkim administrativnim taksama ("Sl. glasnik RS", br. 43/03, 51/03, 61/09, 54/09, 50/11, 70/11, 55/12, 93/12, 47/13, 65/13, 57/14, 83/2015 i 112/2015)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.30 POJEDNOSTAVITI PRIVREMENI UVOZ

OPIS PROBLEMA

Za preduzeće koje se bavi razvojem softvera ili promocijom proizvoda, neophodan je uzorak (hardver) koji se uvozi iz inostranstva. Takva roba se privremeno uvozi, a privremeni uvoz ima ograničeno trajanje. Ukoliko postoji potreba da takva roba ostane duže od roka na koji je odobren privremeni uvoz, postoji obaveza da se ona ocarini i konačno uveze u zemlju. Za carinjenje je neophodno pribaviti RSO sertifikat. Glavni problem je što pribavljanje ovog sertifikata zahteva vreme i novac, tako da privrednici često pribegavaju tome da uzorke vraćaju nazad u inostranstvo pa ponovo obavljaju privremeni uvoz, što stvara dodatne troškove.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti carinske propise na način da se omogući veća fleksibilnost u režimu privremenog uvoza, a prilikom uvoza praviti razliku da li se neki proizvod uvozi zbog dalje prodaje u Srbiji ili ne.

Omogućiti uvoz bez sertifikata kad proizvod nije namenjen daljoj prodaji.

PROPISI

- Carinski zakon ("Sl. glasnik RS", br. 18/2010, 111/2012)
- Zakon o tehničkim zahtevima za proizvode i ocenjivanju usaglašenosti ("Sl. glasnik RS", br. 36/2009)
- Tehnički propisi koji uređuju standarde

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.31 OMOGUĆITI REALIZACIJU HIPOTEKE U VANSUDSKOM POSTUPKU

OPIS PROBLEMA

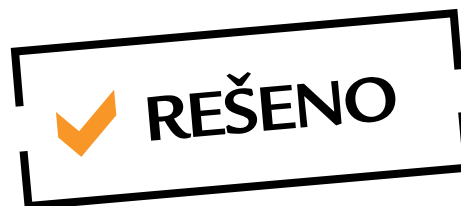
Još je krajem 2005. godine usvojen Zakon o hipoteci ("Sl. glasnik RS", br. 115 od 27. decembra 2005), koji je u članu 49. stav 1. propisao da "Hipoteka prestaje i kad je, na osnovu verodostojne isprave ili izvršne isprave, u skladu sa ovim zakonom, predmet hipoteke prodat vanskudskim putem". Stavom 2. tačkom 3. istog člana je citirana odredba obesmišljena, jer je propisano da: "prava docnijih hipotekarnih po- verilaca ostaju rezervisana".

Citirana odredba je u suprotnosti sa institutom hipoteke, kao sredstvom obezbeđenja, jer se njenom primenom obe- smišljava i onemogućava realizacija same hipoteke. Naime, niko nema interes da kupi nepokretnost koja će ostati opte- rećena hipotekama kasnijeg reda namirenja.

Na ogroman problem koji ova odredba stvara u praksi već godinama ukazuju poslovne banke, koje međusobnim do- govorom uspevaju da prevaziđu problem. Međutim, na ovaj način se problem ne rešava suštinski i celovito i jedino ga je moguće rešiti tako što bi se sporna odredba izmenila.

PREDLOG REŠENJA

Potrebno je izmeniti Zakon o hipoteci ("Sl. glasnik RS", br. 115 od 27. decembra 2005), tako što će se u članu 49. stav 2. brisati tačka 2).

Donošenjem novog Zakona o hipoteci Ministarstvo finansija uvažilo je ovu našu opravdanu preporuku, koja još od usvajanja Zakona o hipoteci 2005, dakle već devet godina, u potpunosti obesmišljavalo vanskudsku realizaciju hipoteke.

PROPISI

· Zakon o hipoteci ("Sl. glasnik RS", br. 115/ 2005, 60/2015, 63/2015 - odluka US i 83/2015)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.32 POJEDNOSTAVITI PROCEDURE ZA EKSPRESNE POŠILJKE

OPIS PROBLEMA

Postoje problemi u implementaciji Carinskog zakona ("Sl. glasnik Republike Srbije" br. 18/2010) i Uredbe o carinski dozvoljenom postupanju s robom ("Sl. glasnik Republike Srbije" br. 93/2010), u vezi sa pojednostavljivanjem procedure carinjenja ekspresnih pošiljki.

Implementacija navedenih propisa zavisi od razvijanja carinskog informacionog sistema i zbog toga pojednostavljenje procedure za ekspresne pošiljke još uvek nije implementirano u praksi.

Ukazujemo i na to da je neophodno obezbediti povezivanje carinskih i kompanijskih servera, sa dvosmernom razmenom podataka, kako bi se omogućilo unapređenje trgovine, standardizacija i pojednostavljenje procedura. To bi omogućilo izuzetno brzo carinjenje ekspresnih pošiljaka. Ovo pitanje je veoma značajno za dalju ekonomsku liberalizaciju i jedan je od uslova za povećanje stranih investicija.

Takođe, potrebno je propisati pojam de-minimis pošiljaka, na koje se, do propisane vrednosti, ne plaćaju ni carinske dažbine ni PDV. Sadašnja definicija malih pošiljaka nekomercijalne prirode je takva da se na te pošiljke (vrednosti do 50 evra) ne plaćaju carinske dažbine, ali plaća se PDV. De-minimis mehanizam je uveden u Evropi jer je skuplje organizovati naplatu dažbina za takve pošiljke, nego što same dažbine iznose. Ovo pitanje je veoma značajno za dalji razvoj e-trgovine.

PREDLOG REŠENJA

Kako bi se osigurao dalji napredak u oblasti carina, neophodno je da se:

- razvije efikasan carinski informacioni sistem i obezbedi implementacija pojednostavljenih procedura, uključujući i povezivanje sa serverima kompanijama i automatsko carinjenje;
- omogući puna implementacija pojednostavljenih procedura koje su predviđene pravnim okvirom;
- uvede i definiše pojam de-minimis pošiljaka, odnosno pošiljaka na koje se, do propisane vrednosti, ne plaćaju ni carinske dažbine ni PDV;
- obezbedi dalje unapređenje procedura pojednostavljenog izvoznog carinjenja za pošiljke do 1.000 evra i da se razmotri mogućnost povećanja vrednosnog limita na 5.000 evra;
- obezbedi efikasna edukacija carinskog osoblja kako bi se obezbedila implementacija novog zakonskog okvira u praksi i ujednačenost sprovođenja procedura, s ciljem stvaranja predvidljivog poslovnog ambijenta za trgovinu i priliv investicija;
- smanjenje diskrecionih prava carinskih službenika i uvođenje odgovornosti za zadržavanje/kontrolu pošiljki bez pravog osnova, uz primenu analize rizika.

PROPISI

- Carinski zakon ("Sl. glasnik Republike Srbije" br. 18/2010)
- Uredba o carinski dozvoljenom postupanju s robom ("Sl. glasnik Republike Srbije" br. 93/2010)
- Drugi podzakonski akti koji obezbeđuju implementaciju relevantnih odredbi Carinskog zakona

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.33 OMOGUĆITI POSTUPAK BRISANJA PRIVREDNIH SUBJEKATA IZ REGISTRA APR-A

OPIS PROBLEMA

Stavom 7. člana 29. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji otežan je postupak brisanja privrednih društava i preduzetnika iz Registra privrednih subjekata koji vodi APR jer se prethodno mora pribaviti i istovremeno sa predajom registracione prijave brisanja privrednog društva, odnosno preduzetnika predati "dokaz o prestanku poreskih obaveza" - poresko uverenje, koje izdaje Poreska uprava, a koji ne sme biti stariji od pet dana. S obzirom da poresko uverenje izdaju i lokalna i republička poreska administracija, dešava se često da zbog kratkog roka važenja poreskog uverenja (5 dana), istekne jedno poresko uverenje dok drugo pristigne (poreska administracija ima rok od 15 dana da izda uverenje).

Najnovijim izmena člana 29. Zakona, novim st. 9. i 10, propisano je da Agencija za privredne registre ne može izvršiti brisanje privrednog subjekta iz Registra, niti registrovati statusne promene i vršiti promene podataka koji se odnose na osnivača, odnosno člana, naziv, sedište, ulog i oblik organizovanja, u periodu od dobijanja obaveštenja Poreske uprave da će se kod privrednog subjekta vršiti poreska kontrola, pa sve do dobijanja obaveštenja da je poreska kontrola završena. Ovo ma koliko ta kontrola trajala. Ove odredbe su u direktnoj koliziji sa čl. 58, 83 i 84. Ustava RS, jer se njima ugrožavaju prava na slobodu preduzetništva i korišćenje imovine. Smatramo da te odredbe ne mogu dati rezultate u borbi protiv tzv. "fantomskih firmi", a da će isključivo negativno uticati na priliv investicija.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo da se u član 29. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji:

- stav 7. izmeni tako što će se rok od 5 dana važenja poreskog uverenja produžiti na 15 dana;
- stavovi 9. i 10. obavezno stave van snage zbog moguće neustavnosti.

PROPISI

· Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", br. 80/02, 84/02, 23/02, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05, 62/06, 61/07, 20/09, 53/10, 101/11, 2/12, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14 i 105/14)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.34 OBJAVLJIVANJE SPISKOVA PORESKIH DUŽNIKA

OPIS PROBLEMA

Izmenom Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji, koja je objavljena u Službenom glasniku Republike Srbije br. 68/2014 od 3.7.2014. godine, a stupila na snagu 4.7.2014. godine, redefinisana je obaveza Poreske uprave, pa samim tim i lokalnih poreskih organa, da objavljuju spiskove poreskih dužnika, i sada glasi:

"Poreska uprava kvartalno, sa presekom stanja na poslednji dan u poslednjem mesecu kvartala, objavljuje na svojoj internet strani naziv, odnosno ime i prezime, PIB i iznos poreskog duga poreskih dužnika, i to pravnih lica sa poreskim dugom u iznosu od 20.000.000 dinara i višem i preduzetnika sa poreskim dugom u iznosu od 5.000.000 dinara i višem, čime obaveza čuvanja službene tajne nije povređena." (čl. 7. stav 7. Zakona)

Dakle, za pravna lica i preduzetnike određeni su limiti duga, preko kojih se on više ne smatra službenom tajnom, dok je obaveza objavljivanja spiska dužnika među fizičkim licima sasvim ukinuta.

Ovim je izvršeno skrivanje podataka od javnog interesa i otvorena mogućnost da određeni učesnici u privrednom i političkom životu dovedu javnost u zabludu u pitanju njihovog privrednog i političkog kredibiliteta. Ovakva odredba prkosi i naporima u borbi protiv korupcije.

Ukoliko je razlog netransparentnosti zaštita ličnih podataka, bilo bi logično da se sasvim ukine praksa objavljivanja liste dužnika, zato što pravna lica sa poreskim dugom u iznosu od 20.000.000 dinara i višem i preduzetnici sa poreskim dugom u iznosu od 5.000.000 dinara i višem, nemaju manje pravo na zaštitu ličnih podataka od onih koji duguju manje od 20.000.000, odnosno 5.000.000 dinara. Smatramo da nijedno lice koje duguje porez nema pravo na zaštitu podatka o tom dugu.

PREDLOG REŠENJA

Ovaj problem može biti rešen izmenom Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji, kojom bi se izbrisali limiti duga za pravna lica i preduzetnike preko kojih se on više ne smatra službenom tajnom i vratila obaveze objavljivanja spiska dužnika među fizičkim licima.

Naime, možemo navesti bar dve korisne posledice objavljivanja spiska dužnika. Prva je povećani pritisak na nesavesne obveznike i sledstveno tome uspešnija naplata, a druga je povećano poverenje građana u poreske vlasti, posebno onih lica koja redovno plaćaju svoje obaveze.

Na taj način, bio bi dat značajan doprinos uspešnjoj naplati nenaplaćenih obaveza, borbi protiv korupcije i povećanju pravne sigurnosti i poverenja u državne, pokrajinske i lokalne vlasti.

Predlažemo da se tekst zakona izmeni tako da Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS" br. 80/2002, 84/2002, 23/2003, 70/2003, 55/2004, 61/2005, 61/2007, 20/2009, 53/2010, 101/2011, 2/2012, 93/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014 i 105/2014) u članu 7. stav 7. menja i glasi: "Poreska uprava kvartalno, sa presekom stanja na poslednji dan u poslednjem mesecu kvartala, objavljuje na svojoj internet strani naziv, odnosno ime i prezime, PIB i iznos dospelog poreskog duga poreskih dužnika koji su u docnji duže od 30 dana, čime obaveza čuvanja tajnog podatka nije povređena.

!NOVO

PROPOSICIJE

· Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS" br. 80/2002, 84/2002, 23/2003, 70/2003, 55/2004, 61/2005, 61/2007, 20/2009, 53/2010, 101/2011, 2/2012, 93/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014 i 105/2014)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA I KOMISIJA ZA ZAŠTITU KONKURENCIJE

1.35 PRECIZNIJE PROPISATI KRITERIJUME ZA PRIJAVU KONCENTRACIJE

OPIS PROBLEMA

Članom 61. Zakona o zaštiti konkurencije, u vezi sa članom 17. tog zakona, obaveza prijave koncentracije vezana je isključivo za ostvarene prihode svih učesnika u koncentraciji, a ne uzima se u obzir delatnost kompanija koje učestvuju u koncentraciji. To dovodi do paradoksalnih situacija kao što je npr. da se koncentracija mora prijavljivati u slučajevima kada se stiču administrativne zgrade kupovinom imovine u stečaju (vrednosti cca 100.000€). Pored toga, troškovi takse i pripreme vrlo obimne dokumentacije u tim slučajevima mogu biti veći čak i od vrednosti imovinske celine koja se stiče iako ta imovina nema nikakve veze sa osnovnom delatnošću kupca.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti član 61. Zakona o zaštiti tako da se kriterijumi za prijavu koncentracije revidiraju i koriguju kako bi se pored godišnjeg prihoda učesnika u koncentraciji dodao i kriterijum obavljanja istovetne ili srodne osnovne delatnosti, što zaista može imati uticaja na zaštitu konkurencije.

Dodatno, sugerišemo da se propiše manji obim dokumentacije koja se dostavlja uz prijavu koncentracije.

PROPISI

· Član 61. Zakona o zaštiti konkurencije ("Sl. glasnik RS", br. 51/2009 i 95/2013)

2. MINISTARSTVO PRIVREDE

2.1. BRISANJE REGISTRACIJE PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI I NAKON PROTEKA ROKA OD 6 MESECI

OPIS PROBLEMA

Članom 33. Zakona o postupku registracije u Agenciji za privredne registre je propisana mogućnost poništenja registracije isključivo u odnosu na registraciju osnivanja privrednog društva, ali ne i utvrđivanje ništavosti registracije drugih promena, kao što je prenos udela, promena zakonskog zastupnika i slično. Jasno je da taj procesni zakon nije mogao propisati ništavosti mimo razloga propisanih Zakonom o privrednim društvima.

Međutim, ovakva regulativa ne omogućava licu, čiji je identitet zloupotrebljen prilikom registracije, promene člana udela ili zakonskog zastupnika, brz i efikasan mehanizam zaštite.

Ceo problem je dodatno iskomplikovan odredbom člana 30. ovog zakona, jer je propisano da se brisanje registrovanog podatka ili dokumenta po službenoj dužnosti može izvršiti najkasnije u roku od 6 meseci računajući od narednog dana od objave istog.

PREDLOG REŠENJA

Iz navedenog razloga predlažemo da se član 30. stav 1. Zakona o postupku registracije u Agenciji za privredne registre izmeni tako što će se propisati mogućnost brisanja registracije po službenoj dužnosti i nakon proteka roka od 6 meseci (npr. period od 2 godine) od dana registracije.

PROPISI

· Zakon o postupku registracije u Agenciji za privredne registre ("Sl. glasnik RS, br. 99/01 i 83/2014")

2. MINISTARSTVO PRIVREDE

2.2. UKIDANJE OBAVEZNOG ČLANSTVA U PRIVREDNOJ KOMORI

OPIS PROBLEMA

Zakon o privrednim komorama uveo je obavezno članstvo u Privrednoj komori Srbije za privredne subjekte i plaćanje članarine od 2017. godine u nivou koji odredi Skupština PKS-a. Zakonska obaveznost plaćanja članarine je uvođenje parafiskalnog nameta, a nepredvidivost je tim veća što metod određivanja visine članarine nije predviđen. Uzimajući u obzir primer Hrvatske, koja ima obavezno članstvo u nacionalnoj komori, uvođenje ovakvog nameta bi prema simulatoru za predviđanja položaja zemalja na listi Svetske banke o uslovi- ma poslovanja u oblasti plaćanja poreza pogoršalo položaj Srbije za 16 mesta (od 143. na 159. mesto), što bi u uku- pnom rangu značilo nazadovanje od četiri mesta (sa 59. na 63. mesto).

Uvođenje obavezne članarine kroz zakon suprotno je princi- pu dobrovoljnosti i slobodnog izbora kompanija da interese sprovode kroz udruženje koje smatraju odgovarajućim.

PREDLOG REŠENJA

Iz navedenog razloga predlažemo da se izmeni član 10. Zako- na o privrednim komorama i propiše dobrovoljno članstvo. Dodatno, izmenom člana 33. Zakona potrebno je propisati visinu jedinstvene članarine, osnovicu i stopu za obračun, na- čin i rokove plaćanja članarine.

PROPISI

· Zakon o privrednim komorama ("Sl. glasnik RS", br. 112/2015)

3. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

3.1 UKINUTI ZDRAVSTVENE KARTICE - KNJIŽICE

OPIS PROBLEMA

Članom 112. Zakona o zdravstvenom osiguranju je propisano da zdravstveni osiguranici svoj status dokazuju posedovanjem zdravstvene kartice.

Članom 8. stav 1. Pravilnika o ispravi o zdravstvenom osiguranju i posebnoj ispravi za korišćenje zdravstvene zaštite, propisano je da sezdravstvena knjižica periodično overava. Takođe je propisano da overu zdravstvene knjižice vrši matična filijala Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje, a na osnovu raspoloživih podataka unetih u matičnu evidenciju. Ukoliko dospel doprinosi nisu plaćeni overa neće biti izvršena.

Član 16e Pravilnika propisuje da promene nastale u toku trajanja zdravstvenog osiguranja kao i prestanak zdravstvenog osiguranja, na osnovu podnete prijave promene u zdravstvenom osiguranju i odjave sa zdravstvenog osiguranja, u karticu unosi matična filijala elektronskim putem.

Obaveza posedovanja zdravstvene kartice osiguranicima nepotrebno komplikuje zdravstvenu zaštitu i podrazumeva zastarelu, suvišnu, skupu i često komplikovanu proceduru overe zdravstvene kartice. Obzirom da na republičkom nivou postoji elektronska baza podataka o uplatama doprinosa, a da osiguranici poseduju savremene čipovane lične karte, nije jasno čemu služe zdravstvene kartice.

Dodatno, potpuno je besmislena procedura da osiguranici, zbog promene sedišta poslodavca, moraju da se odjavljuju u jednoj, a prijavljuju u drugoj matičnoj filijali jednog te istog republičkog Fonda.

Početkom septembra su usvojene izmene Zakona o zdravstvenom osiguranju, kojima je za dve godine produžen rok za zamenu tzv. zdravstvenih knjižica "čipovanim" zdravstvenim karticama, koje su trebale da budu implementirane do 9. avgusta 2014. godine.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo da se što hitnije stave van upotrebe zastarele zdravstvene knjižice i njihova overa.

Smatramo da je najcelishodnije ukinuti zdravstvene kartice –knjižice kroz izmenu Zakona o zdravstvenom osiguranju i ukidanje Pravilnika o ispravi o zdravstvenom osiguranju i posebnoj ispravi za korišćenje zdravstvene zaštite. Sugerišemo da se putem čipovanih ličnih karti vrši on line provera prava na zdravstvenu zaštitu direktnim linkom prema Centralnom registru obaveznog socijalnog osiguranja.

Ako se pak insistira na primeni "čipovanih" zdravstvenih kartica, onda je neophodno da se one što pre implementiraju. Neprihvatljiva je neopravdana inertnost Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje koji od 2011. godine, kada su propisane "čipovane" zdravstvene kartice, nije preduzeo ništa da izvrši tu svoju zakonsku obavezu, već je nakon tri godine izdejstvovao zakasnelo odlaganje primene za još dve godine. U međuvremenu, insistiramo na tome da se omogućiti osiguranicima overa zdravstvene kartice u bilo kojoj filijali – organizacionoj jedinici Republičkog fonda, sobzirom da postoji Centralna elektronska baza podataka, a naročito insistiramo na tome da se ukine besmislena procedura odjave u jednoj, a prijave u drugoj matičnoj filijali u slučaju selidbe, jer takva duplirana procedura nema nikakvo opravdanje.

Podsećamo da je još Centralni registar obaveznog socijalnog osiguranja osnovan usvajanjem Zakona o Centralnom registru obaveznog socijalnog osiguranja, još u maju 2010. i da pored toga što je ta baza svih osiguranja na republičkom nivou trebala da postane ažurna još od 01. januara 2013. godine, to se zbog inertnosti Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje nije desilo.

Neshvatljiv nedostatak sluha za reforme rezultirao je činjenicom da su procedure pred Republičkim fondom za zdravstveno osiguranje jedne od najkomplikovanijih i najdugotrajnijih.

Prema trenutno važećem Zakonu Republički fond dužan je da najkasnije do 31. decembra 2016. godine izvrši zamenu isprave o osiguranju, kao i posebne isprave za korišćenje zdravstvene zaštite iz ovog Zakona, sa zdravstvenom karticom.

Do potpune zamene isprava o osiguranju, kao i posebne isprave za korišćenje zdravstvene zaštite - zdravstvenom karticom, osigurana lica ostvaruju prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja na osnovu isprava o osiguranju, kao i posebne isprave za korišćenje zdravstvene zaštite, izdatih po propisima koji su važili do dana stupanja na snagu Zakona.

PROPISI

· Član 112. Zakona o zdravstvenom osiguranju ("Službeni glasnik RS", br. 107/05, 109/05, 57/11, 119/12, 55/13, 99/2014, 123/2014, 126/2014 - odluka US i 106/2015))

· Pravilnik o ispravi o zdravstvenom osiguranju i posebnoj ispravi za korišćenje zdravstvene zaštite ("Službeni glasnik RS", br. 68/06, 49/07, 50/07, 95/07, 127/07, 37/08, 54/08, 61/08, 1/09, 25/09, 42/10, 45/10, 103/10, 89/11, 91/11, 34/12, 78/12, 81/12, 96/12, 98/12, 114/2012, 110/2013, 71/2014, 17/2015 - odluka US i 91/2015)

3. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

3.2 OBEZBEDITI REALIZACIJU PRAVA IZ ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA

OPIS PROBLEMA

Član 142. stav 1. Zakona o zdravstvenom osiguranju i član 17. stav 3. Pravilnika o načinu i postupku ostvarivanja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja propisuju da se prava iz zdravstvenog osiguranja ostvaruju na osnovu overene isprave o osiguranju (zdravstvene kartice).

Član 142. stav 2. Zakona propisuje da se overa zdravstvene kartice vrši na osnovu dokaza da je uplaćen dospel doprinos u skladu sa zakonom.

Član 8. stav 1. i član 9. Pravilnika o ispravi o zdravstvenom osiguranju i posebnoj ispravi za korišćenje zdravstvene zaštite propisuju da se zdravstvena knjižica periodično overava na šest meseci.

Dakle, uslov za realizaciju prava iz zdravstvenog osiguranja za zaposlena lica i članove njihovih porodica je dokaz da poslodavac uredno izmiruje doprinose po tom osnovu, iako oni na ispunjenje ove obaveze poslodavca nemaju uticaj. Ovakva odredba zaposlena lica stavlja u teži položaj od nezaposlenih.

S druge strane, poslodavcima se u slučaju kašnjenja prilikom uplate doprinosa obračunava kamata, tako da je realizacija prava iz zdravstvenog osiguranja obveznicima uskraćena iako se naplata za taj period vrši, uz uredno zaduživanje kamatom.

PREDLOG REŠENJA

Iako je naša osnovna preporuka da se zdravstvene kartice (knjižice) ukinu kao suvišne, s obzirom na postojanje centralizovane baze podataka o osiguranicima, dok se one ne ukinu, neophodno je pojednostaviti proceduru overe. U tom smislu, moguće je preduzeti među korak koji bi se ogledao u sledećem:

1. Izmeniti član 142. stav 2. Zakona o zdravstvenom osiguranju tako da glasi:

"Overu dokumenata iz stava 1. ovog člana vrši matična filijala na osnovu raspoloživih podataka, odnosno na osnovu dokaza da je osiguranik prijavljen u skladu sa zakonom, kao i poslodavac kome je matična filijala, na osnovu dokaza o prijavi zaposlenog, izdala posebno sredstvo (markica i dr.), kojim se vrši overavanje isprave o osiguranju u skladu sa propisima donetim za sprovođenje ovog zakona."

U stavu 6. zapeta i reči: "samo u slučaju hitne medicinske pomoći" brišu se.

2. U članu 17. Pravilnika o načinu i postupku ostvarivanja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja brisati stav. 4.

3. Proceduru overe zdravstvene kartice (knjižice) i izdavanja markica za overu sprovoditi bez zahteva za dostavu dokaza o uplatama doprinosa, a obezbediti blagovremnu razmenu podataka o uplatama u komunikaciji.

PROPISI

- Zakon o zdravstvenom osiguranju ("Službeni glasnik RS", br. 107/05, 109/05, 57/11, 119/12, 55/13, 99/2014, 123/2014, 126/2014 - odluka US i 106/2015)
- Pravilnik o načinu i postupku ostvarivanja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja ("Službeni glasnik RS", br. 10/10, 18/10, 46/10, 52/10, 80/10 i 1/13)
- Pravilnik o ispravi o zdravstvenom osiguranju i posebnoj ispravi za korišćenje zdravstvene zaštite ("Službeni glasnik RS", br. 68/06, 49/07, 50/07, 95/07, 127/07, 37/08, 54/08, 61/08, 1/09, 25/09, 42/10, 45/10, 103/10, 89/11, 91/11, 34/12, 78/12, 81/12, 96/12, 98/12 i 114/2012, 110/2013 i 71/2014)

3. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

3.3 IZJEDNAČITI USLOVE FINANSIRANJA BOLOVANJA ZBOG POVREDE NA RADU I PROFESIONALNE REHABILITACIJE SA FINANSIRANJEM BOLOVANJA IZ DRUGIH RAZLOGA

OPIS PROBLEMA

Članom 102. stav 1. Zakon o zdravstvenom osiguranju propisano je da naknadu zarade zaposlenom u slučaju bolovanja (privremene sprečenosti za rad), ako je duže od 30 dana, obezbeđuje Republički fond za zdravstveno osiguranje. Stavom 3. je propisan izuzetak po kome poslodavac tu naknadu obezbeđuje za sve vreme trajanja bolovanja u slučaju ako je uzrokovano povredom na radu ili profesionalnom bolešću zaposlenog.

Ovo zakonsko rešenje komplikuje ostvarivanje prava iz zdravstvenog osiguranja, a u praksi često dovodi do diskriminacije prilikom zapošljavanja. Naime, poslodavcima nije u interesu da zapošljavaju radnike koji su skloniji profesionalnim bolestima, zbog prethodnog radnog angažovanja ili predispozicija za te bolesti. S druge strane, povreda na radu u velikom procentu nije uzrokovana krivicom ili nemarom poslodavca, a ako jeste on je po tom osnovu odgovoran za materijalnu i nematerijalnu štetu samom zaposlenom.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo izmenu Zakona o zdravstvenom osiguranju, tako što bi se u članu 102. Zakona brisali st.3. i 4. Na ovaj način će se izjednačiti uslovi za ostvarivanje prava na naknadu zarade u svim slučajevima privremene sprečenosti za rad zaposlenih lica.

Alternativno je moguće propisati obavezu poslodavca na nadoknadu štete Republičkom fondu za zdravstveno osiguranje, u visini isplaćenih zarada konkretnom radniku, sve dok je u radnom odnosu kod tog poslodavca, a ukoliko se u sudskom postupku dokaže da je povreda na radu ili profesionalna bolest direktna posledica krivice ili nemara tog poslodavca.

PROPISI

· Čl. 102. st. 3. i 4. Zakona o zdravstvenom osiguranju ("Službeni glasnik RS", br. 107/05, 109/05, 57/11, 119/12, 55/13, 99/2014, 123/2014, 126/2014 - odluka USi 106/2015)

3. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

3.4 POJEDNOSTAVITI PROCEDURU ZA OSTVARIVANJE NADOKNADE ZARADE ZA VREME BOLOVANJA

OPIS PROBLEMA

Procedura ostvarivanja prava na refundaciju zarade ili ostvarivanja nadoknade zarade za vreme bolovanja je nepotrebno iskomplikovana i nehumana, imajući u vidu da kroz nju prolazi bolesna osoba. Članom 81. Pravilnika o načinu i postupku ostvarivanja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja je propisana obaveza dostavljanja 9 dokumenata radi ostvarivanja prava na naknadu zarade za vreme privremene sprečenosti za rad. Međutim, u praksi je sve još komplikovanije, dodatni je problem što se i prilikom produžavanja bolovanja ponovo dostavlja veći broj identičnih dokumenata.

Tako se za 1. mesec bolovanja dostavlja 11 dokumenata (Izveštaj lekarske komisije, Obrazac OZ-6 – Doznaka, Obrazac OZ-7- potvrda o ostvarenoj zaradi, Obrazac OZ-10 – spisak obračunatih naknada zarada, Ugovor sa bankom o otvaranju namenskog računa za bolovanje, fotokopija DEPO KARTONA, dokaz o tome da je poslodavac isplatio zarade za ostale radnike – overen OD obrazac, dokaz o izvršenoj isplati zarada za ostale radnike -overen OPJ obrazac, izjava poslodavca da su plaćeni doprinosi za sve radnike, kopija prijave za radnicu koja ide na trudničko bolovanje, kopija ugovora o radu između poslodavca i radnice koja ide na trudničko bolovanje). Za 2. i 3. mesec podnosi se 8 dokumenata, a za svaki narednim mesec po 9 dokumenata, od čega se brojni nepotrebno ponavljaju.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Pravilnik o načinu i postupku ostvarivanja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja tako da se ove procedure pojednostave i da se prava osiguranika ne uslovljavaju izvršenjem obaveze poslodavca prema trećim licima, jer ta prava nisu u vezi sa stečenim pravima osiguranika.

Predlažemo da se uspostavi elektronski servis za prijem dokumenata za ostvarivanje prava na nadoknadu zarade za vreme bolovanja, jer je nehumano očekivati od bolesnika i trudnica da satima stoje u redovima pred šalterima radi ostvarenja tog prava.

Pravilnik nije izmenjen, ali je RFZO po predlogu NALED-a uputio instrukciju svim svojim filijalama o promeni načina postupanja

prilikom ostvarivanja prava zaposlenih trudnica na naknadu zarade za vreme privremene sprečenosti za rad.

PROPISI

· Zakon o zdravstvenom osiguranju ("Službeni glasnik RS", br. 107/05, 109/05, 57/11, 119/12, 55/13, 99/2014, 123/2014, 126/2014 - odluka US i 106/2015)

· Pravilnik o načinu i postupku ostvarivanja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja (Objavljen u "Sl. glasniku RS", br. 10/10, 18/10, 46/10, 52/10, 80/10 i 1/13)

3. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

3.5 IZJEDNAČITI PRIVATNE I DRŽAVNE PRUŽAOCE ZDRAVSTVENIH USLUGA

OPIS PROBLEMA

Lica koja su obavezno zdravstveno osigurana ne mogu da zdravstvene usluge koje su tim osiguranjem pokrivene prima-ju u privatnim zdravstvenim ustanovama ili privatnim prak-sama.

Ovakvim rešenjem se diskriminišu privatni pružaoci zdravstvenih usluga, a osiguranici ostaju uskraćeni za bržu i efika-sniju zdravstvenu zaštitu.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti propise tako da se licima koja imaju obavezno zdravstve-no osiguranje omogući korišćenje zdravstvenih usluga u privatnim zdravstvenim institucijama i privatnoj praksi, s tim što će iznos troš-kova za takvo lečenje, koji osiguranje priznaje, biti nadoknađen osi-guraniku od strane Republičkog Fonda za zdravstveno osiguranje.

Izmenama Zakona o zdravstvenoj zaštiti iz decembra 2012. stvoreni su početni uslovi za finansiranje usluga privatne prakse, odnosno

uslovi da se osiguraniku omogući korišćenje zdravstvenih usluga u pri-vatnim zdravstvenim institucijama i privatnoj praksi.

Međutim, implementacija ovog rešenja treba da se unapredi kako bi izmena Zakona zaživela u praksi.

PROPISI

- Zakon o zdravstvenoj zaštiti ("Službeni glasnik RS", br. 107/05, 72/09, 88/10, 99/10, 57/11, 119/12, 45/13, 93/14, 96/2015 i 106/2015)
- Zakon o zdravstvenom osiguranju ("Službeni glasnik RS", br. 107/05, 109/05, 57/11, 119/12, 55/13, 99/2014, 123/2014, 126/2014 - odlukaUSi 106/2015)

3.6 OMOGUĆITI UTVRĐIVANJA PRIVREMENE NESPOSOBNOSTI ZA RAD (ODREĐIVANJA BOLOVANJA) OD STRANE ZDRAVSTVENE USTANOVE OSNOVANE PRIVATNIM KAPITALOM

OPIS PROBLEMA

Da bi zdravstvena ustanova osnovana privatnim kapitalom mogla da utvrđuje privremenu sprečenost za rad (određuje bo-lovanje), neophodno je da o tome ima za-ključen odgovarajući Ugovor sa Republičkim fondomzdravstvenog osiguranja.

Imajući u vidu da Republički fond za zdravstveno osiguranje sa zdravstvenim ustanovama osnovanim privatnim kapitalom ne zaključuje pomenute ugovore (iz samo njima poznatih razloga ili ta praksa još nije zaživela), dolazi do diskriminisanja zdravstvenih ustanova osnovanih privatnim kapitalom.

PREDLOG REŠENJA

Obezbediti doslednu primenu propisa i otpočeti zaključiva-nja ugovora sa pružaocima zdravstvenih usluga koji su osno-vani privatnim kapitalom.

PROPISI

Nije potrebna promena propisa.

3. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

3.7 OBEZBEDITI USPOSTAVLJANJE INSTITUCIONALNIH KAPACITETA KOJI BI SE BAVILI PITANJIMA BEZBEDNOSTI HRANE, U CILJU OLAKŠANJA UVOZA I IZVOZA POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA

OPIS PROBLEMA

Članovi Grupacije laboratorija za ispitivanje hrane insistiraju na izmeni važećeg Zakona o bezbednosti hrane i pratećih podzakonskih akata, kao i na formiranju Agencije za bezbednost hrane. Kao razlog za to navode da postojeća regulativa ne obezbeđuju adekvatan nadzor u ovoj oblasti, pa se stiče utisak da se Srbija ne bavi analizom rizika u vezi sa hranom, što u praksi jako opterećuje i uvoz i izvoz pojedinih poljoprivrednih prehrambenih proizvoda.

Posebno se insistira na izmeni Pravilnika o opštim i posebnim uslovima higijene hrane u svim fazama proizvodnje, prerađivanja i prometa i Vodiča za primenu mikrobioloških kriterijuma za hranu, zbog neprimenljivosti u praksi.

Iako je Zakon o bezbednosti hrane donet 2. juna 2009. godine, u cilju usaglašavanja sa propisima Evropske unije, taj propis nije uzeo u obzir specifičnosti domaće proizvodnje, pa ga je potrebno uskladiti sa realnim potrebama.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Zakon o bezbednosti hrane ("Sl. glasnik RS", br. 41/09) tako što će se u skladu sa uporedno pravnom praksom tim zakonom propisati osnivanje Agencije za bezbednost hrane i hrane za životinje, čija će nadležnost, pre svega, biti da upravlja rizikom u vezi sa bezbednošću hrane (verovatnoća i težina štetnog delovanja hrane na zdravlje ljudi), odnosno da vrši procenu tog rizika, donosi mere ograničenja stavljanja te hranena tržište i povlačenja sa tržišta, kao i da nadležne državne organe, subjekte u poslovanju hranom i hranom za životinje, potrošače i druge nadležne institucije i zainteresovane strane obaveštava o tim rizicima, uključujući identifikaciju hrane i hrane za životinje koje nose rizike, rizike koje predstavljaju i mere koje se preduzimaju ili će se preduzimati u cilju eliminacije, sprečavanja ili uklanjanja tih rizika. Nadležnost te agencije bi bila i da na osnovu analize efekata važećih propisa predlaže Vladi donošenje i izmenu propisa kojima se uređuje kvalitet hrane, a u cilju zaštite interesa potrošača i proizvođača hrane, vodeći računa da se utiče na poboljšanje kvaliteta hrane i podsticanja izvoza i kontrole uvoza hrane i hrane za životinje.

Ako trenutno ne postoje finansijski kapaciteti da se osnuje navedena agencija, Zakon treba izmeniti tako da se obezbedi efikasno obavljanje ove značajne funkcije u okviru postojećih institucionalnih kapaciteta, sve dok se ne steknu uslovi za osnivanje navedene agencije.

PROPISI

· Zakon o bezbednosti hrane ("Sl. glasnik RS", br. 41/09)

3. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

3.8 JASNO PROPISATI KLASI I KATEGORIJE MEDICINSKIH SREDSTAVA

OPIS PROBLEMA

Podzakonski akti koji uređuju oblast prometa lekovima i medicinskim sredstvima na veliko su neprecizni, u pogledu određenja klase i kategorije medicinskih sredstava.

U Pravilniku o klasifikaciji opštih medicinskih sredstva ("Sl. Glasnik RS" 46/2011), kao i u svim međunarodnim dokumentima definisane su klase I, IIa, IIb i III, a na osnovu njihove invazivnosti prema pacijentu.

Ispostavilo se da postoje još i klase Is i Im, ali nigde nije jasno propisano da li one spadaju u I klasu (što je najverovatnije slučaj) ili su to dodatne nezavisne klase. Takođe, postoji 12 kategorija medicinskih sredstava, koje ne prepoznaje ni jedan propis.

Pravilnik o uslovima za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, podacima koji se upisuju u Registar izdatih dozvola za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, kao i načinu upisa ("Službeni glasnik RS", br. 10/2012), kao i druga podzakonska akta koja uređuju obavljanje ove delatnosti, pominju klase lekova i medicinskih sredstava i kategorije u okviru tih klasa (propisuje se npr. da se ti podaci o klasi i kategoriji unose u zahtev kojim se traži dozvola za promet ili upis u registar leka i medicinskog sredstva).

Međutim, nigde nije definisano koje kategorije mogu pripadati kojoj klasi (npr. medicinsko sredstvo ne može biti III klase i 01 kategorije, ali se do tog zaključka može doći samo logičkim zaključivanjem).

Citirane pravne praznine stvaraju pravnu nesigurnost u obavljanju delatnosti prometa lekovima i medicinskim sredstvima na veliko.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo da se izmeni Pravilnik o klasifikaciji opštih medicinskih sredstva ("Sl. Glasnik" RS 46/2011), tako da se jasno propišu - definišu klase i kategorije medicinskih sredstava ili da se drugim propisom precizno uredi ta materija.

PROPISI

- Pravilnik o uslovima za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, podacima koji se upisuju u Registar izdatih dozvola za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, kao i načinu upisa ("Službeni glasnik RS", br. 10/2012)

3. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

3.9 REDUKOVATI NEODREĐENU ZAKONSKU OBAVEZU SNABDEVANJA LEKOVIMA OD STRANE VELEDROGERIJA

OPIS PROBLEMA

Zakon o lekovima i medicinskim sredstvima, kao i podzakonski akti koji uređuju oblast trgovine lekovima i medicinskim sredstvima na veliko stvaraju neprimerene obaveze veledrogerijama. Trenutno se propisi tako primenjuju da se od veleprodaje zahteva da predvidi kojom vrstom medicinskih sredstava će trgovati u budućnosti, kao i da za svaku promenu u poslovanju zahteva dopunu rešenja i tom prilikom plati taksu.

Članom 132. Zakona o lekovima i medicinskim sredstvima vrlo rigidno su propisane obaveze veledrogerije da obezbedi kontinuirano snabdevanje tržišta lekovima za koje je pribavila dozvolu za promet na veliko, kao da jedina vrši snabdevanje tim lekom i kao da nema više lekova koji se koriste u istu svrhu. Propisano je da je veledrogerija dužna da obezbedi snabdevanje lekovima i medicinskim sredstvima određene vrste, odnosno grupe lekova, kao i određene klase i kategorije medicinskih sredstava na teritoriji Republike Srbije za koju je dobila dozvolu, kao i da jedužna da radi kontinuiranog snabdevanja tržišta lekovima, odnosno medicinskim sredstvima obezbedi potrebne zalihe.

Identične obaveze su propisane i članom 8. Pravilnika o uslovima za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava.

Ovakve obaveze nisu u skladu sa realnim mogućnostima "nosilaca dozvole za promet lekova", kako ih Zakon naziva u članu 2. stav 1. tač 37), jer oni u pogledu nabavke u potpunosti zavise od privrednih subjekata koji su tačkom 2) istog stava nazvani "nosiocima dozvole za lek" (proizvođači i zastupnici inostranih proizvođača), kao i od zaključenih ugovora o javnoj nabavci na osnovu kojih se vrši snabdevanje zdravstvenih ustanova.

Pored navedenih problema, treba hitno rešiti problem daljeg gomilanja dugovanja zdravstvenih ustanova koje su prezadužene ili u blokadi, i nisu u mogućnosti da izvršavaju preuzete obaveze prema veledrogerijama.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo brisanje člana 132. Zakona o lekovima i medicinskim sredstvima ("Službeni glasnik RS", br. 30/2010 i 107/2012) i člana 8. Pravilnika o uslovima za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, podacima koji se upisuju u Registar izdatih dozvola za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, kao i načinu upisa ("Službeni glasnik RS", br. 10/2012), kojima je propisana obaveza veledrogerije da obezbedi kontinuirano snabdevanje tržišta lekovima. Za propisivanje takve obaveze nema opravdanog razloga jer se svi lekovi i medicinska sredstva nabavljaju putem javnih nabavki. Potpisivanjem ugovora o javnoj nabavci veledrogerija se obavezuje da će isporučivati navedena medicinska sredstva i u zavisnosti od tog ugovora prave se i zalihe. Paušalno odrediti da preduzeće mora imati zalihe svih medicinskih sredstava koje je ikada prodavalo je nerealno i poštovanje ovog uslova bi negativno uticalo na poslovanje većine preduzeća. Takođe, predlažemo da se član 132. Zakona o lekovima i medicinskim sredstvima dopuni stavom 5. koji glasi:

Nadležno ministarstvo, u cilju kontinuiranog snabdevanja tržišta lekovima, dužno je da obezbedi sredstva finansijskog obezbeđenja za slučaj neizvršavanja obaveza od strane zdravstvenih ustanova čiji je osnivač Republika, autonomna pokrajina, opština, odnosno grad prema pravnom licu koje vrši promet lekova na veliko za isporučene lekove po osnovu zaključenih ugovora iz sprovedenih javnih nabavki. Član 139. stav 1. tačka 3. Zakona o lekovima i medicinskim sredstvima dopunjuje se i u celini glasi:

3) o svakom problemu u obezbeđenju kontinuiranog snabdevanja tržišta lekom iz čl. 132, uključujući i neizvršavanje finansijskih obaveza od strane zdravstvenih ustanova čiji je osnivač Republika, autonomna pokrajina, opština, odnosno grad prema nosiocima dozvole za promet leka na veliko, za isporučene lekove po osnovu zaključenih ugovora iz sprovedenih javnih nabavki

Član 139. Zakona o lekovima i medicinskim sredstvima dopunjuje se članom 2. koji glasi:

2) U slučajevima iz stava 1., tačka 3. ovog člana, nadležno ministarstvo je dužno da preduzme odgovarajuće mere, uključujući i finansijsko obezbeđenje izvršavanja obaveza zdravstvenih ustanova čiji je osnivač Republika, autonomna pokrajina, opština, odnosno grad, prema nosiocima dozvole za promet leka na veliko, za isporučene lekove po osnovu zaključenih ugovora iz sprovedenih javnih nabavki.

PROPISI

- Član 132. Zakona o lekovima i medicinskim sredstvima ("Službeni glasnik RS", br. 30/2010 i 107/2012)
- Član 8. Pravilnika o uslovima za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, podacima koji se upisuju u Registar izdatih dozvola za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, kao i načinu upisa ("Službeni glasnik RS", br. 10/2012)

3. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

3.10 PRECIZNO PROPISATI USLOVE U POGLEDU STRUČNOG KADRA ZA OBAVLJANJE DELATNOSTI TRGOVINE NA VELIKO FARMACEUTSKIM PROIZVODIMA

OPIS PROBLEMA

Pravilnik o uslovima za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, ne propisuje precizno koji kadar treba da bude zaposlen u privrednom subjektu, da bi mu se dozvolilo obavljanje delatnosti veleprodaje medicinskih sredstava.

Član 24. stav 4. propisuje da je odgovorno lice "lice zaposleno u veleprodaji sa završenim medicinskim, stomatološkim, farmaceutskim, fakultetom veterinarske medicine, mašinstva, tehnologije, elektrotehnike ili druge odgovarajuće struke u zavisnosti od klase i kategorije medicinskog sredstva".

U članu 25. se nabrajaju klase medicinskih sredstava, ali se ne propisuje koju struku tereba da imaju zaposlena lica da bi se vršio promet konkretne klase. Kategorije medicinskih sredstava se ne navode uopšte. Dakle, inspektorima je ostavljeno da procene koju struku treba da imaju zaposleni da bi pravno lice moglo da obavlja delatnost prometa konkretnim medicinskim sredstvima na veliko. Dodatno, propisuje se da odgovorno lice treba da ima najmanje tri godine radnog iskustva u struci i položen stručni ispit. Nejasno je zašto je iskustvo u medicinskoj i farmaceutskoj struci potrebno osobi kojoj će posao biti da kontroliše robu koja ulazi i izlazi iz skladišta. Radno iskustvo za odgovornu osobu je potpuno irelevantno jer se nikada ne zna sa kojim medicinskim sredstvima će raditi u nekom preduzeću. Takođe, vrlo je teško naći doktora ili farmaceuta sa 3 godine iskustva u strukici bi želeo da radi u skladištu i proverava da li je pristigla roba oštećena i da li je rok trajanja odgovarajući. Ovaj posao više odgovara nekom sa srednjom stručnom spremom.

PREDLOG REŠENJA

Neophodno je precizno propisati u Pravilniku koju struku i stepen stručne sprema treba da imaju zaposleni da bi privredni subjekt mogao da obavlja delatnost prometa konkretnom klasom i kategorijom medicinskih sredstava na veliko. Sugerishemo da se u članu 22. st. 2. i 5. i članu 24. stav 4. Pravilnika izbriše uslov od 3 godine iskustva i položen stručni ispit, jer nemaju nikakvog osnova u realnom poslovanju.

Dodatno, potrebno je odvojiti poslove prijema, skladištenja, čuvanja i isporuku medicinskih sredstava od kontrole kvaliteta, jer se ne može očekivati da doktor ili farmaceut obavljaju poslove magacionera (prijem, skladištenje, čuvanje i isporuka) niti treba zahtevati da njegove kancelarije budu u skladištu. Odgovorno lice treba da vrši kontrolu: da li su medicinska sredstva propisno skladištena, da li su rokovi trajanja u redu, da li je temperatura uskladištu u skladu sa propisanim uslovima čuvanja i sl.

S obzirom da ovaj posao u jednoj manjoj firmi ne može da ispuni jedan radni dan od 8 sati, nepotrebno je zahtevati da ova odgovorna osoba bude zaposlena za stalno i na neodređeno vreme nego, pa preporučujemo da se propiše da odgovorno lice može biti zaposleno u privrednom subjektu koji obavlja ovu delatnost i sa nepunim radnim vremenom, kao i da bude angažovano po osnovu ugovora o delu ili ugovora sa drugom firmom kod koje je ovo lice zaposleno i sl.

PROPISI

- Čl. 22. i 24. Pravilnika o uslovima za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, podacima koji se upisuju u Registar izdatih dozvola za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, kao i načinu upisa ("Službeni glasnik RS", br. 10/2012)

3. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

3.11 IZMENITI PRAVILNIK O USLOVIMA ZA PROMET NA VELIKO LEKOVA I MEDICINSKIH SREDSTAVA U POGLEDU PROSTORIJA

OPIS PROBLEMA

Pravilnik o uslovima za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava je uopšten i neprecizan, pa ostavlja inspektoru preširoka diskreciona ovlašćenja da "od slučaja do slučaja" sam procenjuje koje uslove treba da ispunjava privredni subjekt da bi obavljao promet na veliko medicinskim sredstvima. Takva pravna praznina i praksa inspektoradovodi do velikih razlika između privrednih subjekata koji obavljaju sličnu delatnost, u pogledu opremljenosti i stručnog kadra.

Član 10. Pravilnika propisuje kakve prostorije mora da poseduje privredni subjekt kako bi dobio dozvolu za obavljanje delatnosti veleprodaje lekova i medicinskih sredstava, a čl. 11. i 12. Pravilnika minimalnu kvadraturu tog prostora.

Član 14. Pravilnika propisuje da "u postupku utvrđivanja ispunjenosti uslova za izdavanje dozvole za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, nadležno ministarstvo može da proceni da je za obavljanje prometa na veliko lekova i medicinskih sredstava potrebna veća površina prostora od prostora propisanog kao minimum u članu 11. i članu 12. ovog pravilnika, a na osnovu vrste, odnosno grupe lekova, klase i kategorije medicinskih sredstava, kao i na osnovu obima prometa u zavisnosti od teritorije koju će veleprodaja snabdevati."

U Članu 10. Pravilnika nije precizno propisana kvadratura prostora veleprodaje, niti na koji način površina zavisi od klase i kategorije medicinskih sredstava, obima prometa i teritorije koja se snabdeva.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo hitnu izmenu Pravilnika o uslovima za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, podacima koji se upisuju u Registar iz datih dozvola za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, kao i načinu upisa ("Službeni glasnik RS", br. 10/2012), tako što će se brisati član 14. U potpunosti, kako bi se redukovala preširoka diskreciona ovlašćenja inspektora da, na osnovu samo jedne posete preduzeću, proceni da je tom preduzeću potrebno veće skladište ili veći prostor za prijem ili otpremu.

Član 15. Pravilnika propisuje da prostorije veleprodaje (skladišta) moraju "da prostorno i rasporedom opreme i uređaja zadovoljavaju potrebe nesmetanog obavljanja procesa rada, bez rizika i mogućnosti zamene ili mešanja različitih proizvođa". Ovo je sasvim dovoljna odredba da se njenom primenom obezbedi adekvatan prostor za obavljanje ove delatnosti, a pre svega za skladištenje.

Pravilnikom se ne može propisati precizna kvadratura i mora se ostaviti samom preduzeću da u zavisnosti od poslovanja odredi veličinu prostora koji mu je potreban za obavljanje delatnosti. Ovo je naročito važno kada neko tek osniva firmu jer će on svoj prostor vremenom prilagođavati uslovima propisanim u Pravilniku.

PROPISI

- Čl 14. Pravilnika o uslovima za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, podacima koji se upisuju u Registar izdatih dozvola za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, kao i načinu upisa ("Službeni glasnik RS", br. 10/2012)

3. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

3.12 OMOGUĆITI PREVOZ MEDICINSKIH SREDSTAVA ANGAŽOVANJEM PREDUZEĆA SPECIJALIZOVANIH ZA PREVOZ

OPIS PROBLEMA

Članom 30.stav 1. Pravilnika o uslovima za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava propisano je da je veleprodajna dužna da ima odgovarajuću vrstu i dovoljan broj prevoznih sredstava registrovanih na ime te veleprodajne.

Na ovaj način je inspektorima ostavljeno pravo da paušalno procenjuju koji je to "dovoljan broj prevoznih sredstava". Takođe, neadekvatnom formulacijom citirane odredbe onemogućeno je veleprodaji da kupi vozilo na lizing ili da iznajmi vozilo.

Osnovni problem je što citirani propis ne omogućava veleprodajama da za prevoz lekova i medicinskih sredstava koriste privredne subjekte koji se profesionalno bave tim prevozom, nego se od veleprodajne zahteva da svu robu dostavljaju samostalno.

Ovakva norma stvara veleprodajama vrlo visoke, a nepotrebne troškove kupovine skupih prevoznih sredstava po nepovoljnim kreditnim uslovima.

S druge strane, ta norma prevoznicima oduzima posao, pa se može smatrati nepotrebnom barijerom za poslovanje u Srbiji i s toga je hitno treba ukinuti.

Napominjemo da ovaj uslov Zakonom nije propisan tako rigidno, već da je ministar nadležan za poslove zdravlja vrlo široko primenio svoja ovlašćenja iz člana 121. stav 5. Zakona o lekovima i medicinskim sredstvima, s obzirom da je obaveza posedovanja vozila u Zakonu pomenuta krajnje neodređeno. Naime, u članu 122. stav 2. tačka 6. Zakona navedeno je da se uz Zahtev za dobijanje dozvole za promet lekova na veliko nadležnom ministarstvu podnosi "dokaz o raspolaganju teretnim sredstvima za prevoz lekova". Znači Zakon ne propisuje obavezu posedovanja u vlasništvu tih vozila.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo hitnu izmenu Pravilnika o uslovima za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, podacima koji se upisuju u Registar izdatih dozvola za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, kao i načinu upisa ("Službeni glasnik RS", br. 10/2012), tako što će se brisati čl. 30. i 31., čime će se ukinuti besmislena obaveza posedovanja u vlasništvu prevoznih sredstava, kao uslova za obavljanje delatnosti veleprodaje lekova i medicinskih sredstava (trgovina na veliko farmaceutskim proizvodima).

Neophodno je preispitati i opravdanost obaveze posedovanja vozila za prevoz opasnih materija, propisane članom 32. Pravilnika za veleprodaje koje vrši promet na veliko radiofarmaceutskih lekova. Iako se, zbog specifičnosti transporta, za ovu obavezu može pronaći više opravdanja, u tom slučaju se nameće pitanje zašto se ne mogu koristiti usluge specijalizovanih autoprevoznika.

Takođe, sugerišemo da se prilikom prvih izmena Zakona o lekovima i medicinskim sredstvima ("Službeni glasnik RS", br. 30/2010 i 107/2012) preformuliše član 122. stav 2. tačka 6. Zakona, tako da glasi:

"6) dokaz o obezbeđenim teretnim sredstvima za prevoz lekova (dokaz o vlasništvu, zakupu, ugovor o finansijskom lizingu, ugovor o prevozu zaključen sa prevoznikom koji obavlja ovu vrstu specijalizovanog prevoza i sl.)"

PROPISI

- Član 122. stav 2. tačka 6. Zakona o lekovima i medicinskim sredstvima ("Službeni glasnik RS", br. 30/2010 i 107/2012)
- Čl. 30-32. Pravilnika o uslovima za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, podacima koji se upisuju u Registar izdatih dozvola za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, kao i načinu upisa ("Službeni glasnik RS", br. 10/2012)

3. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

3.13 UTVRĐIVANJE "MINIMUMA KLINIČKOG PROTOKOLA" ZA LEKARE KOJI VRŠE PREGLED PACIJENATA SA POVREDAMA PROUZROKOVANIM UJEDIMA PASA

OPIS PROBLEMA

U praksi su primećene brojne zloupotrebe i nepravilnosti prilikom izdavanja lekarskih uverenja o ujedima pasa lutilica (nalaz da je povreda nastala zbog ujeda, iako je nastala na drugi način, nalaz da je reč o ujedu psa lutilice, iako je lekaru poznato da je reč o vlasničkom psu, izdavanje nalaza za "stare" povrede ili ujede, itd). Zbog nepostojanja odgovarajućih procedura koje bi sprečile opisano postupanje, veoma često se dešava da jedinice lokalne samouprave dolaze u situaciju da budu obavezane da plaćaju odštetu zbog ujeda pasa lutilica, iako za to ne postoji pravni osnov, tj. razlog, odnosno iako je do štetnog događaja došlo na drugi način.

PREDLOG REŠENJA

Donošenje internog akta ministra zdravlja (u formi naredbe ili uputstva) kojim će se propisati "minimum kliničkog protokola", odnosno procedura koju lekar koji vrši pregled oštećenog mora ispoštovati u svakom slučaju prijave ujeda pasa. Ovim aktom bi trebalo utvrditi način sprovođenja postupka i metoda dijagnostike u slučajevima kada pacijent nadležnom lekaru prijavi povredu prouzrokovanu ujedom psa, čime bi prostor za mogućnost manipulacija i zloupotreba bio značajno smanjen.

!NOVO

PROPISI

- Zakon o zdravstvenom osiguranju član. 52 ("Službeni glasnik Republike Srbije" broj 107/05, 109/05 - ispr., 57/11, 110/12 - odluka US, 119/12, 99/14, 123/14 i 126/14 - odluka US)
- Zakon o državnoj upravi član 15. stav 1. i stav 4. ("Službeni glasnik Republike Srbije" broj 79/05, 101/07, 95/10 i 99/14)

3. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

3.14 UBACITI TERMIN "ZDRAVSTVENA NEGA" U ZAKON O ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI U SKLADU SA SAVREMENOM PRAKSOM

OPIS PROBLEMA

Zdravstvene ustanove koje obavljaju zdravstvenu delatnost na primarnom, sekundarnom i tercijarnom nivou, obavljaju i delatnost zdravstvene nege, pod uslovima propisanim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti.

Zdravstvena nega je savremena zdravstvena disciplina o sveobuhvatnoj i kontinuiranoj nezi zdravlja, stručno područje rada medicinskih sestara – tehničara, zdravstvenih tehničara i babica sa aspekta samonege, nege pod nadzorom i profesionalne nege. Zdravstvena nega obuhvata skup mera i aktivnosti koje medicinske sestre-tehničari, zdravstveni tehničari i babice sprovode u okviru svog delokruga rada, samostalno ili u stručnom timu, u različitim stanjima i fazama života pojedinca, porodice i zajednice.

Delatnost medicinske sestre – tehničara, zdravstvenih tehničara i babica u zdravstvenoj nezi je zasnovana na principima i načelima savremene zdravstvene nege i u skladu je sa medicinskom naukom i naukama od značaja za zdravlje, a sve u cilju stručne, dostupne, kontinuirane, kvalitetne, bezbedne, efikasne i ekonomične zdravstvene zaštite prema korisnicima zdravstvenih usluga.

PREDLOG REŠENJA

Više članova Zakona o zdravstvenoj zaštiti treba dopuniti terminom "zdravstvena nega" u okviru obavljanja zdravstvene delatnosti i pružanja zdravstvene zaštite. Predlozi se baziraju na činjenici da je zdravstvena nega najveća i najstručnija oblast koju obavljaju članovi Komore medicinskih sestara i zdravstvenih tehničara Srbije, a koja do sada nije bila na adekvatan način utvrđena odredbama ovog zakona.

!NOVO

PROPISI

· Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Sl. glasnik RS", br. 107/2005, 72/2009 - dr. zakon, 88/2010, 99/2010, 57/2011, 119/2012, 45/2013 - dr. zakon i 93/2014)

4. MINISTARSTVO ZA RAD, ZAPOSŁJAVANJE, BORAČKA I SOCIJALNA PITANJA

4.1 UKINUTI RADNU KNJIZICU

OPIS PROBLEMA

Izdavanje radne knjiŹice i vođenje evidencije o njima predstavlja nepotrebno administrativno opterećenje i za poslodavce (privredne subjekte) i za zaposlene.

Podaci sadržani u radnoj knjiŹici se već nalaze u bazama podataka i evidencijama drugih nosilaca javnih ovlašćenja, pre svega Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje. U tom smislu uverenje o podacima iz matične evidencije ("uverenje o penzijskom-radnom staŹu") koje izdaje taj organ sadrŹi sve podatke neophodne za ostvarenje prava koje sadrŹi i radna knjiŹica.

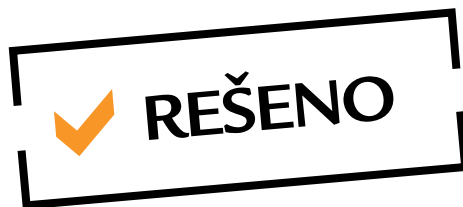
Obaveza posedovanja radne knjiŹice u praksi samo stvara probleme – negativne efekte (npr. zadržavanje knjiŹice od strane poslodavca, rekonstrukcija izgubljene knjiŹice i sl.) koje može zaposlenom onemogućiti ostvarivanje budućih prava iz radnog odnosa.

Ukidanjem ove obavezeprivreda Srbijeuštedela bi oko 3,6 mil. EUR na godišnjem nivou, a dodatno bi bila onemogućena navedena zloupotreba od strane poslodavaca.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Zakon o radu tako Źto će se brisanjem člana 204, ukinuti obaveza posedovanja radne knjiŹice.

Ukinuti Pravilnik o radnoj knjiŹici ("SluŹbeni glasnik RS", broj 17/97).

Članom 204. Zakona o izmenama i dopunama Zakona radu usvojenog u julu 2014. ("SluŹbeni glasnik RS", br. 24/05, 61/05, 54/09 i 32/13) propisano je da obaveza posedovanja radne knjiŹice, kao i Pravilnik o radnoj knjiŹici ("SluŹbeni glasnik RS", broj 17/97) prestaju da vaŹe 1. januara 2016, a da podaci upisani u radne knjiŹice izdate zaključno sa 31. decembrom 2015. mogu da sluŹe kao dokaz za ostvarivanje prava iz radnog odnosa i drugih prava u skladu sa zakonom.

PROPISI

- Zakon o radu ("SluŹbeni glasnik RS", br. 24/05, 61/05, 54/09, 32/2013 i 75/2014);
- Pravilnik o radnoj knjiŹici ("SluŹbeni glasnik RS", broj 17/97)

4. MINISTARSTVO ZA RAD, ZAPOSŁJAVANJE, BORAČKA I SOCIJALNA PITANJA

4.2 POJEDNOSTAVITI OSTVARIVANJE PRAVA NA PORODILJSKU NADOKNADU

OPIS PROBLEMA

Procedura ostvarivanja prava na porodijsku nadoknadu je veoma komplikovana. Za ostvarivanje prava iz zdravstvene zaštite (trudničko i porodijsko bolovanje) dostavlja se preko 12 raznih dokumenata, od izveštaja o privremenoj sprečenosti za rad, izvoda iz matične knjige rođenih za svu decu, preko rešenja iz APR-a, ugovora o radu, fotokopije prijava na Fond za PIO i Fond za zdravstvo, fotokopije radne knjižice, rešenja o porodijskom odsustvu, rešenja o odsustvu radi nege deteta, potvrdu o broju zaposlenih, pa do obračuna zarada za poslednjih 12 meseci koji prethode mesecu kada počinje bolovanje, izvodi banke o plaćenim doprinosima itd. Ukupno se traži čak 86 "papira".

PREDLOG REŠENJA

Neophodno je da se ova procedura maksimalno pojednostavi i to tako što se od korisnika neće tražiti dokumentacija koju je već dostavljao ili dokumente sa podacima koji su sađržani u elektorskim registrima.

Takođe, potrebno je informaciono povezati Poresku upravu i Fond za socijalno osiguranje kako bi mogli da razmenjuju podatke, (npr. Poreska uprava ima podatke o obračunatim i plaćenim porezima i doprinosima koji se isplaćuju po svim osnovama, pa ih Fond može odatle preuzeti elektronskim putem).

Da bi porodilja ostvarila pravo na naknadu, poslodavac prvo mora da dostavi zahtev za porodijsko odsustvo. Uz taj zahtev on mora da priloži još 86 raznoraznih papira – fotokopija i originala. Taj nepotrebno veliki broj dokumenta u praksi prikupljaju zajedničkim snagama zaposlena žena, buduća porodilja i poslodavac. Verovatno svako od njih ponaosob ne bi imao dovoljno ni snage a ni živaca da sam nabavi toliku količinu dokumenata.

Đerđ Pap, UVRA

PROPISI

· Zakon o finansijskoj podršci porodici sa decom ("Sl. glasnik RS", 16/02, 115/05 i 107/09)

4. MINISTARSTVO ZA RAD, ZAPOSŁJAVANJE, BORAČKA I SOCIJALNA PITANJA

4.3 UKINUTI OBAVEZU PREDAJE FONDU PIO OBRAZACA ZA UPIS STAŽA

OPIS PROBLEMA

Procedura za upis staža u Fondu za penzijsko i invalidsko osiguranje nepotrebno je komplikovana.

I dalje postoji obaveza predavanja M4 obrasca, uz koji je potrebno fizički doneti na uvid PP OD obrasce za celu godinu, obračune zarada i izvode o izvršenim isplatama doprinosa, takođe za celu godinu za koju se vrši upis staža. Ovo je nepotrebno jer se u toku godine obrasci o izvršenim isplatama predaju Poreskoj upravi, za svaku isplatu posebno.

Identičan je problem i sa predajom M-UN obrazaca.

Iako je Zakon o Centralnom registru obaveznog socijalnog osiguranja (CROSO) donet još 2010. godine nije obezbeđena njegova implementacija, koja bi eliminisala ovu proceduru.

PREDLOG REŠENJA

Hitno implementirati Zakon o Centralnom registru obaveznog socijalnog osiguranja i razmenom podataka između Poreske uprave i CROSO ukinuti proceduru pred Fondom PIO, u kojoj se predaju i overavaju obrasci za upis staža.

U konkretnom slučaju, čak i ako opstane obaveza overe obrazaca za upis staža (Obrazac M4 i MU-N), a ukoliko CROSO ne profuinkcioniše, Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje u toj proceduri može da preuzima podatke o izvršenim isplatama direktno od Poreske uprave.

PROPISI

- Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Sl. glasnik RS", br. 34/03, 64/04 - odluka USRS, 84/04 - dr. zakon, 85/05, 101/05 - dr. zakon, 63/06 - odluka USRS, 5/09, 107/09, 30/10, 101/10, 93/12, 62/13, 108/2013 i 75/2014)
- Zakon o Centralnom registru obaveznog socijalnog osiguranja ("Sl. glasnik RS", br. 30/2010)

4. MINISTARSTVO ZA RAD, ZAPOSŁJAVANJE, BORAČKA I SOCIJALNA PITANJA

4.4 UVOĐENJE VAUČERA U OBLASTI UGOVARANJA SEZONSKIH POSLOVA

OPIS PROBLEMA

Poslodavci često angažuju radnike za obavljanje poslova sezonskog karaktera bez zaključenja ugovora o radu ili ugovora o radnom angažovanju van radnog odnosa. Posledica toga je da angažovani "sezonski" radnici nemaju plaćene doprinose za obavezno socijalno osiguranje, niti im se za obavljanje posao obračunava radni staž. Ovakva situacija je između ostalog posledica složene administrativne procedure koja je propisana za zaključenje ugovora čija realizacija traje relativno kratko (dok traje sezona određenih poslova)

PREDLOG REŠENJA

Uvođenje sistema vaučera u postupak ugovaranja sezonskih poslova predstavljalo bi stimulativnu meru za poslodavce, koja bi doprinela povećanju broja ugovora, a samim tim i imala pozitivan efekat na budžetske prihode, kao i na ostvarivanje zakonom zagaranovanih prava radnika. Po ugledu na primere dobre prakse iz regiona, izmenama Zakona o radu ili donošenjem posebnog zakona, trebalo bi propisati da se ugovor o sezonskom radu zaključuje na unapred pripremljenom obrascu, a da lične podatke upisuje sam radnik. Poslodavac bi za radnika zaposlenog na sezonskim poslovima plaćao dnevne doprinose za obavezno socijalno osiguranje, kupovinom vrednosnog kupona – vaučera, koji bi istovremeno predstavljao i dokaz da je poslodavac uplatio doprinose za tog radnika.

PROPISI

· Zakon o radu ("Službeni glasnik RS", br. 24/05, 61/05, 54/09, 32/2013 i 75/2014)

4. MINISTARSTVO ZA RAD, ZAPOSŁJAVANJE, BORAČKA I SOCIJALNA PITANJA

4.5 PROPISATI DA POSLODAVAC MOŽE ZAPOSLENOM OTKAZATI UGOVOR O RADU ZBOG OZBILJNO NARUŠENIH ODNOSA

OPIS PROBLEMA

Član 179. Zakona o radu propisuje osnove po kojima poslodavac može da otkaze ugovor o radu zaposlenom. Ti osnovi su limitirani i onemogućavaju fleksibilnost vođenja kadrovske politike, uz vođenje računa o interesima zaposlenih.

Članom 191. stav 5. Zakona je propisano da sud neće vratiti na rad zaposlenog, bez obzira što je utvrdio da mu je poslodavac nezakonito otkazao radni odnos, ako to zahteva poslodavac, pozivajući se na okolnosti koje opravdano ukazuju da nastavak radnog odnosa, uz uvažavanje svih okolnosti i interesa obe ugovorne strane, nije moguć. U tom slučaju sud obavezuje poslodavca da zaposlenom isplati naknadu štete u iznosu od najviše 36 zarada koje bi ostvario da radi.

Ovu odredbu sudska praksa sprovodi tako što zaposlenog ne vraća na rad ako su odnosi između poslodavca i zaposlenog ozbiljno narušeni, bez obzira što se to ne može pripisati u krivicu zaposlenom. Dakle, sud svojom odlukom prekida radni odnos, iako je otkaz bio nezakonit.

Neprihvatljivo je da poslodavac ne može otkazati zaposlenom ugovor o radu zbog ozbiljno narušenih odnosa, već da mora da čeka da iz tog istog razloga sud svojom odlukom prekine radni odnos. Ovoposlodavcu stvara nepotrebne, a enormne troškove isplate zarada i doprinosa zaposlenom za sve vreme vođenja radnog spora, iako je rezultat spora identičan - prestanak radnog odnosa.

PREDLOG REŠENJA

U članu 179. Zakona o radu posle tačke 9) dodaje se tačka 10) koja glasi:

"10) ako poslodavac oceni da nastavak radnog odnosa nije moguć zbog ozbiljno poremećenih odnosa sa zaposlenim".

U članu 189. Zakona dodaju se st. 5. i 6. koji glase:

"Ako je zaposlenom ugovor o radu otkazan u skladu sa članom 179. tačka 10) ovog zakona, otkaz stupa na snagu danom njegovog uručjenja zaposlenom, a poslodavac je dužan da u narednih 15 dana zaposlenom isplati naknadu štete u visini trostrukog iznosa otpremnine, obračunate u skladu sa članom 158. stav 2. ovog zakona, jer u suprotnom otkaz neće imati pravno dejstvo prema zaposlenom.

Ako je za otkaz ugovora o radu u skladu sa članom 179. tačka 10) ovog zakona, između poslodavca i zaposlenog ugovoren viši iznos naknade štete, od iznosa obračunatog u skladu sa prethodnim stavom ovog člana, poslodavac je obavezan da u slučaju otkaza po ovom osnovu zaposlenom isplati veći iznos."

Predloženom izmenom bi se izbeglo vođenje dugotrajnih radnih sporova u slučajevima kada je poslodavac spreman da zaposlenom isplati značajniju sumu novca, pa bi se i sudovi rasteretili velikog broja radnih sporova.

PROPISI

· Član 179. Zakona o radu ("Službeni glasnik RS", br. 24/05, 61/05, 54/09, 32/2013 i 75/2014)

4. MINISTARSTVO ZA RAD, ZAPOSŁJAVANJE, BORAČKA I SOCIJALNA PITANJA

4.6 USVOJITI NOV I MODERAN ZAKON O ZAŠTITI GRAĐANA REPUBLIKE SRBIJE NA RADU U INOSTRANSTVU

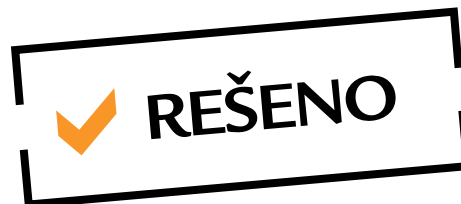
OPIS PROBLEMA

Zakon o zaštiti građana SRJ na radu u inostranstvu nije prilagođen savremenim uslovima poslovanja.

Kompanije koje obavljaju delatnost širom Evrope i sveta, kod kojih se javlja potreba i mogućnost da državljane Srbije na kraće ili duže vreme upute u inostranstvo radi obavljanja određenih poslova ili usavršanja, i dalje moraju da prolaze kroz proceduru koja je komplikovana, nefleksibilna i dugotrajna.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo stavljanje van snage Zakona o zaštiti građana SRJ na radu u inostranstvu i usvajanje novog zakona, kojim će se u ovoj oblasti izaći u susret potrebama modernog poslovanja.

Narodna skupština Republike Srbije je 3. novembra 2015. usvojila Zakon o uslovima za upućivanje zaposlenih na privremeni rad u inostranstvo i njihovoj zaštiti kojim je između ostalog pojednostavljenja procedura obaveštavanja nadležnog ministarstva.

PROPISI

· Zakon o zaštiti građana SRJ na radu u inostranstvu ("Službeni list SRJ", br. 24/98, "Službeni glasnik RS" br. 101/05)

4. MINISTARSTVO ZA RAD, ZAPOSŁJAVANJE, BORAČKA I SOCIJALNA PITANJA

4.7 IZMENITI PRAVILNIK O ORGANIZACIJI I SISTEMATIZACIJI POSLOVA

OPIS PROBLEMA

Izmenama člana 24. Zakona o radu, koje su usvojene 18. jula 2014. dodat je novi stav 3. koji propisuje izuzetak da se za rad na određenim poslovima, mogu utvrditi najviše dva uzastopna stepena stručne spreme, odnosno obrazovanja.

Čitano zajedno sa odredbama stave 2. ovog člana ovo pravilo se tumači tako da je neophodno da poslodavac svojim pravilnikom o sistematizaciji predvidi samo jedan stepen stručne smene za jedan posao, a da samo izuzetno može predvideti da je za određene poslove moguće Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji poslova utvrditi dva uzastopna stepena stručne spreme. Ovakvo tumačenje značajno ograničava mogućnosti poslodavca da pravilnik o sistematizaciji radnih mesta prilagodi svojim stvarnim potrebama, stručnim kvalifikacijama zaposlenih i situaciji na tržištu radne snage.

U praksi, zaposleni koji nemaju odgovarajuće obrazovanje, ali imaju dugogodišnje praktično iskustvo i znanje za obavljanje određenih poslova bi trebalo da postanu tehnološki višak ili bi poslodavac morao da "izmišlja" radna mesta sa vrlo sličnim poslovima, ali sa različitim uslovima u pogledu stepena stručne spreme. Takođe, poslodavcu nije dozvoljeno da propiše najniži zahtevani stepen stručne spreme, već se mora ograničiti samo na jedan stepen stručne spreme.

Ovo pravilo za poslodavce uzrokuje dodatno administriranje i dodatni trošak u poslovanju, i nije u skladu sa zahtevima modernog poslovanja i fleksibilizacije tržišta radne snage.

PREDLOG REŠENJA

Neophodno je odredbe stave 2. člana 24. Zakona o radu precizirati kako bi se poslodavcima nedvosmisleno omogućilo da kao uslove za rad utvrde one stepene stručne smene koji odgovaraju potrebama njihovog poslovanja, bez ograničenja u pogledu broja stepeni stručne spreme odnosno obrazovanja koji se traže za obavljanje tih poslova, kako bi se izbegla neujednačena tumačenja, a stav 3. člana 24. Zakona o radu brisati.

PROPISI

· Član 24. Zakon o radu ("Sl. glasnik RS", br. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013 i 75/2014)

5. MINISTARSTVO GRAĐEVINARSTVA, SAOBRAĆAJA I INFRASTRUKTURE

5.1 UBRZATI I POJEFTINITI PROCEDURU PRIBAVLJANJA GRAĐEVINSKE DOZVOLE

OPIS PROBLEMA

Komplikovana, dugotrajna i skupa procedura pribavljanja građevinskih dozvola je jedan od glavnih uzroka visokih cena stambenog i poslovnog prostora u Srbiji. Kada se na to doda problem skupih investicionih kredita i nerešenih imovinsko-pravnih odnosa u vezi sa građevinskim zemljištem, investitori u Srbiji su u značajno težem položaju od svojih kolega u regionu i svetu.

To je i razlog što je Srbija tako loše kotirana u Doing Business studiji Svetske banke. Na 182. Mestuje u odnosu na 189 rangiranih država (to je pad za dodatnih 7 pozicija u odnosu na prethodnu godinu). Izdavanje građevinske dozvole u Srbiji prosečno traje 269 dana (u zemljama Evrope i Centralne Azije prosečno 192 dana, u zemljama OECD-a 147 dana), a cena te dozvole, u Srbiji prosečno košta 1433% BDP po glavi stanovnika ili 3 ½ puta više nego u regionu (cena u zemljama Evrope i Centralne Azije prosečno iznosi 327% BDP-a, u zemljama OECD-a samo 84% BDP-a)

Ovakva politika u građevinarstvu je neizdrživa i mora se učiniti sve da se pojednostavi i pojeftini gradnja u Srbiji. Dobru polaznu osnovu za reformu u vezi sa procedurama izdavanja građevinske dozvole daje Analiza efikasnosti postupka izdavanja građevinskih dozvola u Republici Srbiji, koja je izrađena u okviru USAID-ovog projekta za bolje uslove poslovanja.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo izmenu Zakona o planiranju i izgradnji tako da se:

- skrate rokovi za izdavanje građevinskih dozvola;
- propišu sankcije za nepoštovanje rokova.

Predlažemo usaglašavanje različitih sektorskih zakona sa Zakonom o planiranju i izgradnji tako da se:

- redefiniše uloga javnih preduzeća i drugih organa u procedurama vezanim za izdavanje građevinskih dozvola;
- optimizuju procedure;
- uredi imovinsko pravni odnosi na građevinskom zemljištu i obezbedi donošenje neophodnih prostornih i urbanističkih planova;
- racionalizaciju naknade i takse kroz njihovo ukidanje i smanjenje.

Predlažemo da se na lokalnom nivou uspostave "one-stop-shop" sistemi za izdavanje građevinskih dozvola, kao i da se razmotri mogućnost uspostave istog sistema na republičkom nivou za veća investiciona ulaganja.

Bilo bi neophodno da se u doglednom roku propiše ukidanje naknada za uređenje građevinskog zemljišta, a da se propiše odloženo dejstvo takve odredbe, kako bi se u međuvremenu lokalnoj samoupravi obezbedio alternativni izvor finansiranja, jer bi momentalnim gubitkom ovog prihoda bilo dovedenou pitanje funkcionisanje lokalne samouprave.

Usvajanjem Zakona o izmenama i dopunama Zakona o planiranju i izgradnji dana 09.12.2014. ova preporuka je u potpunosti sprovedena. Naime, novim čl. 8- 8đ Zakona, propisana je obaveza lokalne

samouprave, odnosno ministarstva, ako je nadležno za izdavanje građevinske dozvole, da sporvodi "OBJEDINJENU PROCEDURU" koja uključuje: izdavanje lokacijskih uslova; izdavanje građevinske dozvole; prijavu radova; izdavanje upotrebne dozvole; za pribavljanje uslova za projektovanje, odnosno priključenje objekata na infrastrukturnu mrežu; za pribavljanje isprava i drugih dokumenata koje izdaju imaooci javnih ovlašćenja, a uslov su za izgradnju objekata, odnosno za izdavanje lokacijskih uslova, građevinske dozvole i upotrebne dozvole iz njihove nadležnosti, kao i obezbeđenje uslova za priključenje na infrastrukturnu mrežu i za upis prava svojine na izgrađenom objektu.

PROPISI

· Zakon o planiranju i izgradnji ("Službeni glasnik RS", br. 72/09, 81/09 i 64/10, 24/11, 121/12, 42/13, 50/13, 54/13, 98/13)

5. MINISTARSTVO GRAĐEVINARSTVA, SAOBRAĆAJA I INFRASTRUKTURE

5.2 PRIBAVLJANJE GRAĐEVINSKE DOZVOLE UVOĐENJEM JEDINSTVENOG, CENTRALIZOVANOG ONLINE SISTEMA ZA IZDAVANJE DOZVOLA

OPIS PROBLEMA

Komplikovana, dugotrajna i skupa procedura pribavljanja građevinskih dozvola, koja uključuje i brojne procedure pred javnim preduzećima, Katastrom i organima lokalne samouprave, je jedan od najvećih problema poslovanja u Srbiji. Građani i privreda se već godinama suočavaju sa izuzetnim problemima u ovim procedurama, uključujući i koruptivno ponašanje pojedinaca koji sprovode te procedure.

Iako privreda već godinama ukazuje na potrebu formiranja "jednošalterskog sistema" za izdavanje građevinskih dozvola na republičkom nivou, kao alternativnog šaltera za izdavanje građevinskih dozvola, ni Nacrt zakona o uređenju prostora i izgradnji, koji je trenutno u proceduri javne rasprave, nije iskoristio mogućnost da ovu funkciju poveri ili Kancelariji za brze odgovore ili bilo kojoj od brojnih republičkih agencija čija je uloga protekom vremena postala sporna (Agencija za privatizaciju, Agencija za regionalni razvoj, SIEPA – današnji RAS itd).

Bez ovog alternativnog šaltera, bez obzira na to koliko se zakonom pojednostavljuju procedure, nemoguće je promeniti praksu sporog izdavanja građevinskih dozvola na lokalnom nivou, kao ni praksu gradskih i republičkih instanci i javnih preduzeća, u procedurama u kojima se izdaju aktakoj su uslov za dobijanje građevinske dozvole.

U praksi bi se usluge ovog jednošalterskog sistema koristile pre svega na teritoriji jedinica lokalne samouprave koje građanima i privredi stvaraju najveće probleme u proceduri izdavanja građevinskih dozvola, kao i pred drugim nadležnim instancama u procedurama koje prethode proceduri izdavanja građevinske dozvole. Pored toga što bi značajno poboljšala praksu izdavanja građevinskih dozvola, ova funkcija bi obezbedila ujednačenost primene propisa na celoj teritoriji Republike Srbije i dijagnostifikovanje i rešenje uzroka loše prakse u proceduri pribavljanja građevinskih dozvola svim instancama.

Suprotno tome, Nacrtom zakona su Kancelariji za brze odgovore prenete strateške funkcije, koje bi trebalo da obavlja samo resorno ministarstvo, pa su krajnje sporni efekti ovakvog rešenja.

PREDLOG REŠENJA

Kako bi se osiguralo transparentno i dosledno sprovođenje Zakona, a time i ubrzanje procesa izdavanja građevinskih dozvola, neophodno je da se hitno uspostavi na republičkom nivou centralizovani, elektronski i javno dostupni sistem praćenja izdavanja građevinskih dozvola. Predlažemo Vladi RS da usvoji zaključak kojim će resorno ministarstvo zadužiti da otpočne sa realizacijom projekta uspostave tog sistema. Usvajanje takvog zaključka bilo bi dovoljan osnov da se od donatora obezbede sredstva neophodna za realizaciju tog projekta.

Obzirom da smo svesni da ovaj predlog podrazumeva bitnije resurse koji u ovom momentu na republičkom nivou možda ne mogu biti obezbeđeni, alternativno predlažemo da se u članu 256. Nacrta zakona o uređenju prostora i izgradnji, koji propisuje nadležnosti u ovoj materiji Kancelarije za brze odgovore, dodaju novi st. 3. i 4. koji glase:

"Kancelarija na zahtev fizičkih i pravnih lica zastupa ista, prema organima lokalne samouprave, javnim preduzećima i svim drugim nadležnim instancama u cilju pribavljanja građevinske dozvole, a za te usluge naplaćuje naknadu u skladu sa tarifnikom koji donosi uz prethodnu saglasnost Vlade RS.

Kancelarija je dužna da aktivnosti iz prethodnog stava preduzima bez odlaganja, a da nepravilnosti u radu organa lokalne samouprave, javnih preduzeća i drugih instanci, koje primeti u postupku pribavljanja građevinske dozvole, prijavi nadležnim organima u cilju sankcionisanja."

Ako Kancelarija za brze odgovore nema kapacitete za ovu aktivnost, onda ta nadležnost može biti dodeljena nekoj od pomenutih agencija.

Usvajanjem Zakona o izmenama i dopunama Zakona o planiranju i izgradnji dana 09.12.2014. stvoreni su zakonski uslovi za sprovođenje ove preporuke, čija je potpuna implementacija počela 01.01.2016. kada je uspostavljena elektronska procedura izdavanja građevinskih dozvola i jedinstvena elektronska evidencija građevinskih dozvola na republičkom nivou.

PROPISI

· Zakon o planiranju i izgradnji ("Službeni glasnik RS", br. 72/09, 81/09 i 64/10, 24/11, 121/12, 42/13, 50/13, 54/13, 98/13, 132/2014 i 145/2014)

5. MINISTARSTVO GRAĐEVINARSTVA, SAOBRAĆAJA I INFRASTRUKTURE

5.3 PROPISATI ROK ZA UPIS PRAVA SVOJINE U KATASTAR NEPOKRETNOSTI

OPIS PROBLEMA

Procedura upisa prava svojine u Katastar nepokretnosti traje i duže od godinu dana. Prekoredni upis se naplaćuje duplo, u kom slučaju upis traje preko mesec dana. Zakon o državnom premeru i katastru ne propisuje rok za potupanje po zahtevu. Poseban problem je ako postoji nerešen prethodan zahtev za upis, pošto se u tom slučaju ne odobrava prekoredni upis. U praksi je to najčešće predbeležba predugovora o istoj kupoprodaji (koja se po zakonu upisuje na rok do 90 dana, ali sam postupak upisa traje daleko duže), tako da procedura pred Republičkim geodetskim zavodom prerasta u agoniju. Tokom 2012. godine je u toj službi uvedena praksa da zaposleni ne primaju stranke bez predhodne najave, a na telefon koji je ostavljen za zakazivanje sastanka, permanentno se niko ne javlja.

Na kraju, kada se rešenje konačno izradi, ako propustite da u Pošti podignete rešenje o uknjižbi, služba Katastra ga momentalno arhivira i više ga ne možete dobiti. Jedino možete tražiti prepis rešenja, za koji ponovo plaćate naknadu. Ako postoje greške u rešenju o uknjižbi, to ceo postupak produžava u nedogled.

Poseban problem imaju investitori, ako u cilju pribavljanja građevinske dozvole moraju da upišu stečeno pravo svojine u Katastar ili da spoje građevinske parcele. Njima ova procedura može da obesmisli celu investiciju.

Nema nikakvog opravdanja da procedura pred Katastrom bude ovako komplikovana, jer se radi o jednostavnom unosu malog broja podataka iz jednostavnih kupoprodajnih ugovora u elektronsku bazu podataka.

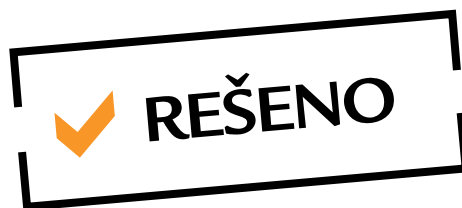
PREDLOG REŠENJA

Predlažemo izmenu Zakona o državnom premeru i katastru tako što će se Republičkom geodetskom zavodu propisati rok u kome mora da izvrši upis u Katastar po zahtevu.

Sugerišemo da taj rok bude odmeren u skladu sa rokovima propisanim Agenciji za privredne registre za upis u registre koje vodi ta agencija, pošto se radi procedurama sličnog tipa i složenosti.

Imajući u vidu da su Agenciji za privredne registre za donošenje rešenja propisani uglavnom rokovi od 5 dana od dana podnošenja zahteva, ako se propiše identičan rok, potrebno je propisati i odloženu primenu togroka, kako bi se RGZ ostavilo vreme za ažuriranje procedura.

Napominjemo da bi bilo neprimereno propisivanje roka dužeg od 30 dana za upis u Katastar nepokretnosti.

Članom 50. Zakona o izmenama i dopunama zakona o državnom premeru i katastru ("Sl. glasnik RS", br. 96/2015), koji se primenjuje od 4.12.2015. propisano je da se o zahtevu za upis, koji po redosledu prvenstva može da se rešava, odlučuje u roku od 15 radnih dana od dana prijema zahteva, osim u slučaju upisa objekta i posebnog dela objekta za koji je izdata upotrebna dozvola u objedinjenoj proceduri, upis hipoteke, zabeležbe hipotekarne prodaje, zabeležbe rešenja o izvršenju, kao i jednostavnije upravne stvari, kada je rok za upis sedam radnih dana od dana prijema zahteva.

PROPISI

· Zakon o državnom premeru i katastru ("Sl. glasnik RS", br. 72/2009, 18/2010, 65/2013, 15/2015 - odluka US i 96/2015)

5. MINISTARSTVO GRAĐEVINARSTVA, SAOBRAĆAJA I INFRASTRUKTURE

5.4 OMOGUĆITI UPIS PRAVA PREČE KUPOVINE U KATASTAR NEPOKRETNOSTI

OPIS PROBLEMA

Za razliku od novog Zakona o državnom premeru i katastru ("Sl. glasnik RS", br. 72 od 3. septembra 2009, 18/10, 65/13), ranije važeći Zakon o državnom premeru i katastru i upisima prava na nepokretnostima je članom 58e stav 2. izričito propisivao da se pravo preče kupovine može upisati u katastar nepokretnosti. Odsustvo ovakve odredbe stvara pravnu nesigurnost u pogledu mogućnosti upisa u javne knjige ovog značajnog prava, čija je svrha da ima dejstvo prema trećim licima.

PREDLOG REŠENJA

Obzirom da član 60. stav 3. novog Zakona o državnom premeru i katastru propisuje da se: "U katastar nepokretnosti mogu upisati i određena obligaciona prava koja se od trenutka upisa mogu suprotstaviti trećim licima", Direktor RGZ-a ima dovoljan osnov da u Pravilniku o katastarskom premeru i katastru nepokretnosti, čije donošenje očekujemo, izričito predvidi da se i pravo preče kupovine upisuje u katastar nepokretnosti. Na taj način će biti otklonjena pravna nesigurnost koju je uneo propust da se ovo pitanje jasno propiše zakonom. Direktor RGZ-a treba da stavi van snage zastareli Pravilnik o izradi i održavanju katastra nepokretnosti ("Sl. glasnik RS", br. 46 od 8. novembra 1999) i donese novi pravilnik, koji će izričito propisati da se pravo preče kupovine upisuje u katastar nepokretnosti.

PROPISI

- Zakon o državnom premeru i katastru ("Sl. glasnik RS", br. 72/2009, 18/2010, 65/2013, 15/2015 - odluka US i 96/2015)
- Pravilnik o izradi i održavanju katastra nepokretnosti ("Sl. glasnik RS", br. 46/99)

5. MINISTARSTVO GRAĐEVINARSTVA, SAOBRAĆAJA I INFRASTRUKTURE

5.5 OMOGUĆITI ZAKUPCU DA U KATASTAR UPIŠE UGOVOR O KRATKOROČNOM ZAKUPU

OPIS PROBLEMA

Iako je Zakon o državnom premeru i katastru stupio na snagu još 11.09.2009. godine, pa je po članu 198. tog zakona još pre više od tri godine istekao rok ostavljen direktoru RGZ da uskladi Pravilnik o izradi i održavanju katastra nepokretnosti ("Sl. glasnik RS", br. 46 od 8. novembra 1999) sa novim zakonskim rešenjima, taj pravilnik još nije donet.

U praksi se s toga i dalje primenjuje stari pravilnik, koji članom 82. propisuje da se u Katastar nepokretnosti upisuju samo dugoročni zakupi i to zakupi na period od 10 ili više godina. Primenom tog pravilnika se uskraćuje zakonsko pravo zakupaca da upišu u katastar svoj ugovor bez obzira da li je reč o dugoročnom ili kratkoročnom zakupu.

Član 77. Zakon o državnom premeru i katastru ("Sl. glasnik RS", br.72 od 3. septembra 2009, 18/10) izričito propisuje mogućnost zabeležbi ugovora o zakupu u katastar nepokretnosti. Za razliku od ranije važećeg Zakona o državnom premeru i katastru i upisima prava na nepokretnostima, novi zakon ovaj upis ne ograničava na dugoročne zakupe (izmenama iz 1996. godine - članom 58e, ovo je ograničenje uvedeno u pomenuti zakon)

PREDLOG REŠENJA

Imajući u vidu navedeno, neophodno je da direktor RGZ bez odlaganja donese Pravilnik o katastarskom premeru i katastru nepokretnosti, kojim će ovo pitanje urediti u skladu sa zakonskim rešenjem, tj. kojim će se dozvoliti upis u katastar svih zakupa bez ograničenja.

PROPISI

- Zakon o državnom premeru i katastru ("Sl. glasnik RS", br. 72/2009, 65/2013, 15/2015 - odluka US i 96/2015)
- Pravilnik o izradi i održavanju katastra nepokretnosti ("Sl. glasnik RS", br. 46/99)

5. MINISTARSTVO GRAĐEVINARSTVA, SAOBRAĆAJA I INFRASTRUKTURE

5.6 NAPRAVITI RAZLIKU U REDOSLEDU REŠAVANJA ZAHTEVA KOJI SE ODOSE NA OBJEKAT I NA ZEMLJIŠTE PRI REPUBLIČKOM GEODETSKOM ZAVODU

OPIS PROBLEMA

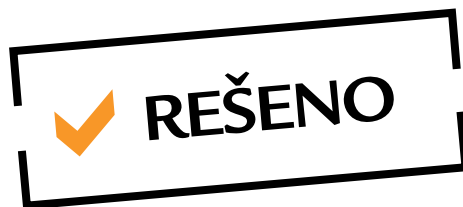
Redosled rešavanja primljenih zahteva u Republičkom geodetskom zavodu – Služba za katastar nepokretnosti, podrazumeva da se zahtevi rešavaju prema redosledu prijema, pri čemu se ne pravi razlika između objekta i zemljišta već se sve nepokretnosti, koje su upisane u isti list nepokretnosti, tretiraju kao jedna, ista nepokretnost.

Na primer, ako se podnese zahtev za upis hipoteke na objektu koji se nalazi na zemljištu na kojem postoji prethodni nerešeni zahtev, hipoteka se ne može upisati sve dok se ne reši zahtev čije je postojanje zabeleženo u listu nepokretnosti, iako se taj zahtev odnosi isključivo na zemljište i na sasvim drugi pravni odnos. Problem naročito dolazi do izražaja u situaciji kada je u postupku po prethodnom zahtevu izjavljena žalba, pa treba čekati pravosnažno okončanje postupka, što podrazumeva dug vremenski period.

Zbog ovakve prakse založni dužnici nisu u mogućnosti, i to ne svojom krivicom, da ispune svoje obaveze prema bankama i drugim založnim poveriocima, što uzrokuje čitav niz negativnih posledica za sve učesnike ovog pravnog posla.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti član 125. st.3. i 4. Zakona o državnom premeru i katastru, tako da se pravilo o prioritetu upisa primenjuje samo u odnosu na istu vrstu nepokretnosti, tako da se npr. rešavanje po zahtevu koji se odnosi na zemljište ne odlaže zbog nerešenog zahteva u odnosu na objekat.

Članom 49. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o državnom premeru i katastru propisano je da, kada je podneto više zahteva za upis na istoj nepokretnosti, odnosno istom udelu na nepokretnosti, prvo će se uzeti u postupak zahtev koji je prvi primljen. Po konačnom rešavanju ranijeg zahteva, uzimaju se u postupak ostali zahtevi, po redosledu prijema. Istim članom su detaljno propisani izuzeci od pravila prvenstva prijema.

PROPISI

· Član 125. st. 3. i 4. Zakon o državnom premeru i katastru ("Sl. glasnik RS", br. 72/2009, 18/2010, 65/2013, 15/2015 - odluka US i 96/2015)

5. MINISTARSTVO GRAĐEVINARSTVA, SAOBRAĆAJA I INFRASTRUKTURE

5.7 UKINUTI OBAVEZU PLAĆANJA NAKNADE ZA KORIŠĆENJE GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA I KOMUNALNE NAKNADE

OPIS PROBLEMA

Nakon reforme svojinskog režima na gradskom građevinskom zemljištu, sporno je zadržavanje ove naknade u pravnom sistemu. Nelogično je da vlasnik građevinske parcele plaća i porez na vlasništvo nepokretnosti (vrednost nepokretnosti faktički čine i vrednost objekta i vrednost parcele) i naknadu za korišćenje svoje sopstvene parcele.

Ukidanje naknade za korišćenje građevinskog zemljišta je propisano članom 220. Zakona o planiranju i izgradnji.

Međutim, po čl. 27. i 45. Zakona o komunalnim delatnostima, usvojenim 2011. godine, od 01.01.2014. godine vlasnici gradskog građevinskog zemljišta su stekli obavezu plaćanja komunalne naknade, koju će utvrđivati jedinice lokalne samouprave u limitima koje propiše Vlada RS. Vlada RS do sada nije propisala limite i samim tim se komunalna naknada nikada nije uvela, ali ostaje obaveza na osnovu Zakona.

PREDLOG REŠENJA

Članom 220. Zakona o planiranju i izgradnji ukinuti obavezu plaćanja naknade za korišćenje građevinskog zemljišta. Takođe, predlažemo da se izmenama čl. 27. i 45. Zakona o komunalnim delatnostima ukine komunalna naknada.

Članom 220. Zakona o planiranju i izgradnji ukinuta je obaveza plaćanja naknade za korišćenje građevinskog zemljišta i ona je integrisana u porez na imovinu.

PROPISI

- Zakon o planiranju i izgradnji ("Službeni glasnik RS", br. 72/09, 81/09, 64/10, 24/11, 121/12, 42/13, 50/13, 54/13, 98/13)
- Zakon o komunalnim delatnostima ("Službeni glasnik RS", br. 88/11)

5. MINISTARSTVO GRAĐEVINARSTVA, SAOBRAĆAJA I INFRASTRUKTURE

5.8 UBRZATI PROCEDURU LEGALIZACIJE OBJEKATA

OPIS PROBLEMA

Članovi 185-200. Zakona o planiranju i izgradnji propisuju legalizaciju bespravno podignutih objekata. Iako je Zakon donet još 2009. godine, poslovi legalizacije su se odvijali izuzetno sporo pa je uočena potreba da se taj propis menja.. Dodatni problem u praksi je stvarao nedostatak resursa za obavljanje poslova legalizacije. Čak je i u Gradu Beogradu pojedine opštine obrađivao samo po jedan referent.

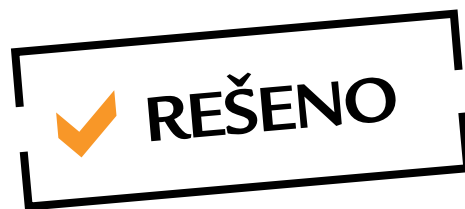
Na ovaj način, pored građana korisnika legalizacije, štetu trpi i sama lokalna samouprava, koja zbog svoje sporosti ostaje uskraćena za prihode po osnovu poreza na imovinu na te iste objekte.

Naknadno doneti Zakono posebnim uslovima za upis prava svojine na objektima izgrađenim bez građevinske dozvole, takođe se teško sprovodi u praksi.

Novousvojeni Zakon o legalizaciji objekata iz oktobra 2013. godine takođe nije rešio sve slučajeve u kojima legalizaciju treba dozvoliti. Reč je o višespratnicama zidanim na najskupljim lokacijama, u kojima su savesnim kupcima prodavani stanovi. Takvi objekti se ne mogu legalizovati jer po pravilu, u pogledu spratnosti ili udaljenosti od susednih objekata u manjoj meri odstupaju od Pravilnika o opštim pravilima za parcelaciju, regulaciju i izgradnju ("Službeni glasnik RS", broj 50/11). U praksi će to značiti da ne mogu biti legalizovani objekti koje su gradile stambene zadruge pre više decenija, kao ni objekti koji su gradile privatne firme u poslednje dve decenije, a za koje objekte je izdata građevinska dozvola, ali je od iste odstupljeno, bilo u pogledu gabarita, bilo u pogledu spratnosti. U tom smislu je kupcima takvih stanova i poslovnih prostora, koji su najsavesniji od svih ostalih vlasnika "nelegalnih objekata", uskraćeno pravo na legalizaciju kupljene nekretnine, iako prilikom kupovine nisu mogli znati da je investitor odstupio od građevinske dozvole.

PREDLOG REŠENJA

Propise koji uređuju pitanje legalizacije treba izmeniti i/ili primenjivati tako da legalizacija bude efikasna i pravična. Sekretarijati lokalne samouprave nadležni za sprovođenje postupka legalizacije treba da obezbede adekvatan broj izvršilaca koji će raditi na poslu legalizacije, kako bi se ti poslovi okončali u primerenom roku.

Usvajanjem Zakona o ozakonjenju objekata ("Sl. glasnik RS", br. 96/2015) uređeni se uslovi, postupak i način ozakonjenja objekata, odnosno delova objekta izgrađenih bez građevinske dozvole, odnosno odobrenja za izgradnju (u daljem tekstu: nezakonito izgrađeni objekti), uslovi, način i postupak izdavanja rešenja o ozakonjenju, pravne posledice ozakonjenja, kao i druga pitanja od značaja za ozakonjenje objekata.

PROPISI

- Zakon o planiranju i izgradnji ("Službeni glasnik RS", br. 72/09, 81/2009, 64/10, 24/11, 121/12, 42/13, 50/13, 54/13, 98/13)
- Zakon o posebnim uslovima za upis prava svojine na objektima izgrađenim bez građevinske dozvole ("Službeni glasnik RS", br. 25/2013)
- Zakon o legalizaciji objekata ("Službeni glasnik RS", br. 95/2013)

5. MINISTARSTVO GRAĐEVINARSTVA, SAOBRAĆAJA I INFRASTRUKTURE

5.9 OGRANIČENJE U VLASNIŠTVU VOZILA TAKSI PREVOZNIKA ZA OBAVLJANJE DELATNOSTI TAKSI PREVOZA

OPIS PROBLEMA

Član 88. stav 2. Zakona o prevozu putnika u drumskom saobraćaju (u daljem tekstu: Zakon) glasi: "Taksi prevoz može obavljati taksi prevoznik koji je vlasnik, odnosno primalac lizinga najmanje jednog registrovanog putničkog vozila iz stava 1. ovog člana."

Ograničenjem prava da se taksi prevozom mogu baviti samo vlasnici ili korisnici lizinga uskraćuje se mogućnost angažovanja taksi prevoznika koji po drugom, pravno valjanom osnovu legalno koriste tuđa vozila za obavljanje delatnosti. Primer 1: Supruga je uzela kredit ili lizing (jer je jedina zaposlena u porodici) i postala vlasnik, odnosno (ili korisnik lizinga) vozila koji je ustupila suprugu da se bavi taksi delatnošću koji nije vlasnik vozila i ne može se baviti taksi prevozom zbog ovog ograničenja. Primer 2: otac je vlasnik vozila i ustupio je vozilo sinu da se bavi taksi prevozom koji to ne može činiti zbog ovog zakonskog ograničenja, primer 3: firma koja se bavi organizovanjem taksi prevoza je vlasnik vozila ili korisnik lizinga i po osnovu ugovora o saradnji ustupa samostalnom taksi prevozniku vozilo da njime obavlja taksi delatnost u svoje ime i za svoj račun, a ovaj to ne može činiti upravo zbog ovoga zakonskog ograničenja. Ovim ograničenjem se uskraćuje pravo na rad, ali i čini ozbiljna šteta kako brojnim samostalnim taksi prevoznicima tako i krajnjim korisnicima usluga jer onemogućava postojeće taksi prevoznike da imaju veće mogućnosti za nabavku i korišćenje novijih i boljih vozila za obavljanje svoje delatnosti.

PREDLOG REŠENJA

Potrebno je izmeniti postojeći član 88. stav 2. Zakona o prevozu putnika u drumskom saobraćaju da glasi: "Taksi prevoz može obavljati taksi prevoznik koji je vlasnik, primalac lizinga ili po drugom pravno valjanom osnovu korisnik najmanje jednog registrovanog putničkog vozila iz stava 1. ovog člana."

!NOVO

PROPISI

· Zakon o prevozu putnika u drumskom saobraćaju ("Službeni glasnik RS", br. 68/2015 stupio na snagu 12.08.2015.)

5. MINISTARSTVO GRAĐEVINARSTVA, SAOBRAĆAJA I INFRASTRUKTURE

5.10 OBAVEZA PEČATIRANJA SVAKOG RAČUNA KOJI SE MORA IZDATI KORISNIKU PREVOZA

OPIS PROBLEMA

Član 91. stav 3. Zakona o prevozu putnika u drumskom saobraćaju (u daljem tekstu: Zakon) glasi: "Taksi prevoznik je dužan da izda račun korisniku usluge taksi prevoza za obavljeni prevoz koji sadrži datum, relaciju ili kilometražu, cenu prevoza i koji je potpisan i overen pečatom prevoznika." Taksi prevoznik račun o izvršenoj usluzi taksi prevoza izdaje po obavljenoj vožnji u taksi vozilu. Do skoro jedino korišćen način izdavanja računa, koji je ujedno zastareo, su Paragon blok ili Nota blok za koje postoji mogućnost ranijeg pečatiranja celog bloka, a opet popunjavanje istog zahteva vreme koje je potrebno da se isti popuni zahtevanim podacima i koje zadržava taksi prevoznika koji ga popunjava (posredno i saobraćaj), kao i korisnike usluga koji su neretko u žurbi, što u većini slučajeva znači da neće sačekati da im se uruči račun o izvršenoj usluzi. Da bi se uštedelo na vremenu izdavanja računa (popunjavanje obaveznih podataka o učinjenoj usluzi) koriste se štampači računa koji su povezani sa validnim mernim instrumentom – taksimetrom koji obavezne podatke štampa na računu.

Član 12. stav 1. Zakona o zaštiti potrošača glasi: "Trgovac je dužan da za kupljenu robu ili uslugu potrošaču izda račun.", sa čime je član 91. stav 3. Zakona u saglasju.

Dalje, član 12. stav 2. Zakona o zaštiti potrošača glasi: "Račun iz stava 1. ovog člana naročito sadrži:

- 1) naziv ili poslovno ime, adresu i podatke koji su značajni za utvrđivanje identiteta trgovca; – (u zaglavlju štampanog računa su navedeni svi traženi podaci, kao i broj taksimetra, a zatim i broj računa)
- 2) podatke o prodatoj robi ili pruženoj usluzi; – (datum i vreme početka, kao i datum i vreme završetka vožnje, pređeni put u km i može se dopisati relacija)
- 3) prodajnu cenu; – (iznos cene vožnje u din, dodatak u din i ukupno za plaćanje din.)
- 4) datum izdavanja računa; – (datum i vreme završetka vožnje)
- 5) specifikaciju prodajne cene iz člana 76. stav 3. ovog zakona.

Pečatiranje štampanih računa zahteva da taksi prevoznik po svakoj obavljenoj vožnji koristi pečat za koji postoji realna mogućnost da se osuši (leti veće temperature u parkiranom vozilu, a zimi zagrevanje prostora), koji u tom slučaju treba da se dopuni mastilom koje u slučaju da se prospe ostavlja neizbrisive fleke u unutrašnjosti vozila. Čak i da prihvatimo da je isto manje više izvodljivo za taksi prevoznike koji su preduzetnici-vlasnici svojih radnji i da nose svoj pečat sa sobom, kako izvesti za zaposlenim taksi vozačima u pravnom licu?

Možemo zaključiti da štampani račun zadovoljava tražene uslove i da je u saglasju sa Zakonom o zaštiti potrošača, te da nema potrebe da isti bude potpisan i pečatiran.

PREDLOG REŠENJA

Potrebno je izmeniti postojeći član 91. stav 3. Zakona o prevozu putnika u drumskom saobraćaju tako da se predvidi i način izdavanja štampanih računa koji su povezani sa taksimetrom bez potpisa i pečata: "Taksi prevoznik je dužan da izda račun korisniku usluge taksi prevoza za obavljeni prevoz, koji sadrži naziv ili poslovno ime, adresu i podatke koji su značajni za utvrđivanje identiteta taksi prevoznika, datum, relaciju ili kilometražu i cenu prevoza. Račun mora biti potpisan i overen pečatom prevoznika, osim kada je odštampan sa uređaja koji je direktno povezan sa taksimetrom."

!NOVO

PROPIISI

· Zakon o prevozu putnika u drumskom saobraćaju ("Službeni glasnik RS", br. 68/2015 stupio na snagu 12.08.2015. godine)

6. MINISTARSTVO TRGOVINE, TURIZMA I TELEKOMUNIKACIJA

6.1 UKINUTI OBAVEZU VOĐENJA KEPU KNJIGE ZA PRAVNA LICA KOJA VODE POSLOVNE KNJIGE PO SISTEMU DVOJNOG KNJIGOVODSTVA

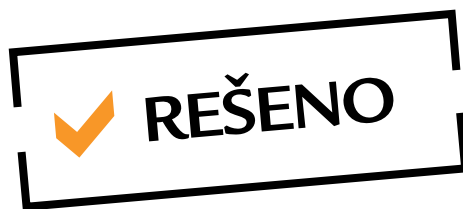
OPIS PROBLEMA

Vođenje evidencije prometa u trgovini na veliko po odredbama Pravilnika o evidenciji prometa robe i usluga, kod pravnih lica i preduzetnika koji poslovne knjige vode po sistemu dvojnog knjigovodstva i odredbama Međunarodnih računovodstvenih standarda, gubi smisao. Ovo iz razloga što se u knjigo-vodstvu podaci o prometu robe u trgovini na veliko iskazuju po nabavnim cenama, a podaci u KEPU knjizi po prodajnim cenama, te ne postoji mogućnost upoređivanja podataka iz ove dve evidencije.

Osim toga, pravnim licima i preduzetnicima koji poslovne knjige vode po sistemu dvojnog knjigovodstva, podaci iz KEPU knjige praktično ne služe ničemu. Evidencija prometa robe na veliko po odredbama Pravilnika o evidenciji prometa robe i usluga, ima smisla kod preduzetnika koji poslovne knjige vode po sistemu prostog knjigovodstva ili su paušalno oporezovani, s obzirom da oni u tim evidencijama ne obezbeđuju podatke o prometu robe i usluga.

PREDLOG REŠENJA

Ukinuti obavezu evidencije prometa robe na veliko za preduzeća i preduzetnike koji poslovne knjige vode po sistemu dvojnog knjigovodstva.

Novi Pravilnik o evidenciji prometa stupio je na snagu 10.12.2015. a primenjuje se od 01. januara 2016. godine. Danom stupanja na snagu novog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o evidenciji prometa robe i usluga objavljen u Službenom glasniku RS br. 45/96, 48/96, 9/97, 6/99, 109/2009, 7/2010.

PROPISI

· Pravilnik o evidenciji prometa robe i usluga ("Službeni glasnik RS", broj 45/96, 48/96, 9/97, 6/99, 109/09 i 7/10).

6. MINISTARSTVO TRGOVINE, TURIZMA I TELEKOMUNIKACIJA

6.2 UKINUTI OBAVEZU OGLAŠIVAČA NA INTERNET PORTALU DA DOSTAVLJA DEKLARACIJU SA PODACIMA

OPIS PROBLEMA

Prilikom postavljanja oglasa na internet portalu korisnici moraju oglašivaču da daju brojne podatke o ličnosti (ime i prezime, adresa stanovanja, matični broj, broj lične karte, mesto izdavanja lične karte i sl.), sve na posebnom obrascu – deklaraciji. Većina ovih podataka je funkcionalno potpuno nepotrebna za sam čin postavljanja oglasa, a dodatno ugrožava privatnost korisnika i podstiče nelojalnu konkurenciju u praksi jer neki oglašivači koji ne poštuju ovu obavezu na taj način privlače nove korisnike.

PREDLOG REŠENJA

Brisati član 11. Zakona o oglašavanju, tako da se ukine obaveza dostave popunjenog obrazca – deklaracije, koja sadrži podatke o oglašivaču, jer je funkcionalno nepotrebna, a može da ugrozi privatnost i selektivno se primenjuje u praksi čime podstiče nelojalnu konkurenciju.

Alternativno, predvideti tu obavezu samo u slučaju ako se konkretnim oglašavanjem mogu povrediti autorska prava.

PROPISI

· Član 11. Zakona o oglašavanju ("Sl. glasnik RS", br. 79/2005, 83/14)

7. MINISTARSTVO DRŽAVNE UPRAVE I LOKALNE SAMOUPRAVE

7.1 SPROVESTI REFORMU INSPEKCIJA

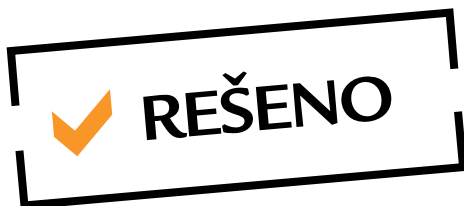
OPIS PROBLEMA

Privrednici se godinama žale na česte i nekoordinisane inspeksijske kontrole.

Još je tokom reforme SRP izvršena analiza takve prakse i zaključeno je da ista privredi Srbije na godišnjem nivou nanosi štetu od skoro 13 mil. evra.

Razlog tome je izuzetno veliki broj inspekcija koje su u sastavu različitih ministarstava, pa iz tog razloga između njih ne postoji koordinacija rada, niti su na pravi način iskorišćeni ukupni resursi tih inspekcija.

Iako Vlada RS već dugo radi na donošenju zakona koji će na jedinstven način urediti ovu materiju, u skladu sa dobrim primerima uporedne prakse, zakon još uvek nije usvojen.

U aprilu 2015. godine usvojen je Zakon o inspeksijskom nadzoru ("Sl. glasnik RS", br. 36/2015). Ovaj zakon je stupio na snagu 29. aprila 2015. godine, a primenjuje se istekom roka od 12 meseci od dana stupanja na snagu – 30. aprila 2016. godine, osim odredaba kojima se uređuju neregistrovani subjekti i postupanje prema neregistrovanim subjektima propisanih članom 3. tačka 4), članom 4. stav 7, članom 5. stav 3, članom 10. stav 4, članom 11. st. 2. i 3, članom 22. čl. 33. i 34. članom 41. stav 3, članom 44. stav 2. tačka 5) i članom 57, koje se primenjuju istekom roka od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, odnosno 30. jula 2015. godine, i članom 30. st. 1, 2. i 4, koje se primenjuju istekom roka od pet meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, odnosno 30. septembra 2015. godine.

PREDLOG REŠENJA

Sprovesti reformu inspekcija u cilju njihovog efikasnijeg rada i smanjenja troškova poslovanja privrednih subjekata i to tako što će se:

1. formirati jedan republički organ za inspeksijske poslove, u kome će se objediniti sve republičke inspekcije, izuzev Poreske uprave, Deviznog inspektorata i Inspektorata odbrane ili uspostaviti trajno međuresorsko telo koje će koordinirati rad svih inspekcija;
2. smanjiti broj teritorijalnih jedinica republičkih inspekcija na najmanju moguću meru, kako bi se obezbedili uslovi za efikasniji rad inspektorata;
3. obavezati republičke inspekcije da uspostave sistem regionalne rotacije inspektora na terenu, tako da se poveća efekat njihovog rada i suzbije korupcija;
4. obavezati republičke inspekcije da uspostave efikasniju organizaciju posla, tako što će planirati i sprovoditi zajedničke kontrole i fokusirati rad na privredne subjekte kod kojih je pojačan rizik prestupa;
5. obezbediti povezan softver za republičke inspekcije, koji će omogućiti planiranje zajedničkih kontrola, praćenje rada inspekcije, razdvajanje poslova dodele pojedinačnih predmeta u rad i rad na tim predmetima, kontrolu rada u pojedinačnim predmetima i fokusiranje na privredne subjekte kod kojih je pojačan rizik prestupa;
6. obavezati inspekcije na transparentan rad, tako što će, uspostavljanjem javnog portala, javnosti učiniti elektronski dostupnim informacije o propisima koje primenjuju, stavovima – tumačenjima koje primenjuju u praksi i rezultatima sprovedenih inspeksijskih kontrola, koji su bitni za javnost, a pravnim i fizičkim licima osnovne informacije o pojedinačnim procedurama koje se u odnosu na njih sprovode;

PROPISI

· Usvajanje novog zakona iz nadležnosti ministarstva nadležnog za poslove državne uprave

8. MINISTARSTVO RUDARSTVA I ENERGETIKE

8.1 UKINUTI OBAVEZU INVESTITORA DA UZ ZAHTEV ZA IZDAVANJE ENERGETSKE DOZVOLE DOSTAVLJAJU BANKARSKU GARANCIJU U IZNOSU OD 2% OD VREDNOSTI INVESTICIJE

OPIS PROBLEMA

Novim Pravilnikom o bližim uslovima za izdavanje energetske dozvole, sadržini zahteva i načinu izdavanja energetske dozvole, kao i o uslovima za davanje saglasnosti za energetske objekte za koje se ne izdaje energetska dozvola, usvojenim u julu 2013. godine, uvedena obaveza investitora da uz zahtev za izdavanje energetske dozvole za izgradnju energetskih objekata za proizvodnju električne energije snage do 1 MW koji kao primarni energetski resurs koriste snagu vode dostave i bankarsku garanciju u iznosu od 2% od vrednosti investicije u odnosu na koju traže tu dozvolu (član 5. stav 1. tačka 4) Pravilnika). Po ranije važećem pravilniku je bila dovoljna potvrda banke da podržava projekat za koji se energetska dozvola traži.

Dodatno, članom 4. ovog pravilnika je propisana sadržina deset obrazaca zahteva za izdavanje energetske dozvole (O-1 do O-10) u odnosu na različite vrste energetskih objekata, a u svim tim obrascima postoji tačka 4.1. kojom je predviđena obaveza investitora da uz taj zahtev dostave bankarsku garanciju u iznosu od 2% od vrednosti investicije.

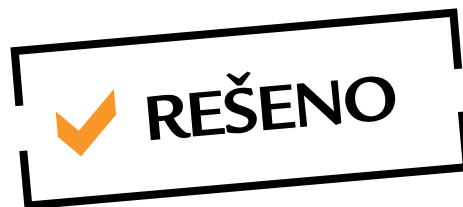
Do tog momenta su, po važećem Zakonu o energetici, obavezu dostavljanja bankarske garancije u iznosu od 2% od vrednosti investicije imali isključivo investitori koji su želeli da steknu privremni status povlašćenog proizvođača po osnovu buduće proizvodnje energije iz obnovljivih izvora vetra i sunca (član 56. stav 4. Zakona)

Na ovaj način se značajno povećao rizik velikih investicija u oblasti energetike, jer npr. za investicionu vrednost vetroparka od 100MW, potrebno je podneti bankarsku garanciju u iznosu od 3 miliona eura. Dakle, sporna izmena Pravilnika neosnovano poskupljuje investicije u energetski sektor, pa ju je neophodno staviti vansnage.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti član 5. Pravilnika o bližim uslovima za izdavanje energetske dozvole, sadržini zahteva i načinu izdavanja energetske dozvole, kao i o uslovima za davanje saglasnosti za energetske objekte za koje se ne izdaje energetska dozvola tako što će se u stavu 1. brisati tačka 4) ili tu tačku izmeniti tako da se propiše druga vrsta obezbeđenja, koja neće poskupljivati investicije u energetskom sektoru.

U svim obrascima iz člana 4. Pravilnika brisati tačku 4.1. kojom je predviđena obaveza investitora da uz taj zahtev dostave bankarsku garanciju u iznosu od 2% od vrednosti investicije ili tu tačku izmeniti tako da se propiše druga vrsta obezbeđenja, koja neće poskupljivati investicije u energetskom sektoru.

PROPISI

- Pravilnik o bližim uslovima za izdavanje energetske dozvole, sadržini zahteva i načinu izdavanja energetske dozvole, kao i o uslovima za davanje saglasnosti za energetske objekte za koje se ne izdaje energetska dozvola ("Sl. glasnik RS", br. 60/13)

8. MINISTARSTVO RUDARSTVA I ENERGETIKE

8.2 IZMENITI VAŽEĆI UGOVOR O OTKUPU ELEKTRIČNE ENERGIJE (PPA) ZA PROJEKTE PREKO 5 MW

OPIS PROBLEMA

Važeći Ugovor o otkupu električne energije (PPA) za projekte preko 5 MW ne pruža investitorima u obnovljive izvore energije dovoljan stepen pravne sigurnosti, odnosno garancija, u vezi sa budućim plasmanom energije iz te investicije po povlašćenim cenama, što je uslov za isplativost investicije, pa samim tim i za dodelu povoljnih kredita za konkretne projekte od strane međunarodnih finansijskih institucija (EBRD, WB...).

Ovaj nedostatak blokira investicije u obnovljive izvore energije u Srbiji.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Važeći Ugovor o otkupu električne energije (PPA) za projekte preko 5 MW u skladu sa primedbama međunarodnih finansijskih institucija, koje su dostavljene nadležnom resornom ministarstvu.

PROPISI

· *Tipski ugovori o otkupu električne energije*

9. MINISTARSTVO PRAVDE

9.1 UČINITI SUDSKU ZAŠTITU DOSTUPNOM UKIDANJEM NEKIH SUDSKIH TAKSI

OPIS PROBLEMA

Privredi i građanima ogroman problem stvara neprihvatljivo veliki broj vrlo visokih sudskih taksi koje se naplaćuju tokom jednog postupka, a koje im zaštitu prava na sudu čine nedostupnim. Možda je prihvatljiv argument da sud treba da naplaćuje visoke takse na podneske kojima se započinju sudski postupci-sporovi, kako bi se građani i privreda ređe parničili, ali nije prihvatljivo da se tako visoke takse naplaćuju više puta, tokom istog postupka.

Politika visokih sudskih taksi privredi praktično onemogućava poslovanje, jer troškovi u postupku sudske naplate potraživanja po pravilu prevazilaze visinu dobiti koja bi se ostvarila da je naplata izvršena, a često, zbog dužine trajanja spora, ti troškovi prevaziđu i vrednost celog duga.

Apsurdno je da sud naplaćuje takse i za radnje koje stranke preduzimaju upravo zbog lošeg vođenja postupka i pogrešnih odluka suda (takse na podnošenje redovnih i vanrednih pravnih lekova, ako su osnovano izjavljeni). Nema opravdanja ni da se naplaćuju takse na prigovore i odgovore na inicijalne akte. Nelogična je i visina takse za izdavanje rešenja o izvršenju i platnog naloga, obzirom da se radi o automatkoj proceduri.

Zbog ovakve politike sudskih taksi, sudovi u praksi, tolerišu neplaćanje taksi, upravo u situacijama u kojima nije postojalo opravdanje za njihovo uvođenje (npr. taksa na odgovore na tužbu, žalbu i vanredne pravne lekove). Takođe, u cilju plaćanja nižih sudskih taksi, tužioci umanjuju označenu vrednost spora, a sud im to toleriše upravo da bi im omogućio "jeftinije suđenje".

I pored ovako visokih taksi, sudovi ne uspevaju da naplate takse u visini koja bi bila dovoljna za njihovo finansiranje. Ovo je najverovatnije posledica odsustva analize strukture prihoda od sudskih taksi (prihoda po konkretnim sudovima i po konkretnim taksama).

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo izmenu člana 3. Zakon o sudskim taksama, kao i tarifnog broja 1. i 2, koji je sastavni deo tog zakona, tako što će se ukinuti sledeće sudske takse:

- taksa na odgovor na tužbu;
- taksa na prigovor protiv rešenja o izvršenju;
- takse na prvostepenu odluku, ako nije pravnosnažna;
- taksa na podnošenje žalbe i vanrednog pravnog leka;
- takse na drugostepenu odluku i odluku po vanrednom pravnom leku, ako sud ukine presudu i vrati predmet sudu nižeg stepena na ponovno suđenje.

Predlažemo izmenu tarifnih brojeva 1, 2. i 3. tako da se sudske takse u privrednim sporovima izjednače sa sudskim taksama koje su propisane za sporove pred sudovima opšte nadležnosti, a kako bi se ukinula pomenuta diskriminacija u ostvarivanju prava na sudsku zaštitu.

Ministartstvo nadležno za poslove pravosuđa treba da uspostavi sistem naplate sudskih taksi, koji će omogućiti:

- analizu strukture prihoda od sudskih taksi i to kako po konkretnim sudovima, tako i po konkretnim taksama;
- kontrolu i sprovođenje naplate sudskih taksi.

Na osnovu analize strukture prihoda od sudskih taksi, izmeniti Zakon o sudskim taksama tako što će se propisati niže sudske takse od važećih, a imajući u vidu realne troškove suda u pružanju konkretne sudske zaštite, a ne isključivo vrednost predmeta spora.

PROPISI

· Zakon o sudskim taksama ("Sl. glasnik RS", br. 28/94, 53/95, 16/97, 34/01, 9/02, 29/04, 61/05, 116/08, 31/09, 101/11, 93/12, 93/2014 i 106/2015)

9. MINISTARSTVO PRAVDE

9.2 UKINUTI TAKSU NA OPOMENU ZA PLAĆANJE SUDSKE TAKSE

OPIS PROBLEMA

Član 37. stav 4. Zakona o sudskim taksama propisuje da "Za podnesak primljen preko pošte, a za koji taksa nije plaćena ili je plaćena nedovoljno, sud će podnosiocu poslati opomenu da plati taksu u roku od osam dana od dana dostave opomene i upozoriće je na posledice neplaćanja takse u roku." Po tarifnom broju 39. iz Taksene tarife koja je sastavni deo tog zakona, za opomenu kojom se neko poziva da plati taksu koju je bio dužan da plati i bez opomene, plaća se 390 dinara, a u postupku pred privrednim sudom 780 dinara. Sudske takse su izuzetno visoke, da bi se dodatno naplaćivala i taksa za opomenu za plaćanje te takse, naročito u slučajevima predaje preko pošte podnesaka na koje se te takse naplaćuju, jer stranke ne mogu same obračunavati i plaćati te takse unapred.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo izmenu Zakona o sudskim taksama tako što će se u članu 37. tog zakona brisati stav 4. Takođe, predlažemo brisanje tarifnog broja 39. iz Taksene tarife, koja je sastavni deo Zakona o sudskim taksama.

PROPISI

· *Zakon o sudskim taksama* ("Sl. glasnik RS", br. 28/94, 53/95, 16/97, 34/01, 9/02, 29/04, 61/05, 116/08, 31/09, 101/11, 93/12, 93/2014 i 106/2015)

9.3 PROMENITI OBRAZAC APOSTILLE TAKO DA BUDE VIŠEJEZIČAN

OPIS PROBLEMA

Ranije je obrazac apostille-a bio višjejezičan (engleski, francuski i nemački) i popunjavao se na latiničnom pismu tako da je mogao da se upotrebljava u inostranstvu bez prevoda, čak i u velikom broju zemalja u kojima ti jezici nisu maternji. Sada je taj obrazac isključivo ćirilčni pa za njegovu upotrebu u inostranstvu mora da se prevodi kod sudskog tumača što našim građanima stvara nepotrebne troškove.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo da se izmeni obrazac iz člana 107. Sudskog poslovnika, koji je sastavni deo tog poslovnika i to tako da tekst formulara bude višjejezičan (na srpskom, engleskom, francuskom i nemačkom jeziku) i da se na zahtev stranke popunjava latiničnim pismom, a kako bi mogao da se upotrebljava u inostranstvu bez prevođenja od strane sudskog tumača.

PROPISI

· *Sudski poslovnik* ("Sl. glasnik RS", br. 110/10, 70/11, 19/12, 89/13)

9. MINISTARSTVO PRAVDE

9.4 UKINUTI OBAVEZU PODNOŠENJA ZAHTEVA ZA UVID I FOTOKOPIRANJE SPISA PREDMETA U KOJIMA JE PODNOSILAC STRANKA U POSTUPKU ILI NJEN PUNOMOĆNIK, ODNOSNO ZASTUPNIK

OPIS PROBLEMA

Pravo na sudsku zaštitu podrazumeva niz prava koja stranka ostvaruje u tom postupku, a između ostalog i pravo stranaka na uvid i razgledanje spisa, kao i fotokopiranje dokumenta u spisima.

Iako je to pravo garantovano procesnim zakonima i to bez uslova, članom 98. st. 3. i 4. Sudskog poslovnika je propisano da čak i stranke u sporu i njihovi punomoćnici i zastupnici moraju da podnose zahtev za razgledanje spisa predmeta, prepisivanje spisa i fotokopiranje dokumenata iz tih spisa. U praksi postupak po podnetim zahtevima nije jednak pred svim sudovima, jer u nekima po zahtevima odlučuje upravitelj pisarnice, a u nekima postupajući sudija u tom predmetu.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo izmenu člana 98. tako što će se brisati st. 3. i 4. Sudskog poslovnika čime će se strankama u sporu, njihovim punomoćnicima i zastupnicima omogućiti razgledanje spisa predmeta, prepisivanje spisa i fotokopiranje dokumenata iz tih spisa do pravnosnažnog okončanja spora bez podnošenja posebnog zahteva, isključivo uz potpisivanje potvrde da su obavili konkretnu aktivnost.

PROPISI

· Član 98. Sudskog poslovnika ("Sl. glasnik RS", br. 110/10, 70/11, 19/12, 89/13)

10. MINISTARSTVO KULTURE I INFORMISANJA

10.1 OMOGUĆITI PRIVREDNIM SUBJEKTIMA ČUVANJE REGISTRATURNOSKOG MATERIJALA ISKLJUČIVO U ELEKTRONSKOM OBLIKU

OPIS PROBLEMA

Pravna lica, na osnovu propisa kojima se reguliše njihovo poslovanje, imaju obavezu da određeni broj godina (3, 5 ili 10) čuvaju registraturni materijal – poslovne knjige, računovostvene isprave i finansijske izveštaje, dok odredbe Zakona o kulturnim dobrima propisuju obavezu čuvanja ovog materijala u izvornom, papirnom obliku.

Ovakav način arhiviranja stvara nepotreban izdatak.

Primera radi, jedan trgovinski lanac svake godine generiše oko 2,5 miliona dokumenata, a svaki od njih ima u proseku četiri lista. Kako papir košta pola evrocenta, a toner 1 evrocent dolazi se do računice da troškovi štampanja 10 miliona stranica svake godine idu i do 150.000 evra.

PREDLOG REŠENJA

Usvajanjem Zakona o elektronskom potpisu, Zakona o elektronskom dokumentu, kao i Uredbe o elektronskom kancelarijskom poslovanju organa državne uprave, država je ukazala da prepoznaje potrebu usklađivanja regulatornog okvira za kancelarijsko poslovanje sa modernom evropskom praksom. Stoga, predlažemo Ministarstvu kulture da pokrene postupak izmena Zakona o kulturnim dobrima odnosno usvajanja Zakona o arhivskoj građi i arhivskoj službi i omogući privrednicima da formiraju elektronsku arhivu i registraturnu građu čuvaju u elektronskom obliku.

Napomena: Nije neophodno menjati posebne zakone, jer oni isključivo upućuju da se dokumenta čuvaju u skladu sa propisima o arhivskoj građi.

Sve kompanije u Srbiji koje zaključuju ugovore sa klijentima i poslovnim partnerima, potpisuju fakture, otpremnice ili naloge, u obavezi su da poslovnu dokumentaciju odštampaju i čuvaju u papirnoj formi punih 10 godina, a sve zbog Zakona o kulturnim dobrima koji je na snazi od 1994, iz doba pre nego što je Internet stigao u Srbiju.

Iako je za poslednjih 20 godina elektronska komunikacija preuzela primat i usvojeni su zakoni o elektronskom potpisu i elektronskom dokumentu, stiče se utisak da je Vlada zaboravila da izmeni Zakon o kulturnim dobrima i tako privredi svake godine nanosi štetu koja se meri milionima evra.

Zakon o elektronskom dokumentu iz 2009. dozvolio je sastavljanje ugovora i drugih poslovnih akata u elektronskoj formi, ali njegovo usvajanje nije pratilo ukidanje odredbi Zakona o kulturnim dobrima koji obavezuje pravna lica da čuvaju dokumentaciju na papiru.

PROPISI

· Član 24. Zakona o kulturnim dobrima ("Sl. glasnik RS", br. 71/94 i 52/2011-drugi zakon)

11. MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE I ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

11.1 OBEZBEDITI MEHANIZAM ZA IZDAVANJE CERTIFIKACIONIH - EVIDENCIONIH MARKICA ZA PROIZVODE SA GEOGRAFSKIM POREKLOM

OPIS PROBLEMA

U praksi nije obezbeđeno izdavanje sertifikacionih - evidencionih markica za prehrambene proizvode sa geografskim poreklom.

Uspostava ovog mehanizma je izuzetno značajna za povećanje izvoza poljoprivrednih proizvoda.

PREDLOG REŠENJA

Doneti relevantna podzakonska akta i obezbediti mehanizme za izdavanje sertifikacionih - evidencionih markica za proizvode sa geografskim poreklom.

PROPISI

· Podzakonska akta u nadležnosti Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i implementacija tih akata

11. MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE I ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

11.2.UKINUTI OBAVEZU NAKNADE ZA UVERENJA O ZDRAVSTVENOM STANJU PČELINJE ZAJEDNICE

OPIS PROBLEMA

U junu 2010. godine Vlada Srbije je usvojila uredbu kojom je podigla namet za izdavanje i produžavanje uverenja o zdravstvenom stanju po pčelinjoj zajednici sa 11 dinara na 64, što znači da je ovaj trošak povećan za čitavih 581%.

Ovo Uverenje traje samo 3 meseca pa se praktično mora vaditi ili obnavljati 4 puta godišnje. S obzirom na broj košnica, izdatak pčelara po ovom osnovu je drastično povećan, a to utiče na povećanje cene meda i čini naše pčelare nedovoljno konkurentnim na evropskom tržištu.

Napominjemo da izdavanje navedenog uverenja ne podrazumeva bitnije angažovanje niti troškove na strani veterinara koji izdaju uverenje, jer su veterinaru sve radnje koje su uslov za izdavanje tog uverenja već plaćene, a radi se samo o taksi (naknadi) za izdavanje uverenja na kome se konstatuju ranije izvršene provere.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Uredbu o visini naknade za izdavanje i produžavanje uverenja o zdravstvenom stanju životinja ("Sl. glasnik RS", br. 43/10) tako što će se u članu 2. stav 1. tačka 17) reći: "64,00 dinara" zameniti rečima "ne naplaćuje se".

Nаша preporuka u ranijim izdanjima Sive knjige se odnosila na izmenu ranije važeće Uredbe o visini naknade za izdavanje i produžavanje uverenja o zdravstvenom stanju životinja ("Sl. glasnik RS", br. 43/10). Iako je u decembru 2013. doneta nova Uredba, našа preporuka da se propiše da se ne naplaćuje naknada za izdavanje i produžavanje uverenja o zdravstvenom stanju pčelinje zajednice očigledno nije uzeta u razmatranje, jer ta naknada nije ukinuta.

PROPISI

· Uredba o visini naknade za izdavanje i produžavanje uverenja o zdravstvenom stanju životinja ("Sl. glasnik RS", br. 113/13)

11. MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE I ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

11.3 OBEZBEDITI UJEDNAČENU POLITIKU PRAVA NA PODSTICAJE POLJOPRIVREDNIH PROIZVOĐAČA - STOČARA

OPIS PROBLEMA

Novousvojeni Zakon o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju ("Sl. glasnik RS", br. 10/13) i na osnovu njega doneti Pravilnik o korišćenju podsticaja za organsku proizvodnju ("Sl. glasnik RS", br. 52 od 15. maja 2014, 57/14, 71/14) favorizuje velike poljoprivredne proizvođače – "industrijske proizvođače stoke", u odnosu na male i srednje proizvođače - stočare u organskoj proizvodnji.

Naime, Pravilnik o korišćenju podsticaja za organsku proizvodnju propisuje da se podsticaji mogu dobiti samo za kvalitetnu priplodnu stoku, čime se diskriminišu stočari koji gaje priplodna grla koja taj uslov (još uvek) ne ispunjavaju.

Pravilnik o korišćenju podsticaja za organsku proizvodnju osmišljen je tako da onemogući korišćenje podsticaja od strane ogromne većine gazdinstava koja se bave organskim stočarstvom.

Ovakvim rešenjem su oštećeni proizvođači iz istočne i zapadne Srbije gde iz brojnih razloga postoji najmanji broj kvalitetnih priplodnih grla.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Pravilnik o korišćenju podsticaja za organsku proizvodnju ("Sl. glasnik RS", br. 52 od 15. maja 2014, 57/14, 71/14) tako da se prava malih i srednjih poljoprivrednih proizvođača u organskoj stočarskoj proizvodnji izjednače sa pravima velikih poljoprivrednih proizvođača.

Naša preporuka u šestom izdanju Sive knjige se odnosila na izmenu ranije važećeg Pravilnika o korišćenju podsticaja za organsku proizvodnju (Sl. glasnik br. 38/13).

Iako je u 2014. godini donet novi Pravilnik i izmenjen još dva puta, ova naša preporuka očigledno nije uzeta u razmatranje, jer se kriterijumi za dodelu podsticaja za priplodna grla nisu promenili.

PROPISI

· Pravilnik o korišćenju podsticaja za organsku proizvodnju ("Sl. glasnik RS", br. 52 od 15. maja 2014, 57/14, 71/14)

11. MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE I ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

11.4 POJEDNOSTAVITI IZVOZ ZAŠTIĆENIH BILJNIH VRSTA

OPIS PROBLEMA

Da bi se zaštićene biljne vrste sakupljale potrebna je dozvola za sakupljanje. Ta dozvola se izdaje na osnovu konkursa koji raspisuje Ministarstvo poljoprivrede svake godine. Prilikom izvoza je potrebno priložiti i dozvolu za sakupljanje i dozvolu za izvoz. Ne vidi se potreba za postojanje dozvole za izvoz pošto se ona izdaje na osnovu dozvole za sakupljanje.

PREDLOG REŠENJA

Ukinuti dozvolu za izvoz zaštićenih biljnih vrsta pošto se kroz dozvole za skupljanje može zaštititi interes očuvanja biljnih vrsta.

PROPISI

· Čl. 94-96 Zakona o zaštiti prirode ("Sl. glasnik RS", br. 36/09, 88/10 i 91/10-ispravka)

11. MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE I ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

11.5 UVOĐENJE INSTITUTA PRODUŽENE ODGOVORNOSTI U UPRAVLJANJU OTPADOM PROIZVODIMA KOJI NAKON UPOTREBE POSTAJU POSEBNI TOKOVI OTPADA

OPIS PROBLEMA

Zakon o upravljanju otpadom i Uredba o proizvodima koji nakon upotrebe postaju posebni tokovi otpada definisali su plaćanje naknade za proizvode koji nakon upotrebe postaju posebni tokovi otpada, u koje spadaju i elektronski i električni otpad (EEP). Nakon 5 godina od uspostavljanja postojećeg sistema vide se i mnogi nedostaci postojećeg sistema: visoke naknade (do 12% u ceni proizvoda) koje direktno utiču na cenu proizvoda i predstavljaju udarac na kupovnu moć stanovništva, udarac na proizvođače/uvoznike jer količina proizvoda opada sa visokim naknadama (opadaju i ostali budžetski prihodi), stvorena je nelojalna konkurencija (obveznici selektivno plaćaju), država daje podsticaje (državna pomoć) – budžetski rashod, visoke takse na EEP (roba široke potrošnje) direktno utiče na inflaciju, dugoročno visokim naknadama i opadanjem kupovne moći može se vrlo lako doći do otpuštanja radnika, država ima ograničenu kontrolu nad finansijama jer nije uspostavljeno sistem za naplatu naknada (oko 25% obveznika plaća), evidentno je da postoji i disbalans između podsticaja i stvarnih troškova upravljanja OEEP koji se isplaćuju u sadašnjem sistemu. Nedefinisana odgovornost za postavljene ciljeve dovodi do toga da je sistem destimulativan za investicije i nema investicija u upravljanje otpadom. Sistem je demotivirajući i za privredu i građane, nema kvalitetne edukacije i podizanja javne svesti, jer proizvođači nemaju produženu odgovornost što je osnovni princip u održivom upravljanju otpadom

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo da se izvrši izmena zakonske regulative i da se unesu izmene koje će uvesti princip "produžene odgovornosti". To praktično znači da se omogući proizvođačima da se organizuju i sami brinu o svojim proizvodima koji nakon upotrebe postaju otpad. Uvođenje "produžene odgovornosti proizvođača" je dobar model za Srbiju, privredu i njene građane što posebno doprinosi: sprečavanju nelojalne konkurencije i smanjenju sive ekonomije; unapređenju poslovnog ambijenta koji će omogućiti nove investicije; privreda postaje aktivni učesnik u procesima zaštite životne sredine; otvaraju se mogućnosti za investicije u oblasti ZŽS i zapošljavanja; evrointegracijama i usklađivanju domaćeg zakonodavstva sa zakonodavstvom EU; uvođenju reda u oblasti upravljanja otpadom; inkluziji manjinskih grupa; zdravijoj životnoj sredini; obezbeđuju se sredstva za finansiranje ostalih projekata u zaštiti životne sredine; nižim cenama proizvoda – veći obim proizvodnje – veći ostali prihodi u budžetu. Ne postoji država u EU i okruženju koja nije uvela produženu odgovornost proizvođača u upravljanju posebnim tokovima otpada.

!NOVO

PROPISI

- *Zakon o upravljanju otpadom ("Sl. glasnik RS", br. 36/2009 i 88/2010)*
- *Uredba o proizvodima koji posle upotrebe postaju posebni tokovi otpada, obrascu dnevne evidencije o količini i vrsti proizvedenih i uvezenih proizvoda i godišnjeg izveštaja, načinu i rokovima dostavljanja godišnjeg izveštaja, obveznicima plaćanja naknade, kriterijumima za obračun, visinu i način obračunavanja i plaćanja naknade ("Sl. glasnik RS", br. 54/2010, 86/2011, 15/2012, 41/2013 - dr. pravilnik i 3/2014)*
- *Uredba o visini i uslovima za dodelu podsticajnih sredstava ("Sl. glasnik RS", br. 88/2009, 67/2010, 101/2010, 86/2011, 35/2012 i 41/2013 - dr. pravilnik)*
- *Pravilnik o listi električnih i elektronskih proizvoda, merama zabrane i ograničenja korišćenja električne i elektronske opreme koja sadrži opasne materije, načinu i postupku upravljanja otpadom od električnih i elektronskih proizvoda ("Sl. glasnik RS", br. 99/2010)*

12. PROBLEMI U NADLEŽNOSTI VIŠE MINISTARSTAVA

12.1 PROPISATI DA SE U POSTUPKU INSPEKCIJSKE I PORESKE KONTROLE NE MOGU TRAŽITI REŠENJA I DOKUMENTA IZ KOJIH SU PROISTEKLA NAKNADNA REŠENJA

OPIS PROBLEMA

Prilikom inspekcijske kontrole nadležni inspekcijski organi često traže na uvid stara rešenja koja su bila osnov za izdavanje novih rešenja. Ta stara rešenja zbog vremena kad su izdata se često više ne čuvaju u arhivama postupajućih organa. Originalna rešenja se često traže kao prilog prilikom dobijanja narednih rešenja tako da ih privredni subjekti najčešće više nemaju u svom posedu. U ovakvim slučajevima se nameće neopravdani teret privrednim subjektima da moraju da pribavljaju razna rešenja iz arhiva.

PREDLOG REŠENJA

Podzakonskim aktima i uputstvima ograničiti zaposlenim u inspekcijama i poreskim organima da od stranke traže rešenja i druga dokumenta na osnovu kojih su već doneti važeći upravni akti, jer je urednost i sadržina takvih rešenja i dokumenata već jednom proveravana u postupku donošenja upravnog akta.

Kada su inspekcije u pitanju, ovaj problem se efikasno može rešiti usvajanjem zakona koji će na jedinstven način urediti inspekcije, koordinaciju njihovog rada i postupak inspeksijske kontrole.

PROPISI

· Zakon o opštem upravnom postupku ("Sl. list SRJ", br. 33/97 i 31/2001 i "Službeni glasnik RS" br. 30/2010) i propisi koji uređuju rad odgovarajućih inspekcija

12. PROBLEMI U NADLEŽNOSTI VIŠE MINISTARSTAVA

12.2 ELIMINISATI OBAVEZU PRIBAVLJANJA IZVODA IZ JAVNIH REGISTARA I EVIDENCIJA ZA UPOTREBU U ADMINISTRATIVNIM POSTUPCIMA

OPIS PROBLEMA

Prilikom obraćanja različitim državnim organima (vađenje ličnih dokumenata, prijave na tender, podnošenje različitih zahteva itd.) traži se od preduzeća i građana da podnose različite dokumente koji predstavljaju izvode iz evidencija koje vode drugi državni organi.

Ove evidencije su u nekim slučajevima dostupne preko interneta (na primer evidencije koje vodi Agencija za privredne registre, RGZ, PU), a sve bi se mogle relativno lako učiniti dostupnim drugim državnim organima korišćenjem mogućnosti koje pružaju informacione i komunikacione tehnologije.

PREDLOG REŠENJA

Uvesti zakonsku zabranu državnim organima, da od stranaka traže podatke o kojima evidenciju vode drugi državni organi i organizacije već treba da se uvede obaveza da se ti podaci pribavljaju po službenoj dužnosti.

Ipak, ovo je pre svega problem u praksi, a manje u zakonu jer je članom 126. stav 3. Zakona o opštem upravnom postupku propisano da će službeno lice koje vodi postupak po službenoj dužnosti pribaviti podatke o činjenicama o kojima službenu evidenciju vodi organ nadležan za staranje upravne stvari.

Izmenama iz septembra 2012. Zakona o budžet-skom sistemu ("Sl. glasnik RS", br. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12),

članom 17. Zakona propisano je da se taksa ne može naplaćivati za izdavanje dokaza i bilo kojih podataka koje lice pribavlja od jednog državnog organa, a po nalogu drugog državnog organa.

Iako je ova izmena usmerena na rešavanje problema eliminisanja troškova pribavljanja izvoda iz javnih evidencija i registara za potrebe administrativnih procedura, ipak se njome ne rešava problem eliminacija suvišnih procedura pribavljanja uverenja zbog neadekvatne komunikacije državne uprave.

Najdrastičniji negativni primer skorije reforme sprovedene suprotno ovoj preporuci je implementacija javnobeležničkog sistema. Naime, javni beležnici, umesto da kao imaoci javnih ovlašćenja vrše provere upisa u javne knjige direktnim uvidom u elektronsku bazu RGZ-a, APR-a, matičara i sl., oni insistiraju na dostavi novih izvoda iz tih registara.

Primer pozitivne reforme su izmene Zakona o planiranju i izgradnji od 09.12.2014. kojima je propisana obaveza sprovođenja objedinjene procedure - direktne komunikacije između nosilaca javnih ovlašćenja, bez šetanja stranaka od šaltera do šaltera.

Apsurdno je da je javnobeležnički sistem, kojim se pruža javna usluga od strane privatnika, postavljen na daleko netolerantnijim i neuslužnim principima nego procedura koja se sprovodi u okviru javnog sektora?!

PROPISI

· Zakon o državnoj upravi ("Sl. glasnik RS", br. 79/2005, 101/2007, i 99/2014)

12. PROBLEMI U NADLEŽNOSTI VIŠE MINISTARSTAVA

12.3 POJEDNOSTAVITI PROCEDURE UVOZA PROIZVODA

OPIS PROBLEMA

Problem nastaje kod utvrđivanja zdravstvene ispravnosti dijetetskih proizvoda koji se uvoze.

Sanitarnom inspektoru na granici nije dovoljno što proizvodi imaju Sertifikat zdravstvene ispravnosti već se nalaže uzimanje uzoraka koji se šalju na analizu. Analiza najčešće traje i do mesec dana, a za to vreme nije dozvoljeno prodavati robu pošto proces carinjenja još nije gotov. To izaziva velike troškove i zastoje u poslovanju.

Pored ovoga, zahteva se i uverenje Agencije za lekove za koje je potrebna obimna dokumentacija. Neke od traženih dokumenata uvoznik i ne može da ima pošto mogu biti poslovna tajna ili zaštićeno pravo industrijske svojine proizvođača.

Dodatni problem je i u tome što sanitarni inspektorat na granici prima zahteve samo od 9 do 11:30h što dodatno otežava ceo postupak.

PREDLOG REŠENJA

Omogućiti bez dodatnih procedura provera uvoz proizvoda koji imaju Sertifikate o zdravstvenoj ispravnosti izdate od strane država članica EU ili značajno smanjiti broj slučajeva u kojima je analiza proizvoda za uvoz potrebna.

Pojednostaviti proceduru i uslove koji su potrebni da bi Agencija za lekove izdala odgovarajuća odobrenja za stavljanje u promet dijetetskih proizvoda.

Produžiti vreme za prijem zahteva u graničnoj sanitarnoj inspekciji.

PROPISI

- Čl. 55. Zakona o bezbednosti hrane ("Sl. glasnik RS", br. 41/2009)
- Zakon o lekovima i medicinskim sredstvima ("Sl. glasnik RS", br. 30/2010, 107/2012)
- Interni propisi o organizaciji sanitarne inspekcije.

12. PROBLEMI U NADLEŽNOSTI VIŠE MINISTARSTAVA

12.4 IZMENITI PODZAKONSKA AKTA KOJIMA SE U ADMINISTRATIVNIM PROCEDURAMA TRAŽE IZVODI IZ MATIČNIH KNJIGA I UVERENJA O DRŽAVLJANSTVU

OPIS PROBLEMA

U brojnim procedurama organi državne uprave i lokalne samouprave traže od građana da im dostave izvod iz matične knjige rođenih i uverenje o državljanstvu, iako su ti dokumenti sadržani - skenirani u novim ličnim kartama. Pravni osnov za takve zahteve su po pravilu zastarela podzakonska akta koja nisu izmenjena u skladu sa modernizacijom ličnih dokumenata.

Ova podzakonska akta su u direktnoj suprotnosti sa članom 14. Zakona o opštem upravnom postupku koji propisuje da se upravni postupci moraju voditi bez odugovlačenja i sa što manje troškova za stranku i druge učesnike u postupku.

PREDLOG REŠENJA

Nadležna ministarstva treba da izmene podzakonska akta (po pravilu pravilnike) koja propisuju dostavu izvoda iz matičnih knjiga rođenih i uverenja o državljanstvu, tako što će propisati da ta dokumenta nadležni organi državne uprave i lokalne samouprave pribavljaju putem čitača sa čipovane lične karte.

Dopuniti član 126. Zakona o opštem upravnom postupku, tako što će se dodati novi stav 4. koji glasi:

"Službeno lice koje vodi postupak će podatke i dokumente sadržane u elektronskoj ličnoj karti pribaviti od stranke u postupku putem čitača sa važeće elektronske lične karte."

Ni Vlada RS ni resorna ministarstva ne čine ništa po pitanju implementacije ove odredbe.

Najdrastičniji negativni primer skorije reforme sprovedene suprotno ovoj preporuci je implementacija javnobeležničkog sistema, koji je obavezu dostave izvoda iz matične knjige rođenih doveo do apsurdna. Umesto da javni beležnici, kao imaoci javnih ovlašćenja vrše proveru direktnim uvidom u elektronsku bazu matičara, oni insistiraju na dostavi novih izvoda iz MKR i MKV, prilikom overa koje vrše, tako da su, umesto da olakšaju dosadašnju proceduru overe ugovora, tu proceduru dodatno iskomplikovali i poskupeli.

PROPISI

- Podzakonski akti u nadležnosti različitih ministarstava;
- Zakon o opštem upravnom postupku ("Sl. list SRJ", br. 33/97, 31/01, "Sl. glasnik RS", br. 30/10)

12. PROBLEMI U NADLEŽNOSTI VIŠE MINISTARSTAVA

12.5 PROPISIVATI PRIMERENE ROKOVE ZA IMPLEMENTACIJU REŠENJA KOJA PODRAZUMEVAJU IZMENU SOFTVERA

OPIS PROBLEMA

Više od 98% domaćih firmi vodi poslovanje na računarima, korišćenjem softvera za računovodstvo. Zbog toga u većini slučajeva primena novog propisa podrazumeva izmenu softverskih rešenja, a to zahteva vreme neophodno za izradu softvera. Pored izmene koda, neophodno je testiranje, instalacija novih verzija kod korisnika, a ponekad i dodatna obuka korisnika. U zavisnosti od izmena i broja korisnika, ovaj proces može potrajati i više meseci.

Trenutno se propisi donose sa neprihvatljivo kratkim rokovima za implementaciju, tako da je nemoguće postupiti u skladu sa tim rokovima. Poseban problem je što mnogi propisi nisu dovoljno jasni, a zvanična uputstva za njihovu primenu postaju dostupna tek nakon roka za početak primene. Na ovaj način se softverske firme dovode u veoma nezgodnu situaciju, jer postaju direktno odgovorne za to što njihovi klijenti ne mogu da postupaju u skladu sa propisom. Dodatno, kratki rokovi uzrokuju greške u softveru, što dodatno povećava ionako veoma visoke troškove izmena softvera.

Primeri propisa koji su napravili ovakve probleme u praksi su:

- Pravilnik o izmenama i dopunama Pravilnika o evidenciji prometa robe i usluga (poslednje dve izmene i dopune): objavljen 25.12.2009, primenjuje se od 01.01.2010. Druga izmena objavljena 19.02.2010, primenjuje se od 20.02.2010;
- Pravilnik o načinu i postupku obezbeđivanja izvoda podataka iz elektronski vođenih poslovnih knjiga i evidencija poreskih obveznika – pravnih lica: objavljen 12.02.2010, primenjuje se od 20.02.2010;
- Pravilnik o obliku, sadržini i načinu vođenja evidencije o PDV: objavljen 21.12.2012, primenjuje se od 01.01.2013;
- Pravilnik o obliku i sadržini prijave za evidentiranje obveznika pdv, postupku evidentiranja i brisanja iz evidencije i o obliku i sadržini poreske prijave PDV: objavljen 28.12.2012, primenjuje se od 01.01.2013;
- Zakon o izmenama i dopunama zakona o porezu na dohodak građana: objavljen 29.05.2013, primenjuje se od 30.05.2013;
- Zakon o izmenama i dopunama zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje: objavljen 29.05.2013, primenjuje se od 30.05.2013.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo da Vlada izmeni Poslovnik Vlade ili da bar usvoji zaključak, kojim će obavezati resorna ministarstva da prilikom izrade propisa, po pravilu, propisuju minimalni rok od 30 dana za početak primene svih rešenja iz propisa čija implementacija podrazumeva izmenu odgovarajućih softvera, a ako smatraju da je moguća primena u kraćem roku, da takav stav moraju detaljno obrazložiti i učiniti ga dostupnim javnosti na svojoj internet stranici, pre nego što takav propis usvoje ili predlože za usvajanje.

PROPISI

· Poslovnik Vlade ("Sl. glasnik RS", br. 61/06, 69/08, 88/09, 33/10, 69/10, 20/11, 37/11, 30/13)

12. PROBLEMI U NADLEŽNOSTI VIŠE MINISTARSTAVA

12.6 PREISPITATI POLITIKU VISOKIH TAKSI KOJE NAPLAĆUJU MINISTARSTVA ZA IZDAVANJE MIŠLJENJA I OBEZBEDITI NJIHOVO IZDAVANJE U PRIMERENOM ROKU

OPIS PROBLEMA

Propisi koji se primenjuju u Republici Srbiji su u određenom broju slučajeva nejasni i sadrže pravne praznine zbog kojih je otežana njihova primena, pa su subjekti na koje se ti propisi primenjuju, kako bi postupali u skladu sa zakonom, često u situaciji da od resornog ministarstva zatraže mišljenje u vezi sa značenjem pojedinih odredbi.

Ministarstva takva mišljenja izdaju u rokovima dužim od 30 dana (rok je propisan članom 80. stav 1. Zakona o državnoj upravi), a ista su u velikom broju slučajeva nejasna, pa strankama ne rešavaju problem zbog koga su se ministarstvu obratili.

Međutim, takse koje ministarstva naplaćuju za izdavanje takvih mišljenja su visoke, pa se strankama na taj način posredno uskraćuje pravo da budu informisana u vezi sa propisima koji se na njih primenjuju.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo Vladi RS i resornim ministarstvima da preispitaju politiku taksi koje naplaćuju u proceduri po zahtevu za izdavanje mišljenja u vezi sa primenom propisa i da te takse ili ukinu ili ih značajno smanje, tako da postanu pristupačne strankama koje im se obraćaju upravo iz razloga nejasnosti i nepotpunosti propisa koje su sami izradili.

Takođe, apelujemo na ministarstva da mišljenja po zahtevima stranaka izdaju u primerenom roku, u skladu sa članom 80. stav 1. Zakona o državnoj upravi, kako bi se tim strankama omogućilo postupanje u skladu sa zakonom.

U cilju efikasnijeg informisanja stranaka, predlažemo i formiranje javnog registra mišljenja koja izdaju resorna ministarstva.

PROPISI

· Zakon o državnoj upravi ("Sl. glasnik RS", br. 79/05, 10/07, 95/10 i 99/2014)

· Zakon o republičkim administrativnim taksama ("Sl. glasnik RS", br. 43/03, 51/03, 61/09, 54/09, 50/11, 70/11, 55/12, 93/12, 47/13)

12. PROBLEMI U NADLEŽNOSTI VIŠE MINISTARSTAVA

12.7 POJEDNOSTAVITI OBRAČUN ZARADA

OPIS PROBLEMA

Više od 98% domaćih firmi vodi poslovanje na računarima, korišćenjem softvera za računovodstvo. Zbog toga u većini slučajeva primena novog propisa podrazumeva izmenu softverskih rešenja, a to zahteva vreme neophodno za izradu softvera. Pored izmene koda, neophodno je testiranje, instalacija novih verzija kod korisnika, a ponekad i dodatna obuka korisnika. U zavisnosti od izmena i broja korisnika, ovaj proces može potrajati i više meseci.

Ogroman problem u praksi stvara važeći sistem obračuna zarada, jer se radi o previše složenom algoritmu, sa mnoštvom izuzetaka. Osnovni bruto obračun je vremenom korigovan raznim dodacima, pri čemu veliki broj firmi i danas koristi nepostojeći neto obračun kao osnovni, a bruto obračun samo za iskazivanje završnih rezultata.

Za budžetske ustanove su propisane neto zarade, čime se potpuno ignoriše zakonski bruto obračun.

Sistem bruto obračuna stvara niz tehničkih problema prilikom obračuna. Dodatnu komplikaciju u obračun unosi i postojanje neoporezivog iznosa zarade, minimalne i maksimalne zarade za plaćanje doprinosa, razna poreska oslobođenja za određene grupe radnika, zakonska obaveza računanja proseka za naknade itd.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo da se u doglednom roku izmene relevantni propisi, tako da se za obračun zarada i obaveza koje se po tom osnovu isplaćuju koristi neto zarada, koja se isplaćuje zaposlenom.

PROPISI

- Zakon o radu ("Sl. glasnik RS", br. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013 i 75/2014)
- Zakon o porezu na dohodak građana ("Službeni glasnik RS", br. 24/01, 80/02 - dr. zakon, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06 - ispravka, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11 - US, 93/12, 114/12 - US, 47/13, 48/13 - ispravka, 108/13, 57/14, 68/14 - dr. zakon, 112/15)
- Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Sl. glasnik RS", br. 84/2004, 61/2005, 62/2006, 5/2009, 52/2011, 101/2011, 7/2012 - usklađeni din. izn., 8/2013 - usklađeni din. izn., 47/2013, 108/2013, 6/2014 - usklađeni din. izn., 57/2014, 68/2014 - dr. zakon, 5/2015 - usklađeni din. izn. i 112/2015)

12. PROBLEMI U NADLEŽNOSTI VIŠE MINISTARSTAVA

12.8 UVOĐENJE OBRAZOVNOG PROGRAMA "UČENIČKA KOMPANIJA" U SISTEM FORMALNOG OBRAZOVANJA

OPIS PROBLEMA

"Učenička kompanija" je obrazovni program za uključivanje učenika srednjih škola u razvoj stvarnih kompanija, sa stvarnim proizvodima/uslugama i novcem.

Sistem formalnog obrazovanja u Srbiji još uvek nije uvrstio "Učeničku kompaniju" u zvaničan školski plan i program, pa se ovaj program odvija kao vannastavna aktivnost, a poslovanje samih kompanija je otežano nepostojanjem pravne regulative.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo da se "Učenička kompanija" uvede u pravni sistem propisivanjem njihovog pravnog subjektiviteta, oblasti delovanja i poreskog statusa, u skladu sa najboljom uporednom praksom.

Moguće je usvojiti i metodologiju osnivanja i rada učeničkih zadruga, bez većih zakonodavnih intervencija.

PROPISI

- Zakon o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja "Sl. glasnik RS", br. 72/2009, 52/2011 i 55/2013 i podzakonska akta
- Zakon o srednjem obrazovanju i vaspitanju "Sl. glasnik RS", br. 55/2013 i podzakonska akta

13. SKUPŠTINA RS I SEKRETARIJAT ZA ZAKONODAVSTVO

13.1 DOZVOLITI OBELEŽAVANJE PARAGRAFA, KAKO BI SE OLAKŠALO ČITANJE PROPISA

OPIS PROBLEMA

Pozivanje na odredbe u propisima izuzetno otežava to što stavovi nisu obeleženi brojevima. U brojanju stavova često pogreši i zakonodavac, što uzrokuje pogrešnim upućujućim odredbama.

Uzrok tome su:

1) član 26. Jedinstvenih metodoloških pravila za izradu propisa, koji uređuje kako treba da izgledaju stavovi sadržani u članu zakona, a koji ne predviđa izričito da se stavovi obeležavaju brojevima, za razliku od čl. 27. i 28. istih pravila, kojima je izričito predviđeno da se tačke i podtačke u okviru stavova označavaju brojevima, tačnije da se tačke obeležavaju arapskim brojevima sa drugim delom zgrade (npr.: 1)), a podtačke arapskim brojevima unutar zgrade (npr.: (1)).

2) član 29. Metodologija za izradu podzakonskih akata, koji uređuje izgled stava, ne predviđa da se isti obeležavaju brojevima, dok je u čl. 30. i 31 to izričito predviđeno za tačke i podtačke u okviru stavova.

Za razliku od nas, u anglosaksonskom pravnom sistemu nemate potrebu da prebrojavate stavove, jer su numerisani. Takvo rešenje naravno primenjuju i praktični Nemci i Švajcarci, koji su istorijski uticali na naš pravni sistem bar u podjednako meri kao i Francuzi, koji baš kao i mi ne vrše numeraciju stavova.

Od bivših republika SFRJ stavovi u propisima se na identičan način, numerički unutar zgrade, označavaju u Sloveniji, Hrvatskoj, Makedoniji, BiH, a u novije vreme i u Crnoj Gori, dok su dosledne u tome da takav "komfor" ne dozvole svojim građanima ostale isključivo stručne službe Vlade i Skupštine u Srbiji i Republici Srpskoj.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo izmenu:

1) člana 26. Jedinstvenih metodoloških pravila za izradu propisa ("Službeni glasnik RS", broj 21/10), i 2) člana 29. Metodologija za izradu podzakonskih akata akata ("Službeni glasnik RS", broj 75/10 i 81/10), tako što će se propisati da se stavovi unutar članova propisa mogu obeležavati arapskim brojevima unutar zgrade (npr.: (1)).

Smatramo da će sprovođenje predložene preporuke, ma koliko ista na prvi pogled izgleda trivijalno, doprineti pravnoj sigurnosti i efikasnijoj primeni prava.

PROPISI

- Član 26. Jedinstvenih metodoloških pravila za izradu propisa ("Službeni glasnik RS", broj 21/10)
- Član 29. Metodologije za izradu podzakonskih akata ("Službeni glasnik RS", broj 75/10 i 81/10)

14. NARODNA BANKA SRBIJE

14.1 USVOJITI ZAKON O ELEKTRONSKOM NOVCU

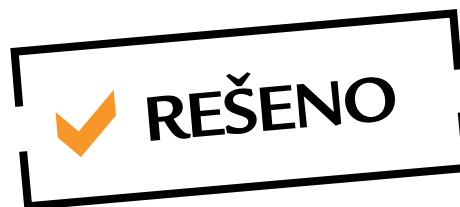
OPIS PROBLEMA

Prema Zakonu o platnom prometu transakciju inicira nadlogodavac izdavanjem naloga poslovnoj banci, dok prema Zakonu o bankama niko osim banaka se ne može baviti primanjem depozita. Navedene odredbe zakona eliminišu mogućnost posredovanja u platnom prometu nebankarskih institucija.

Postojeći zakonski okvir je uzrok komplikovanom i neefikasnom sistemu elektronske trgovine. Ovaj problem je najevidentniji u plaćanjima malih vrednosti, gde se za svaku transakciju izdaje nalog za plaćanje i plaća se odgovarajuća provizija poslovnoj banci.

PREDLOG REŠENJA

Predložimo izradu i usvajanje Zakona o elektronskom novcu, kojim bi se stvorio regulatorni okvir i pravila za ulazak na tržište platnih usluga, kao i donošenje pravilnika kojim bi se uredio postupak sticanja licence za pružanje usluga platnog prometa i sticanja statusa institucije elektronskog novca. Navedenim propisima bi se smanjili transakcioni troškovi korisnika, pre svega u slučaju frekventnih plaćanja. Bankarski sektor bi bio rasterećen, usled smanjenja obima plaćanja malih vrednosti, čime bi se smanjili i njihovi operativni troškovi.

Preporuka za uklanjanje administrativnih prepreka koja se odnosi na usvajanje Zakona o elektronskom novcu otklonjena je donošenjem Zakona o platnim uslugama ("Službeni glasnik RS", br. 139/2014, od 18. decembra 2014. godine, a primena zakona je od 1. oktobra 2015. godine). Ovim zakonom stvoren je jedinstven i sveobuhvatan set pravila za pružanje platnih usluga i izdavanje elektronskog novca i njime se na celovit način uređuju vrste platnih usluga, pružaoci platnih usluga, prava i obaveze u vezi sa pružanjem platnih usluga, izdavanje elektronskog novca, platni sistemi i nadzor nad primenom odredaba ovog zakona.

Takođe se navedenim zakonom stvaraju uslovi za veću konkurenciju u oblasti pružanja platnih usluga i izdavanja elektronskog novca, uvođenjem novih pružalaca platnih usluga – platnih institucija i institucija elektronskog novca. Donošenjem navedenog zakona dat je jak podsticaj razvoju elektronske trgovine kroz mogućnost obavljanja plaćanja elektronskim novcem putem Interneta.

PROPISI

- Član 4. Zakona o platnom prometu ("Sl. Glasnik RS" br. 43/04, 62/06, 111/09, 31/11)
- Član 5. st.1. Zakon o bankama("Sl. Glasnik RS" br. 107/05 i 91/10)

14. NARODNA BANKA SRBIJE

14.2 UKINUTI OBAVEZU IZVEŠTAVANJA O POSLOVANJU SA INOSTRANSTVOM

OPIS PROBLEMA

Članom 37. Zakona o deviznom poslovanju propisano je da Narodna banka Srbije propisuje rezidentima obavezu izveštavanja o plaćanju, naplaćivanju i prenosu po poslovima platnog prometa iz čl. 32. i 34. Zakona.

Odlukom o obavezi izveštavanja u poslovanju sa inostranstvom propisano je da su Rezidenti (obveznici izveštavanja) dužni da Narodnoj banci Srbije dostavljaju izveštaje u poslovanju sa inostranstvom, između ostalog i po osnovu:

- direktnih investicija nerezidenata u zemlji;
- direktnih investicija rezidenata u inostranstvu.

Uputstvom NBS za sprovođenje napred navedene odluke u tački 4. propisano je: da su obveznici izveštavanja dužni da popunjene obrasce dostave najkasnije deset dana posle isteka izveštajnog perioda.

Ovi propisi nameću obavezu pravnim subjektima da izveštavaju Narodnu banku, na kraju svakog tromesečja, o stanju pozicija čak i kada nije bilo promena (da vrši tzv. kursiranje) što predstavlja nepotrebno opterećenje za privredu u administrativnom smislu.

U praksi ova regulativa stvara velike, a nepotrebne troškove, naročito kada je u pitanju obaveza privrednih subjekata sa inostranim ulogom da tromesečno izveštavaju NBS o stanju kapitala iako na kapitalu ne postoje promene. Pravilo je da obveznici ne znaju da postoji ova obaveza i da saznaju da su prekršili ove propise tek kada Devizni inspektorat protiv njih pokrene prekršajne postupke.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Zakon o deviznom poslovanju ("Sl. glasnik RS", br. 62/06, 31/11, 119/12) tako što će se brisati član 37., čime će se ukinuti prevaziđena zakonska obaveza rezidenata da izveštavaju NBS o poslovanju sa inostranstvom.

Staviti van snage:

- Odluku o obavezi izveštavanja u poslovanju sa inostranstvom ("Sl. glasnik RS", br. 87/2009)

- Uputstvo za sprovođenje Odluke o obavezi izveštavanja u poslovanju sa inostranstvom ("Sl. glasnik RS", br. 87/2009)

Do usvajanja gore predložene izmene Zakona o deviznom poslovanju izmeniti Odluku o obavezi izveštavanja u poslovanju sa inostranstvom tako da se obaveštavanje ne odnosi na uloge u privredna društva u Srbiji, s obzirom na to da su ti ulози već evidentirani u Registru privrednih subjekata koji vodi Agencija za privredne registre i kao takvi su javno dostupni putem interneta.

PROPISI

- Zakon o deviznom poslovanju ("Sl. glasnik RS", br. 62/06, 31/11, 119/12)
- Odluka o obavezi izveštavanja u poslovanju sa inostranstvom ("Sl. glasnik RS", br. 87/2009)
- Uputstvo za sprovođenje Odluke o obavezi izveštavanja u poslovanju sa inostranstvom ("Sl. glasnik RS", br. 87/2009)

14. NARODNA BANKA SRBIJE

14.3 UKINUTI OBAVEZNOST UPOTREBE PEČATA NA KARTONU DEPONOVANIH POTPISA PRILIKOM OTVARANJA RAČUNA ZA PRAVNA LICA

OPIS PROBLEMA

Predstavnici banaka su uočili problem u obaveznosti upotrebe pečata, na kartonu deponovanih potpisa lica ovlašćenih za raspolaganje sredstvima sa računa prilikom otvaranja računa za pravna lica, koja nemaju i ne koriste pečat.

Naime, Narodna banka Srbije prethodno važećom Odlukom, kao i trenutno važećom Odlukom o bližim uslovima i načinu otvaranja, vođenja i gašenja tekućih računa ("Službeni glasnik RS", broj 55/2015), važi od 01.10.2015.godine, propisala da pored dokumenata koji su neophodni za otvaranje računa, za otvaranje računa je potrebno da je karton deponovanih potpisa lica ovlašćenih za raspolaganje sredstvima sa računa bude overen pečatom.

Sa druge strane, Zakonom o privrednim društvima ("Sl. glasnik RS", br. 36/2011, 99/2011, 83/2014 - dr. zakon i 5/2015) je propisano da Društvo nije dužno da upotrebljava pečat u poslovnim pismima i drugim dokumentima društva, ako zakonom nije drugačije propisano (član 25 stav 3). Reč je o običaju koji se već dugo vremena vrlo snažno ustalio u poslovnim odnosima, tako da se nije ni otvaralo pitanje da li treba ili ne treba koristiti pečat. I pored toga što se u sudskoj praksi mogu naći odluke kojima su sudovi jasno izrazili stav da upotreba pečata nije obavezna, te nedostatak pečata ne dovodi u pitanje punovažnost pravnog posla, pečati su se redovno upotrebljavali sa opštim ubeđenjem da je to obavezno.

PREDLOG REŠENJA

Imajući u vidu odredbu Zakona o privrednim društvima da upotreba pečata nije obavezna, to smatramo da je i Odluka kao poseban propis koji propisuje upotrebu pečata na kartonu deponovanih potpisa lica ovlašćenih za raspolaganje sredstvima sa računa (KDP), potrebno usaglasiti sa Zakonom o privrednim društvima i navesti da pečat na ovom dokumentu nije obavezan, osim ukoliko je privredno društvo svojom unutrašnjom odlukom izričito predvidelo korišćenje pečata u svom poslovanju.

PROPISI

· Odluka o bližim uslovima i načinu otvaranja, vođenja i gašenja tekućih računa ("Službeni glasnik RS", broj 55/2015)

14. NARODNA BANKA SRBIJE

14.4 OBAVEŠTAVANJE NARODNE BANKE SRBIJE O NAMERAVANOM USTUPANJU POTRAŽIVANJA

OPIS PROBLEMA

Saglasno Odluci NBS o upravljanju rizicima banke, banke su dužne dva puta da obaveštavaju NBS o nameravanom ustupanju potraživanja – jednom o nameri i drugi put nakon zaključenja ugovora, uz poštovanje navedenih rokova.

Naime, u članu 42a, stav 5, tačka 6, Odluke NBS o upravljanju rizicima banke navedeno da je Banka dužna da obavesti NBS o nameravanom ustupanju najkasnije 30 dana pre zaključenja ugovora o tom ustupanju i da joj uz to obaveštenje dostavi sledeću dokumentaciju:

- 1) odluku nadležnog organa upravljanja banke o ustupanju iz tih stavova;
 - 2) osnovne podatke o licu kome banka namerava da ustupi potraživanje (poslovno ime, sedište i matični broj lica, kao i podatke o vlasničkoj strukturi ovog lica i o članovima organa upravljanja tog lica), s naznakom da li je reč o licu povezanom s bankom;
 - 3) nacrt ugovora o ustupanju iz tih stavova, s datumom planiranog zaključenja, odnosno izvršenja tog ugovora;
 - 4) rezultate procene iz stava 4. ove tačke;
 - 5) podatke o bruto knjigovodstvenoj vrednosti potraživanja koje se ustupa i o iznosu ispravke vrednosti tog potraživanja;
 - 6) podatke o tome da li se ustupanje iz tih stavova vrši uz naknadu, podatke o vrednosti ove naknade u apsolutnom iznosu, odnosno procentualno od vrednosti potraživanja koje se ustupa umanjene za ispravku vrednosti, kao i podatke o tome da li banka posredno ili neposredno obezbeđuje sredstva koja se koriste za plaćanje te naknade.
- Propisano je i da ako Banka datum planiranog zaključenja, odnosno izvršenja ugovora izmeni nakon dostavljanja obaveštenja NBS, dužna je da o ovoj promeni obavesti NBS. Banka je dužna da o izvršenom ustupanju obavesti NBS u roku od pet dana od dana ustupanja.

PREDLOG REŠENJA

Predlog za jednostavniju proceduru prilikom podnošenja obaveštavanja NBS o nameravanom ustupanju potraživanja prema Odluci NBS o upravljanju rizicima, odnosno da se dokumentacija pod članom 42a, stav 5, tačka 6 skрати u smislu da prilikom obaveštavanja nije potrebno dostaviti nacrt Ugovora sa planiranim datumom zaključenja (jer moguće da u tom momentu ne postoji takav podatak) kao i produženje roka za dostavljanje naknadnog obaveštenja o ustupanju, kao i način da se omogući bankama da elektronskim putem dostave predviđenu traženu dokumentaciju i potpisan Ugovor.

PROPISI

· Odluka o upravljanju rizicima banke ("Sl. glasnik RS", br. 45/2011, 94/2011, 119/2012, 123/2012, 43/2013, 92/2013, 23/2013 - dr. odluka, 33/2015 i 61/2015).

14. NARODNA BANKA SRBIJE I MINISTARSTVO FINANSIJA

14.5 DOSTAVLJANJE PODATAKA O IMOVINSKIM PRAVIMA LICA KOJA STUPAJU NA DUŽNOST ČLANA UPRAVNOG I IZVRŠNOG ODBORA

OPIS PROBLEMA

Članom 78. Zakona o bankama (u daljem tekstu Zakon) propisano je da su članovi Upravnog i Izvršnog odbora banke dužni da, u roku od mesec dana od dana stupanja na dužnost, Upravnom odboru banke dostave pismenu izjavu koja sadrži, između ostalog, i podatke od imovinskim pravima tih lica i članova njihovih porodica čija tržišna vrednost prelazi 10.000 evra u dinarskoj protivvrednosti prema zvaničnom srednjem kursu na dan procene vrednosti ovih prava. Propisano je i da su članovi Upravnog i Izvršnog odbora dužni da o svakoj promeni ovih podataka obaveste Upravni odbor u roku od mesec dana od dana kada su saznali za promenu. Kada se uzme u obzir krug lica koja se po Zakonu smatraju članovima porodice fizičkog lica (član 2 stav 25 Zakona) u koja lica, između ostalih, spadaju i krvni srodnici u pobočnoj liniji zaključno sa trećim stepenom, kao i činjenica da su članovi upravnih i izvršnih odbora banaka u Republici Srbiji u znatnom broju strana fizička lica, jasno je da u praksi blagovremeno pribavljanje potpune izjave o sukobu interesa predstavlja veliki problem. Ovome treba dodati i činjenicu da je članom 141 Zakona propisano da će se novčanom kaznom od 10.000 do 50.000 dinara kazniti za prekršaj fizičko lice koje kao član Upravnog i Izvršnog odbora banke u rokovima propisanim ovim članom ne dostave pismenu izjavu sa podacima iz tog člana, odnosno obaveštenje o promeni tih podataka.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti član 78. Zakona o bankama i propisati da su članovi upravnog i izvršnog odbora dužni da upravnom odboru dostave pismenu izjavu o svojim i imovinskim pravima članova svoje porodice čija tržišna vrednost prelazi 50.000 evra u dinarskoj protivvrednosti prema zvaničnom srednjem kursu na dan procene vrednosti ovih prava a rok za dostavljanje ove izjave kao i izjave o svakoj promeni podataka sa mesec dana povećati na dva meseca od stupanja na dužnost odnosno saznanja za promenu.

PROPISI

· Zakon o bankama ("Službeni glasnik RS" br. 107/2005, 91/2010 i 14/2015)

15. ORGANI LOKALNE SAMOUPRAVE

15.1 POJEDNOSTAVITI PROCEDURU IZDAVANJA DOZVOLE ZA LETNJE BAŠTE U KAFIĆIMA I RESTORANIMA

OPIS PROBLEMA

Svake godine se za postavljanje letnjih bašti u kafićima i restoranima traže ista dokumenta (poput skica i potvrde). Dosta vremena se gubi od podnošenja zahteva do dobijanja dozvole čak i u situaciji kad se dozvola za istu baštu izdaje i nekoliko godina unazad.

PREDLOG REŠENJA

Pojednostaviti i ubrzati proceduru za izdavanje dozvola za letnje bašte u situaciji kad je u prethodnom periodu izdavana dozvola za istu baštu.

PROPISI

- *Odgovarajući propisi lokalnih samouprava kojima je uređeno postavljanje letnjih bašti*

15. ORGANI LOKALNE SAMOUPRAVE

15.2 IZUZIMANJE OSVETLJENOG NAZIVA PREDUZEĆA I LOGOA BRENDA KOJI JE POSTAVLJEN U OKVIR PORTALA POSLOVNOG SEDIŠTA OD PRIJAVE OBAVEZE OGLAŠAVANJA

OPIS PROBLEMA

Od 2007. po osnovu Odluke o oglašavanju na teritoriji grada Beograda oglašavanjem se smatra osvetljeni naziv preduzeća i logo brenda koji je postavljen u okvir samog portala poslovnog sedišta koji nije veći od dimenzija 25 x 50 cm.

Primer:

Po navedenoj Uredbi svaki logo ili brend koji svetli i veći je po svojim dimenzijama od 25 x 50 cm, makar se nalazilo i u sklopu portala se smatra oglašavanjem.

Da li je natpis novinske kuće Politika, Tanjuga, Glavne pošte PTT, banke i sl, pokazatelj glavnog sedišta ili oglašavanje? Normalno je da se na portalu Mercedesovog servisa i salona prodaje nalazi i osvetljeni znak kojim se ukazuje na zastupljeni brend (ako se isti znak nalazi na drugim mestima u gradu, kao i na sredstvima za oglašavanje, onda je logično da se takva postavka smatra oglašavanjem).

Po navedenoj Uredbi ceo grad se smatra oglasnim mestom osim ako se natpis vaše firme ne uklapa u prethodno navedene dimenzije.

Posledice su specifične. Komunalna inspekcija obilazi sva mesta i naplaćuje kazne (koje nisu tako velike) i privrednici imaju osećaj krivice i utisak da su kažnjeni što obavljaju delatnost.

PREDLOG REŠENJA

Promeniti navedenu Uredbu o oglašavanju na teritoriji Grada Beograda tako da:

– sve što se nalazi u sklopu portala objekta (ime firme ili brenda koji se tu prodaje) u kome se obavlja delatnost, treba da bude izuzeto od navedene uredbe. Dozvole koje su potrebne za isticanje sredstva za oglašavanje (u ovom slučaju Javni časovnik) imaju trajni status dok su ispunjeni uslovi plaćanja dažbina i dok su u tehničkoj i estetskoj funkciji, kako bi se izbegla obaveza da se svake godine mora produžavati dozvola za isticanje istog.

Poslujemo sa brendom Rolex i u sklopu zgrade u kojoj obavljamo delatnost imamo postavljen časovnik koji je brendiran. To možemo smatrati oglašavanjem. Procedura za postavljanje časovnika je komplikovana i ista kao da zidate kuću. I to je logično. Šta je ne logično: svake godine se mora procedura obnavljati i naravno plaćati. Ako plaćate po automatizmu a niste produžili tj obnovili, morate ponovo proći put koji ste već prošli do dobijanje saglasnosti i dozvola. Ako već imate saglasnosti koje ste jednom izvadili zašto ih ponovo obnavljati? Jer nije u pitanju Mega Bord ili površina posebno postavljena za oglašavanje.

Petite Geneve Petrović doo

PROPISI

· Odluka o oglašavanju na teritoriji grada Beograda "Službeni list grada Beograda", br. 29/2007, 34/2009, 16/2010, 44/2014

15. ORGANI LOKALNE SAMOUPRAVE

15.3 IZMENA ODLUKE O "BRENDIRANJU" SUNCOBRA NA U UGOSTITELJSKIM OBJEKTIMA U GRADU BEOGRADU

OPIS PROBLEMA

Članom 27. stav 4. Odluke o postavljanju bašte ugostiteljskog objekta na teritoriji grada Beograda propisano je da je senilo (suncobran) jednobožno i po pravilu bele, crne ili bež boje ili u tonovima između njih.

Ovakvim rešenjem je, osim limitiranja u pogledu izbora boja, ukinuta mogućnost brendiranja senila (suncobrana) u ugostiteljskim objektima u Beogradu. Usled toga, kompanije koje se bave izradom reklamnih suncobrana – proizvođači pića, gube interes da snabdevaju ugostiteljske objekte suncobranima. Kao posledica ovakvog regulisanja postoji mogućnost da ugostiteljski objekti u Beogradu u potpunosti ostanu bez suncobrana u letnjim mesecima.

Najavljeno je da bi pitanje "brendiranja" suncobrana u ugostiteljskim objektima u Beogradu trebalo da bude regulisano izmenama Odluke o oglašavanju na teritoriji grada Beograda. Međutim, izmene ove Odluke još uvek nisu izvršene.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo izmenu člana 21. Odluke o postavljanju bašte ugostiteljskog objekta na teritoriji grada Beograda.

Predlog podrazumeva da Odlukom bude dozvoljeno "brendiranje" suncobrana, uz poštovanje ograničenja u pogledu položaja i maksimalnih dimenzija logotipa proizvođača.

PROPISI

· Odluka o postavljanju bašte ugostiteljskog objekta na teritoriji grada Beograda ("Sl. list grada Beograda", br. 11/14, 25/14, 34/14, 2/15 i 29/15)

ANEKS 1: PREPORUKE SIVE KNJIGE 2008-2015.

PREGLED PREPORUKA SIVE KNJIGE 2008-2015.

Siva knjiga / izdanje	Ukupan broj preporuka	Rešeni problemi	Delimično rešeni problemi	Nove preporuke
1	55	0	0	55
2	75	2	0	20
3	75	5	2	-
4	80	15	9	12
5	76	6	8	22
6	100	7	10	29
7	100	10	2	15
UKUPNO	-	45	31	153

PREGLED REŠENIH I DELIMIČNO REŠENIH PREPORUKA SIVE KNJIGE 2008-2015.

Br.	Preporuka	Status	Izdanje	Godina rešavanja
1	Registracija poslovnih udruženja zdravstvenih ustanova i privatne prakse	Rešeno	Siva knjiga 2	2010.
2	Zahtev da izvodi iz evidencija o ličnim stanjima ne budu stariji od šest meseci	Rešeno	Siva knjiga 2	2010.
3	Evidentiranje zaključenih spoljnotrgovinskih sporazuma	Delimično rešeno	Siva knjiga 3	2011.
4	Kontingenti za uvoz	Rešeno	Siva knjiga 3	2011.
5	Nepriznanje troškova po osnovu rezerviranja naknada i drugih beneficija zaposlenim u poreskom bilansu za utvrđivanje poreza na dobit	Rešeno	Siva knjiga 3	2011.
6	Vođenje evidencije prometa u trgovini	Rešeno	Siva knjiga 3	2011.
7	Zaštita potrošača	Rešeno	Siva knjiga 3	2011.
8	Svakodnevno popunjavanje putnih naloga za sva vozila i njihova evidencija i čuvanje	Delimično rešeno	Siva knjiga 3	2011.
9	Obaveza prijavljivanja ulaska stranaca u zemlju	Rešeno	Siva knjiga 3	2011.
10	Carinska procedura za besplatne kataloge	Rešeno	Siva knjiga 4	2012.
11	Dostavljanje godišnjeg finansijskog izveštaja	Rešeno	Siva knjiga 4	2012.
12	Evidencija poreza i doprinosa na zarade	Delimično rešeno	Siva knjiga 4	2012.
13	Kontingenti za uvoz	Rešeno	Siva knjiga 4	2012.
14	Korišćenje carinskog terminala	Rešeno	Siva knjiga 4	2012.
15	Nemogućnost dobijanja potvrda o izvršenoj poreskoj obavezi elektronskim putem	Delimično rešeno	Siva knjiga 4	2012.
16	Obavezna uplata pazara	Rešeno	Siva knjiga 4	2012.
17	Overa obrazaca o isplaćenim zaradama	Delimično rešeno	Siva knjiga 4	2012.
18	Promena podataka u rešenju o registrovanju privrednog subjekta	Delimično rešeno	Siva knjiga 4	2012.
19	Registracija privrednih društava – dobijanje PIB-a	Rešeno	Siva knjiga 4	2012.

ANEKS 1: PREPORUKE SIVE KNJIGE 2008-2015.

20	Blagajnički maksimum	Rešeno	Siva knjiga 4	2012.
21	Registracija medicinskih sredstava	Rešeno	Siva knjiga 4	2012.
22	Dugotrajna procedura dobijanja građevinske dozvole	Delimično rešeno	Siva knjiga 4	2012.
23	Problem vlasništva nad zemljištem u Republici Srbiji	Rešeno	Siva knjiga 4	2012.
24	Prenos delatnosti preduzenika na drugo fizičko lice	Rešeno	Siva knjiga 4	2012.
25	Obavezno obeležavanje putničkih vozila	Rešeno	Siva knjiga 4	2012.
26	Zahtev da izvodi iz evidencije o ličnim stanjima ne budu stariji od šest meseci	Rešeno	Siva knjiga 4	2012.
27	Obaveza prijavljivanja stranaca po dolasku u zemlju	Delimično rešeno	Siva knjiga 4	2012.
28	Registracija vozila	Delimično rešeno	Siva knjiga 4	2012.
29	Overa potpisa i ugovora	Rešeno	Siva knjiga 4	2012.
30	Poslovanje preduzetnika za vreme bolovanja osnivača	Delimično rešeno	Siva knjiga 4	2012.
31	Postupanje nadležnih organa prilikom gašenja privrednog subjekta	Rešeno	Siva knjiga 4	2012.
32	Procedura prijave zaposlenih na obavezno osiguranje	Rešeno	Siva knjiga 4	2012.
33	Izveštavanje o poslovanju sa inostranstvom	Delimično rešeno	Siva knjiga 4	2012.
34	Propisati da se obračun PDV-a vrši na dan kada je izvršen promet robe i usluga	Delimično rešeno	Siva knjiga 5	2013.
35	Ukinuti obavezu obaveštavanja o promeni podataka o pdv obvezniku	Rešeno	Siva knjiga 5	2013.
36	Pojednostaviti otvaranje računa u poslovnoj banci	Rešeno	Siva knjiga 5	2013.
37	Ukinuti obavezu plaćanja lokalne komunalne takse za isticanje firme na poslovnom prostoru	Rešeno	Siva knjiga 5	2013.
38	Pojednostaviti proceduru određivanja lokalnih komunalnih taksi i naknade za korišćenje građevinskog zemljišta	Delimično rešeno	Siva knjiga 5	2013.
39	Ukinuti obavezu evidentiranja zaključenih spoljnotrgovinskih poslova	Rešeno	Siva knjiga 5	2013.
40	Pojednostaviti proceduru za ostvarivanje nadoknade zarade za vreme bolovanja	Delimično rešeno	Siva knjiga 5	2013.
41	Potvrda o izvršenoj kontroli serije leka	Rešeno	Siva knjiga 5	2013.
42	Pojednostaviti ostvarivanje prava na porodijsku nadoknadu	Delimično rešeno	Siva knjiga 5	2013.
43	Pojednostaviti proceduru prijave zaposlenih na obavezno osiguranje	Delimično rešeno	Siva knjiga 5	2013.
44	Ubrzati proceduru pribavljanja građevinske dozvole	Delimično rešeno	Siva knjiga 5	2013.
45	Razjasniti način obračuna ekološke takse	Rešeno	Siva knjiga 5	2013.
46	Eliminisati obavezu pribavljanja izvoda iz javnih registara i evidencija za upotrebu u administrativnim postupcima	Delimično rešeno	Siva knjiga 5	2013.
47	Ukinuti obavezu izveštavanja o poslovanju sa inostranstvom	Delimično rešeno	Siva knjiga 5	2013.
48	Ukinuti obavezu dostavljanja godišnjeg finansijskog izveštaja na više mesta	Rešeno	Siva knjiga 6	2014.

ANEKS 1: PREPORUKE SIVE KNJIGE 2008-2015.

49	Produžiti rokove za podnošenje poreskih prijava	Rešeno	Siva knjiga 6	2014.
50	Omogućiti dobijanje potvrda o izvršenoj poreskoj obavezi elektronskim putem	Delimično rešeno	Siva knjiga 6	2014.
51	Ujednačiti praksu dostavljanja obrasca PDV prijave	Rešeno	Siva knjiga 6	2014.
52	Ukinuti obavezu evidentiranja prometa pića preko fiskalne kase na festivalima	Rešeno	Siva knjiga 6	2014.
53	Omogućiti 100% korišćenje poreskog kredita po osnovu ulaganja u osnovna sredstva i proširiti listu ulaganja na koja se odnosi ova olakšica	Delimično rešeno	Siva knjiga 6	2014.
54	Obezbediti softversko evidentiranje uplata poreza i doprinosa na zarade, koje isključuje predaju obrazaca na šalterima Poreske uprave	Delimično rešeno	Siva knjiga 6	2014.
55	Dodatno unaprediti uslove za otpočinjanje poslovanja	Delimično rešeno	Siva knjiga 6	2014.
56	Sprečiti frekventna povećanja visine lokalne komunalne takse za isticanje firme	Delimično rešeno	Siva knjiga 6	2014.
57	Omogućiti korišćenje "Pejpal" načina plaćanja	Delimično rešeno	Siva knjiga 6	2014.
58	Pojednostaviti proceduru za ostvarivanje nadoknade zarade za vreme bolovanja	Delimično rešeno	Siva knjiga 6	2014.
59	Izjednačiti privatne i državne pružaoce zdravstvenih usluga	Delimično rešeno	Siva knjiga 6	2014.
60	Pojednostaviti proceduru prijave zaposlenih na obavezno osiguranje	Rešeno	Siva knjiga 6	2014.
61	Doneti podzakonska akta za primenu zakona o energetici	Rešeno	Siva knjiga 6	2014.
62	Ubrzati proceduru izdavanja lične karte	Rešeno	Siva knjiga 6	2014.
63	Eliminisati obavezu pribavljanja izvoda iz javnih registara i evidencija za upotrebu u administrativnim postupcima	Delimično rešeno	Siva knjiga 6	2014.
64	Uspostaviti jednošalterski sistem za izdavanje građevinske dozvole	Delimično rešeno	Siva knjiga 6	2014.
65	Ujednačiti kaznenu politiku u vezi sa evidencijama poreza na dodatu vrednost	Delimično rešeno	Siva knjiga 7	2015.
66	Sprovesti reformu inspekcija	Rešeno	Siva knjiga 7	2015.
67	Ukinuti obavezu investitora da uz zahtev za izdavanje energetske dozvole dostavljaju bankarsku garanciju u iznosu od 2% od vrednosti investicije	Rešeno	Siva knjiga 7	2015.
68	Izmeniti zakon o javnim beležnicima tako da se njihove usluge učine dostupnim i efikasnim	Delimično rešeno	Siva knjiga 7	2015.
69	Omogućiti realizaciju hipoteke u vansudskom postupku	Rešeno	Siva knjiga 7	2015.
70	Propisati rok za upis prava svojine u katastar nepokretnosti	Rešeno	Siva knjiga 7	2015.
71	Napraviti razliku u redosledu rešavanja zahteva koji se odnose na objekat i na zemljište pri Republičkom geodetskom zavodu	Rešeno	Siva knjiga 7	2015.
72	Ubrzati procedure legalizacije objekata	Rešeno	Siva knjiga 7	2015.
73	Ukinuti obavezu vođenja KEPU knjige za pravna lica koja vode poslovne knjige po sistemu dvojnog knjigovodstva	Rešeno	Siva knjiga 7	2015.
74	Ukinuti radnu knjižicu	Rešeno	Siva knjiga 7	2015.
75	Usvojiti nov i moderan Zakon o zaštiti građana Republike Srbije na radu u inostranstvu	Rešeno	Siva knjiga 7	2015.
76	Usvojiti Zakon o elektronskom novcu	Rešeno	Siva knjiga 7	2015.

ANEKS 2: MEĐUNARODNE LISTE KONKURENTNOSTI

IZVEŠTAJ O LAKOĆI POSLOVANJA

Doing Business Report odnosno *Izveštaj o lakoći poslovanja* u zemljama sveta priprema Svetska banka na osnovu analize regulatornog okruženja i podataka prikupljenih anketiranjem privrede. Upitnici koji se koriste u istraživanju zasnovani su na specifičnoj studiji slučaja, kako bi se osigurala uporedivost privreda među državama i tokom vremena. Posmatrani slučaj podrazumeva pretpostavke o pravnoj formi, veličini, lokaciji i načinu poslovanja preduzeća (po pravilu to su društva sa ograničenom odgovornošću srednje veličine). Analizom su obuhvaćeni samo glavni gradovi, pa ocena lakoće poslovanja ne mora biti reprezentativna i za ostale delove posmatrane države. Prema izveštaju za 2016. Srbija zauzima 59. mesto od ukupno 189 zemalja koliko je obuhvaćeno analizom Svetske banke, što predstavlja najbolji rezultat u poslednjih devet godina. Dve reforme – u oblasti izdavanja građevinskih dozvola i plaćanja poreza, na koje je NALED ukazivao od prvog izdanja Sive knjige iz 2008. godine, ocenjene su kao najveći napredak u svetu. Ovom rezultatu NALED je dao veliki doprinos i kao koordinator Zajedničke grupe za unapređenje pozicije Srbije na *Doing Business* listi.

Indikatori	2016	2015	Promena	Nadležna institucija
Ukupan broj analiziranih zemalja	189	189	-	Svetska banka
Lakoća poslovanja - ukupno	59	68	+9	Vlada Republike Srbije
Pokretanje poslovanja	65	62	-3	Ministarstvo privrede
Dobijanje građevinskih dozvola	139	178	+39	Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture
Dobijanje priključka za struju	63	61	-2	Ministarstvo rudarstva i energetike
Registrowanje imovine	73	72	-1	Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture
Dobijanje kredita	59	52	-7	Narodna banka Srbije
Zaštita investitora	81	81	-	Ministarstvo privrede
Plaćanje poreza	143	165	+22	Ministarstvo finansija
Prekogranično trgovanje	23	23	-	Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija
Izvršenje ugovorenih obaveza	73	73	-	Ministarstvo pravde
Rešavanje nesolventnosti	50	49	-1	Ministarstvo privrede

ANEKS 2: MEĐUNARODNE LISTE KONKURENTNOSTI

GLOBALNI INDEKS KONKURENTNOSTI

Globalni indeks konkurentnosti (Global Competitiveness Index - GCI) Svetskog ekonomskog foruma meri kvalitet i konkurentnost poslovnog ambijenta u 140 zemalja sveta. GCI se dobija analizom više od 110 indikatora, na osnovu istraživanja stavova vodećih menadžera u zemljama obuhvaćenim istraživanjem, i izveštaja drugih međunarodnih organizacija kao što je Svetska banka i njen Izveštaj o lakoći poslovanja. U najnovijem izveštaju Svetskog ekonomskog foruma, Srbija zauzima 94. poziciju po konkurentnosti, što je ista pozicija kao i prethodne godine. U tabeli ispod nalazi se detaljniji prikaz pozicije Srbije prema izabranim indikatorima.

INDIKATOR	POZICIJA GCI 2015/16	POZICIJA GCI 2014/15	PROMENA	NADLEŽNO MINISTARSTVO
Rasipna potrošnja Vlade	129	132	+3	Ministarstvo finansija
Kvalitet standarda revizije i finansijskog izveštavanja	107	109	+2	Ministarstvo finansija
Budžetski balans	127	117	-10	Ministarstvo finansija
Javni dug % BDP	111	108	-3	Ministarstvo finansija
Ukupna poreska stopa u odnosu na profit	71	69	-2	Ministarstvo finansija
Komplikovanost carinskog postupka	94	96	+2	Ministarstvo finansija/Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija
Inflacija	1	124	+123	Ministarstvo finansija/NBS
Dostupnost finansijskih usluga	97	98	+1	Ministarstvo finansija/NBS
Pristupačnost kreditiranja	111	110	-1	Ministarstvo finansija/NBS
Nezavisnost sudstva	123	118	-5	Ministarstvo pravde
Efikasnost pravnog okvira u rešavanju sporova	125	128	+3	Ministarstvo pravde
Efikasnost pravnog okvira u osporavanju propisa	127	129	+2	Ministarstvo pravde
Svojinska prava	128	127	-1	Ministarstvo pravde
Zaštita interesa manjinskih akcionara	138	138	-	Ministarstvo privrede
Zaštita investitora	32	68	+36	Ministarstvo privrede
Broj procedura potrebnih za osnivanje preduzeća	57	57	-	Ministarstvo privrede
Vreme potrebno za osnivanje preduzeća	68	61	-7	Ministarstvo privrede
Uticaj propisa na poslovanje SDI	121	130	+9	Ministarstvo privrede
Stepen razvoja klastera	112	115	+3	Ministarstvo privrede
Zaštita intelektualne svojine	129	113	-16	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja
Kapacitet za inovacije	132	130	-2	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja
Kvalitet naučno-istraživačkih institucija	67	69	+2	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja
Saradnja između univerziteta i industrije na polju istraživanja i razvoja	95	95	-	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja
Nabavke napredne tehnologije od strane Vlade	110	122	+12	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja
Raspoloživi naučnici i inženjeri	82	82	-	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja

ANEKS 2: MEĐUNARODNE LISTE KONKURENTNOSTI

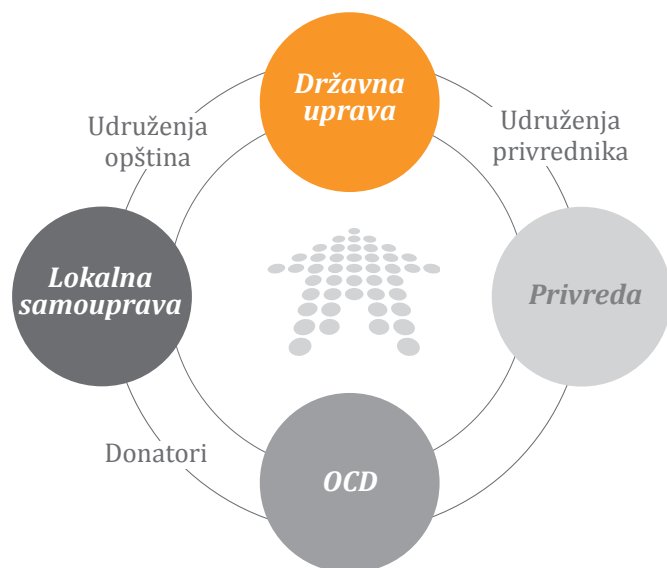
Kvalitet obrazovnog sistema	110	106	-4	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja
Kvalitet prirodnomatematičkog obrazovanja	48	53	+5	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja
Kvalitet škola iz oblasti menadžmenta	116	114	-2	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja
Pristup internetu u školama	89	72	-17	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja
Nivo saradnje zaposlenih i poslodavca	136	140	+4	Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja
Fleksibilnost u određivanju plata	50	45	-5	Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja
Zapošljavanja i otpuštanja	111	115	+4	Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja
Troškovi tehnološkog viška	17	22	+5	Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja
Plate i produktivnost	117	116	-1	Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja
Kvalitet puteva	114	114	-	Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture
Kvalitet železničke infrastrukture	90	83	-7	Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture
Kvalitet infrastukture vazdušnog saobraćaja	99	112	+13	Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture
Dostupan broj avio sedišta	90	93	+3	Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture
Kvalitet sveukupne infrastrukture	113	111	-2	Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture
Fiksne telefonske linije	25	26	+1	Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija
Pretplate na mobilni telefon	54	57	+3	Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija
Internet korisnici	65	65	-	Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija
Pretplate na širokopojasni (broadband)internet	50	35	-15	Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija
Intenzitet lokalne konkurencije	125	128	+3	Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija
Efektivnost antimonopolske politike	121	126	+5	Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija/ Komisija za zaštitu konkurencije
Stepen tržišne dominacije	134	136	+2	Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija/Komisija za zaštitu konkurencije
Troškovi privrede u vezi sa kriminalom i nasiljem	80	86	+6	Ministarstvo unutrašnjih poslova
Pouzdanost policije	87	89	+2	Ministarstvo unutrašnjih poslova
Regulatorno opterećenje	136	140	+4	Vlada RS

O NALED-u

Nacionalna alijansa za lokalni ekonomski razvoj (NALED) je nezavisno udruženje kompanija, opština i organizacija civilnog društva koje rade zajedno na stvaranju boljih uslova za život i rad u Srbiji. Od kada je osnovan 2006. godine NALED je izrastao u najveću privatno-javnu asocijaciju koja okuplja više od 220 članova. Do danas je realizovao više od 50 projekata za podsticanje ekonomskog razvoja u saradnji sa relevantnim međunarodnim organizacijama i državnim institucijama.

Svi projekti i aktivnosti NALED-a usmereni su na unapređenje regulatornog okvira za poslovanje, jačanje kapaciteta državne uprave i lokalne samouprave i umrežavanje privatnog, javnog i civilnog sektora na svim nivoima.

NALED je lider u promociji dijaloga između privatnog i javnog sektora, i jedan je od vodećih autoriteta na polju monitoringa regulatorne aktivnosti i merenja performansi javne uprave. NALED-ove studije i analize, projekti za jačanje konkurentnosti i originalne inicijative kao što su Barometar propisa, Kalkulator lokalnih taksi i naknada, Registar parafiskalnih nameta, Certifikacija opština sa povoljnim poslovnim okruženjem, Regulatorni indeks Srbije, Nacionalni program za suzbijanje sive ekonomije i Siva knjiga propisa, dale su značajan doprinos reformama u Srbiji i administrativnom rasterećenju privrede.

Pokrovitelji

JSSECO
SOUTH EASTERN EUROPE

Hellenic
Coca-Cola
Passion for Excellence

JTI

PHILIP MORRIS SERVICES D.O.O.

SIEMENS

Ambasadori

gomex
Sole marketing partner in SEE

HEINEKEN

MILLENNIUM TEAM

Moj Kiš
Srbija

GRAD PANČEVO

Upravni odbor

Coca-Cola

gorenje

GRAD NOVI SAD

MESSER

OPŠTINA PIROĆ

PEXIM foundation

SAP

GRAD SREMSKA MITROVICA

Izvršni odbor

OPŠTINA BEČEJ

INPHARM
Pharma

GRAD LESKOVAC

MILLENNIUM TEAM

OPŠTINA NOVA VAROŠ

represent
A Weber Shandwick affiliate

OPŠTINA TRSTENIK

RUDNIK

UDRUŽENJE REKILERA SRBIJE

Nadzorni odbor

CISCO

Deloitte.

EENERGOPROJEKT

ProCredit Bank

OPŠTINA VRNJAČKA BANJA

Savez za fer konkurenciju

PHILIP MORRIS SERVICES D.O.O.

gomex
Sole marketing partner in SEE

JTI

bambi

BRITISH AMERICAN TOBACCO

Hellenic
Coca-Cola
Passion for Excellence

DIS

EY
Building a better working world

GRN

Strauss

RODA MEGAMARKET

IDEA

Mercator

Mondelēz International

NELT
The Way of Distribution

Schneider Electric

SOCIETE GENERALE SRBIJA

telenor

Moj Kiš

ATLANTIC GROUP

Kompanije

Advokatska kancelarija Karanović-Nikolić	www.karanovic-nikolic.com
Advokatska kancelarija Kosić	www.kosiclaw.co.rs
Agencija za osiguranje i finansiranje izvoza Republike Srbije a.d.	www.aofi.rs
Agri Business Partner	www.abp.rs
Aleksandar Gradnja	www.aleksandar-group.rs
Alfa Plam	www.alfaplam.rs
Apatinska pivara	www.jelenpivo.com
Asseco SEE	www.asseco-see.com
Atlantic Grupa	www.atlantic.hr
Bambi koncern	www.bambi.rs
British American Tobacco (BAT)	www.bat.com
Carnex doo Industrija mesa Vrbas	www.carnex.rs
Chipita	www.chipita.com
Cisco Systems Inc.	www.cisco.com
Coca-Cola Company	www.thecoca-colacompany.com
Coca Cola HBC Srbija	www.coca-colahellenic.rs
Comtrade SI	www.comtradegroup.com
Confluence Property Management	www.confluence.rs
Continental Wind Serbia	www.continentalwind.com
CRH (Srbija)	www.crhserbia.com
Crowne Plaza Beograd	www.continentalhotelbeograd.com
Delhaize Serbia	www.maxi.rs
Deloitte	www.deloitte.com
DHL International Beograd	www.dhl.rs
DIS	www.dis.rs
Dunav osiguranje	www.dunav.com
Elnos Group	www.elnosbl.com
Energoprojekt holding	www.energoprojekt.rs
Erker-inženjering	www.erker-inzenjering.com
Erste banka ad Novi Sad	www.erstebank.rs
Eurozeit	www.eurozeit.rs
Farmalogist doo Beograd Palilula	www.farmalogist.rs
Galeb Group	www.galeb.com
General Electric	www.ge.com
Gi Group	www.gigroup.rs
Gomex	www.gomex.rs
Gorenje Beograd	www.gorenje.rs
Grawe osiguranje	www.grawe.rs
Green soft	www.greensoft.rs
Halifax Consulting	www.halifaxconsulting.com
Harrisons	www.harrison-solicitors.com
Heineken Srbija	www.theheinencompany.com
Hemofarm	www.hemofarm.rs
Horwath HTL	www.horwathhtl.rs
Hyatt Regency Belgrade	www.belgrade.regency.hyatt.com
Hypo Alpe-Adria-Bank a.d.	www.hypo-alpe-adria.rs
IBM d.o.o.	www.ibm.com/rs-rs
Inpharm Co	www.inpharm.rs
Isailović & Partners Attorneys at law	www.advokatskakancelarija.com
ITM	www.itm.rs
JT International	www.jti.com
JUBMES banka	www.jubmes.rs
Knjaz Miloš	www.knjaz.co.rs
Komercijalna Banka	www.kombank.com
Koteks Viscofan	www.viscofan.com
KPMG d.o.o.	www.kpmg.rs
Linde Gas	www.linde.rs
Luka Beograd	www.lukabeograd.com

Medija Centar	www.mc.rs
Mera Software Services d.o.o.	www.meraswv.rs
Mercator-S	www.mercator.rs, www.roda.rs
Messer Tehnogas	www.messergroup.com, www.messer.rs
Metro Cash&Carry	www.metro.rs
Microsoft Software	www.microsoft.com/serbia
Millennium team	www.millenniumteam.rs
MK Group	www.mkgroup.rs
MOJ KIOSK Group	www.mojkioskstampa.rs
Mondelez	www.mondelezinternational.rs
MSD Merck Sharp & Dohme	www.msd.rs
Nelt Co	www.nelt.rs
Nimax	www.nimax.rs
Novosadski Sajam	www.sajam.net
OSA - Računarski inženjering	www.osa.rs
Pejak handel	www.pejak-handel.net
Perutnina Ptuj	www.perutnina.si
Petite Geneve Petrović	www.petitegeneve.com
PFB	www.pfb.rs
Pfizer HCP Corporation	www.pfizer.com
Philip Morris Services	www.pmi.com
Pionir d.o.o. Beograd	www.a-pionir.com
PricewaterhouseCoopers	www.pwc.rs
ProCredit Bank	www.procreditbank.rs
Porr Werner Weber	www.porr.rs
Represent Communications	www.represent.rs
River Power Solutions	www.riverpower.eu
Roche	www.rochesrbija.rs
Rudnik - Contango	www.contango.rs
SADE Serbia	www.sade.rs
SAGA	www.saga.rs
SAP West Balkans	www.sap.com/westbalkans
Schneider Electric Srbija	www.schneider-electric.rs
Sekopak	www.sekopak.com
Serbian Business Systems doo	www.sbs.rs
SGS	www.sgs.com
Siemens	www.siemens.rs
SIMIC & PARTNERI	www.simic-partneri.rs
Societe Generale Banka	www.societegenerale.rs
Standard Gas	www.standardgas.rs
Stefkom	www.stefkom.rs
STIHL doo	www.stihl.rs
Stiga	www.stiga.rs
Strauss Adriatic	www.strauss-group.rs
TeleGroup d.o.o.	www.telegroup.rs
Telekom Srbija	www.telekom.rs
Telenor	www.telenor.rs
Tigar	www.tigar.com
Tigar Tyers doo Piroć	www.michelin.rs
Tikkurila Zorka	www.zorkacolor.com
Titan Cementara Kosjerić	www.titan.rs
UniCredit Bank Srbija a.d.	www.unicreditbank.rs
Uniqa	www.uniqa.rs
Veolia	www.veolia.com/en
Veolia Water Solutions & Technologies	www.veoliawater.rs
VIP mobile	www.vipmobile.rs
Wind Vision Operations	www.windvision.com
Zdravlje Actavis	www.actavis.rs

Lokalne samouprave

Grad Beograd	www.beograd.rs
Grad Čačak	www.cacak.org.rs
Grad Kragujevac	www.kragujevac.rs
Grad Kraljevo	www.kraljevo.org
Grad Kruševac	www.krusevac.rs
Grad Leskovac	www.gradleskovac.org
Grad Loznica	www.loznica.rs
Grad Niš	www.ni.rs
Grad Novi Sad	www.novisad.rs
Grad Novi Pazar	www.novipazar.rs
Grad Pančevo	www.pancevo.rs
Grad Požarevac	www.pozarevac.rs
Grad Sabac	www.sabac.org
Grad Smederevo	www.smederevo.org.rs
Grad Sombor	www.sombor.rs
Grad Sremska Mitrovica	www.sremskamitrovica.org.rs
Grad Užice	www.graduzice.org
Grad Valjevo	www.valjevo.org.rs
Grad Vranje	www.vranje.org.rs
Grad Zaječar	www.zajecar.info
Grad Zrenjanin	www.zrenjanin.org.rs
Gradska opština Lazarevac	www.lazarevac.rs
Gradska opština Obrenovac	www.obrenovac.rs
Gradska opština Palilula	www.palilula.org.rs
Gradska opština Rakovica	www.rakovica.rs
Gradska opština Stari grad	www.starigrad.org.rs
Gradska opština Vračar	www.vracar.org.rs
Gradska opština Zvezdara	www.zvezdara.com
Opština Aleksinac	www.aleksinac.rs
Opština Apatin	www.soapatin.org
Opština Arandelovac	www.arandjelovac.rs
Opština Arilje	www.arilje.org.rs
Opština Bač	www.bac.rs
Opština Bačka Palanka	www.backapalanka.rs
Opština Bečej	www.becej.rs
Opština Bela Palanka	www.belapalanka.org.rs
Opština Beočin	www.beocin.rs
Opština Boljevac	www.boljevac.org.rs
Opština Bogatić	www.bogatic.rs
Opština Bor	www.opstinabor.rs
Opština Bujanovac	www.bujanovacin.rs
Opština Čuprija	www.cuprija.rs
Opština Dimitrovgrad	www.dimitrovgrad.rs
Opština Gornji Milanovac	www.gornjimilanovac.rs

Opština Indija	www.indija.net
Opština Ivanjica	www.ivanjica.rs
Opština Kanjiža	www.kanjiža.rs
Opština Kikinda	www.kikinda.rs
Opština Kladovo	www.kladovo.org.rs
Opština Knjič	www.knic.rs
Opština Knjaževac	www.knjaževac.rs
Opština Kovačica	www.kovacica.org
Opština Kovin	www.kovin.org.rs
Opština Kula	www.kula.rs
Opština Lajkovac	www.lajkovac.org.rs
Opština Lapovo	www.lapovo.org
Opština Lebane	www.lebane.org.rs
Opština Merošina	www.merosina.org.rs
Opština Mionica	www.mionica.rs
Opština Negotin	www.negotin.rs
Opština Nova Varoš	www.novavaros.rs
Opština Novi Bečej	www.novibecej.rs
Opština Odžaci	www.odzaci.rs
Opština Osečina	www.osecina.com
Opština Pečinci	www.pecinci.org
Opština Pirot	www.piro.rs
Opština Plandište	www.plandiste-opstina.rs
Opština Požega	www.pozega.org.rs
Opština Prokuplje	www.prokuplje.org.rs
Opština Rača	www.raca.rs
Opština Ražanj	www.razanj.org
Opština Raška	www.raska.gov.rs
Opština Ruma	www.ruma.rs
Opština Srbobran	www.srbobran.rs
Opština Stara Pazova	www.starapazova.eu
Opština Šid	www.opstinasad.org
Opština Trgovište	www.trgoviste.rs
Opština Trstenik	www.trstenik.rs
Opština Tutin	www.tutin.rs
Opština Veliko Gradište	www.velikogradiste.org.rs
Opština Vladičin Han	www.vladicinhhan.org.rs
Opština Vlasotince	www.vlasotince.org.rs
Opština Vrbas	www.vrbas.net
Opština Vrnjačka Banja	www.opstinavrnjackabanja.com
Opština Vršac	www.vrsac.com
Opština Žabalj	www.zabalj.rs
Opština Žitište	www.zitiste.org

OCD i nezavisne institucije

ACES	www.aces.rs
APR	www.apr.gov.rs
Asocijacija privatnih zdravstvenih ustanova i privatnih praksi Srbije	www.privatnapraksa.org
Auto moto savez Srbije - AMSS	www.amss.org.rs
BIRN Srbija	www.birn.eu.com
Dostignuće mladih	www.ja-serbia.org
Eneca	www.eneca.org.rs/index.php/sr
Etno mreža	www.ethnonetwork.com
Srpska filmska asocijacija	www.filminserbia.com

Fondacija PEKSIM	www.peximfoundation.org
Gradanske inicijative	www.gradjanske.org
Panonijski klaster	www.klasterpanonija.com
Poslovno udruženje UVRA	www.uvra.net
Savez pčelarskih organizacija Srbije	www.spos.info
Smart Kolektiv	www.smartkolektiv.org
Trag fondacija	www.tragfondacija.org
Udruženje reciklera Srbije	www.reciklerisrbije.com
ZREPOK	www.zrepok.rs
Srpsko društvo za puteve VIA-VITA	www.via-vita.org.rs

This image shows a full page of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There is no handwriting or other markings on the paper.

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal orange ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There is no text or other markings on the paper.

IMPRESUM

IZDAVAČ:

Nacionalna alijansa za lokalni
ekonomski razvoj – NALED

ZA IZDAVAČA:

Violeta Jovanović

UREDNIK:

Jelena Bojović

PRIPREMA SADRŽAJA:

Izvršna kancelarija NALED-a

STRUČNI SARADNICI:

Đorđe Vukotić

PRELOM I PRIPREMA:

Zoran Zarković

ŠTAMPA:

BIROGRAF COMP doo,
Beograd

TIRAŽ:

500

Beograd, januar 2016.

www.naled.rs

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

34

NALED. Siva knjiga : preporuke za
uklanjanje administrativnih prepreka za
poslovanje u Srbiji / urednik Jelena Bojović. -
2008- . - Beograd : Nacionalna alijansa
za lokalni ekonomski razvoj, 2008-
(Beograd : Birograf comp). - 21 x 21 cm

Godišnje.

ISSN 2217-4273 = NALED. Siva knjiga
COBISS.SR-ID 180270860

NACIONALNA ALIJANSA ZA LOKALNI EKONOMSKI RAZVOJ

NATIONAL ALLIANCE FOR LOCAL ECONOMIC DEVELOPMENT

Makedonska 30/VII, 11000 Beograd, Srbija
t: 011 33 73 063, f: 011 33 73 061, e: naled@naled.rs
www.naled.rs